

Delivery στην Αθήνα

Των Τάκη Σκριβάνου, Κατερίνας Καμπόσου

Γιώργος Παπακωνσταντίνου

Ευρώπη με κάθε τμήμα

Της Αγγελικής Μπιρμπίλη

Η Μάρω Κοντού

και ο Γιώργος

Κωνσταντίνου

μάς κάνουν

εμβόλιο αγάπης

Της Πηνελόπης Μασούρη

Έρχεται η πιο

νόστιμη Δευτέρα

του χρόνου

Της Νατάσσας Καρυστινού

ONASSIS

SOCIETY
UNCENSORED

ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ
ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

14.03.2021 | 20:00
ΣΤΟ YouTube ΤΟΥ
ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ

#ΡΣΟΦΟΣ: Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΜΙΣΟΥΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

onassis.org

onassis.org/society-uncensored

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσίρμας

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτες Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσου

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Β. Κορωναίος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Δ. Παπαδόπουλος, Γ. Πουλιόπουλος, Μ. Νομικός, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Πριβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Α. Σκαράκη, Ζ. Σφυρη, Σ. Τριανταφύλλου, Ζαράστο, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτης, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
Εικονογραφίες art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς,
Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός,
Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης,
Βαγγέλης Τάτσος, Χρήστος Κισατζεκιάν,
Δημήτρης Κλεάνθης, Πέτρος Νικόλτσος

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς,

Direct Market Βασίλης Ζαφειρούλης
Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
marketing@athensvoice.gr
Digital Advertorial Coordinator Έφη Ορφανάκου
efiorfanakou@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος,
Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής,
μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα:
210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021

ATHENS

ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική,
η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης
με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Άνω Πετράλωνα, Πέμπτη πρωί
Μέχρι να μας χωρίσει ο θάνατος...

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει η **Κριστιάνα Μπέτα**. Είναι δικηγόρος στο Λονδίνο και αυτοδίδακτη multimedia artist που της αρέσει να πειραματίζεται και να δοκιμάζει τη δημιουργικότητά της χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές, υλικά και χρώματα. Το έργο της εξερευνά τις έννοιες της αγάπης, της απόρριψης και του έρωτα, όπως αυτά εκφράζονται μέσα σε μια απρόβλεπτη και πολυμορφική κοινωνία. «Όλες οι γυναίκες μέσα μου μπορούν να εμπνεύσουν», λέει, ενώ η ίδια εμπνέεται από τους ανθρώπους, από έναν δρόμο, από τα ηλιοβασιλέματα, από παράταιρα ερεθίσματα και προσωπικά βιώματα, από την ιστορία της τέχνης και το ροκ'εν'ρολ. Ζει μεταξύ Λονδίνου και Αθήνας και σήμερα ετοιμάζει την πρώτη ατομική της έκθεση.

Info-DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΔΑΦΝΗ ΒΑΛΕΝΤΕ

Όσο υπάρχει αυτή η σχεδιάστρια, η ελληνική μόδα δεν φοβάται τίποτα. Η καλοκαιρινή της κολεξιόν είναι ένα ποίημα τυλιγμένο σε ύφασμα πλισέ.

ΤΣΙΠΣ ΑΠΟ ΦΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΦΑΒΑ, ΜΕ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΑΛΑΤΙ.

Μικρές, παρηγορητικές εκπλήξεις της βόλτας μέχρι το σούπερ μάρκετ.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ 14/3.

Υπέροχα φιλμ με σύγχρονα, έξυπνα, ενδιαφέροντα θέματα. Για λίγο, αφήστε το Netflix.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ψάξτε να δείτε τα υπέροχα έργα του για το "Παλιγγενεσία 2021" που θα φιλοξενηθούν στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών.

BACK TO THE FUTURE

Πολύ χαιρόμαστε για τη στήλη «Back to the Future» που ξεκίνησε πριν μια δεκαετία μέσα από τις σελίδες της Athens Voice, τώρα να γίνεται ιδέα για τη νέα εκπομπή "Η φωτογραφία της ζωής μου" στον ANT1.

Η ΑΤΑΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Η ευτυχία είναι σαν τη γάτα. Όσο τη φωνάζεις, φεύγει»
(Γκραφίτι στα Πετράλωνα).

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ 2021

Ντύσου το ρόλο σου, θα φαίνεσαι πιο φυσικός

CANCEL CULTURE

Η μοντέρνα πανώλη (πωλείται και σε ατομικές μερίδες)

ΣΥΝΝΕΤΕΥΣΗ ΜΕΓΚΑΝ-ΧΑΡΙ

Σύντομα και σε τηλεμάρκετινγκ

ΟΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ

Εκεί που με χίλιους κόπους έχεις μάθει να χειρίζεσαι ένα ρηματοδίαπ, έρχεται η αναβάθμιση και σε ξαναστέλνει στην αφετηρία.

ΠΕΦΤΕΙ Η ΣΤΑΘΜΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

Ασα τέλεια. Ακόμα περισσότερος χώρος για ξαπλώστρες και τέντες.

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΙΛΙΝΓΚ

Τσουνάμι ημιδαφανάων φουστάνιων με έμφραση στο στήθος. Κακό, φτηνό, φτηνούτσικο. (σε όλες τις τηλεοπτικές πρεμιέρες της ψυχαγωγικής ζώνης)

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Να προσπαθείς να βάλεις το πάπλωμα μέσα στο κάλυμμά του. Ώρες ολόκληρες πάλης με τα κύματα.

ATHENS VOICES

★ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ★

«Ναι ρε συ, πάω στον Εθνικό Κήπο. Είναι ανοιχτά μέχρι τη δύση. Πάω και κάνω γιόγκα εκεί».

(Τριαντάρης χίπστερ μιλάει στο κινητό του. Κουκάκι, Πέμπτη μεσημέρι)

«Μίλα, σφήκα! Λέγε τι ξέρεις!»

(Σαραντάρης στο κινητό του, Αλεξάνδρας, Κυριακή μεσημέρι)

Μπέρα βιαστική τραβολογάει αγοράκι το οποίο κραδαίνει πλαστικό σπαθί και επιτίθεται σε αόρατο εχθρό φωνάζοντας:

«Φύγε, κορωνοϊε! Φύγε!»

(Πλατεία Νέας Σμύρνης, Τρίτη πρωί)

-Να μαζευτούμε καμιά φορά για επιτραπέζια.

-Ναι, ρε συ. Τι παίζετε εσείς; -Ποκεράκι, μωρέ.

(Νεαροί με μάσκα στον δρόμο. Κεραμεικός, Πέμπτη πρωί)

«One night stand σχέση έχεις κάνει ποτέ;»

(19χρονης με μάσκα, αραχτές στην πλατεία Βριλησίων, Σάββατο απόγευμα)

Τετράχρονος πιτσιρικάς με τη μαμά του στο σούπερ μάρκετ:
-Μαμά, κοίτα, τι είναι αυτό;
-Κακό χωρίς ζάχαρη.
-Να το πάρουμε; Λες να αξίζει;

(Σκλαβενίτης, Κηφισίας, Παρασκευή πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
→ panikoval500@gmail.com

ΜΟΝΤΕΛΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ (κι εμείς)

1ο μέρος

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Οι δημογραφικές αλλαγές στην Ευρώπη και γενικότερα στον ευρω-ατλαντικό κόσμο απαιτούν μια πολιτική — μια πολιτική ένταξης, ενσωμάτωσης, των αλλοδαπών που αυτή τη στιγμή είτε λείπει, είτε είναι λανθασμένη. Με αποτέλεσμα αυτές οι αλλαγές να δυσχεραίνουν τη λειτουργία του εκπαιδευτικού και νομικού συστήματος υπονομεύοντας την κοινωνική συνοχή. Η περιβόητη πλέον εθελουφιλία της αριστεράς και του politically correct κέντρου — ο ανορθολογισμός, οι ευσεβείς πόθοι, η επιθετική αφέλεια — έχουν αφήσει ελεύθερο το πεδίο στα κόμματα της ακροδεξιάς, τα οποία εκμεταλλεύονται τις αποσχιστικές τάσεις μέρους της μουσουλμανικής νεολαίας, την αύξηση των μεταναστευτικών πιέσεων, την επέκταση του ισλαμικού φονταμενταλισμού — συνδέοντας αυτά τα φαινόμενα με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οχι εντελώς άδικα: το Brexit οφείλεται εν πολλοίς στην ιδέα ότι μετά την αποχώρηση από την ΕΕ η Βρετανία θα μπορούσε να ενισχύσει τα σύνορά της. Σε αυτό το πλαίσιο, φαίνεται σκόπιμο να αναθεωρηθούν οι πολιτικές ένταξης των μεταναστών σε όλη την Ευρώπη και στην Αμερική, για να εκτιμηθεί αν κάποια είναι καλύτερα προσαρμοσμένη στις σημερινές προκλήσεις.

Στη δεκαετία του 1980 κάθε χώρα υποτίθεται ότι εφαρμόζε ένα συγκεκριμένο «μοντέλο» ένταξης: αλλά το ζήτημα της διαχείρισης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας είναι πιο περίπλοκο: σήμερα τα μοντέλα έχουν γίνει υβριδικά και οι χώρες υιοθετούν πολιτικές που είχαν απορρίψει στο παρελθόν προκειμένου να ανταποκριθούν στις μεταναστευτικές πιέσεις.

Το Έθνος-Κράτος, όπως είναι, ή ήταν, τα ευρωπαϊκά κράτη, μπορεί να οριστεί με την κοινή χρήση μιας κοινής γλώσσας και πολιτισμού: η πλειοψηφία που έχει καταγωγή από το συγκεκριμένο έδαφος οργανώνει την κοινή ζωή σύμφωνα με την ιστορία και τον πολιτισμό της. Αυτός ο τύπος κράτους δέχεται και αναγνωρίζει την παρουσία μειονοτήτων στην επικράτειά του, αλλά η ανοχή δεν φτάνει, θεωρητικά, μέχρι την αμφισβήτηση του πολιτιστικού και γλωσσικού μονοπώλιου της πλειοψηφίας. Επιτρέπεται στις μειονότητες η ελεύθερη έκφραση της θρησκείας, της κουλτούρας και της γλώσσας τους στην ιδιωτική σφαίρα, αλλά η επίδειξη των ιδιαιτεροτήτων στη δημόσια σφαίρα θα μπορούσε, σε ορισμένες περιπτώσεις, να θεωρηθεί προσβολή στις αξίες και στον νομικό πολιτισμό. Ως εκ τούτου, στη Γαλλία, ένα έθνος-κράτος, απαγορεύτηκε ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 η μουσουλμανική μαντίλα στα σχολεία και η μπούρκα παντού στον δημόσιο χώρο. Η εν λόγω απόφαση ήταν συμβολική της διάθεσης του έθνους-κράτους να προστατέψει τον νομικό του πολιτισμό — αλλά και πάλι, στην πράξη, δεν σήμαινε τίποτα και εξελήφθη ως αυταρχικό μέτρο.

Δεδομένου ότι εξ ορισμού το έθνος χαρακτηρίζεται από την κοινή χρήση ορισμένων πολιτιστικών χαρακτηριστικών, η ενσωμάτωση των μεταναστών στην κοινωνία συνεπάγεται προσδευτική αφομοίωση (η λέξη «αφομοίωση» δεν χρησιμοποιείται πλέον ως politically incorrect) διαφόρων κοινοτήτων ή ομάδων που ζουν στο έδαφός του. Στη Γαλλία, η Επανάσταση του 1789 πυροδότησε μια διαδικασία πολιτικής, πολιτιστικής και γλωσσικής ενοποίησης που στηρί-

χθηκε στην κατάργηση των φεουδαρχικών τάξεων, άρα και της κατάτμησης του εδάφους σε φέουδα-περιφέρειες με τοπικές γλώσσες. Αυτή η διαδικασία ομογενοποίησης συνεχίστηκε στη διάρκεια του 19ου αιώνα όταν ολοκληρώθηκε η οικοδόμηση των εθνών — όσο για τους αλλοδαπούς υπήρχαν προσδοκίες, σιωπηρές και ρητές, να ενστερνιστούν την κουλτούρα της πλειοψηφίας, αφήνοντας πίσω τους τα στοιχεία του πολιτισμού τους που δεν εναρμονίζονταν με αυτή. Οι ΗΠΑ ήταν τότε το χαρακτηριστικό παράδειγμα: το melting pot χώνευε και αφομοίωνε τους νεοφερμένους και τους μεταμόρφωνε σε «Αμερικανούς». Η κυρίαρχη κουλτούρα ήταν εκείνη των White Anglo-saxon Protestant και κανείς δεν φαινόταν να της αντιστέκεται: οι άνθρωποι επιθυμούσαν να εξαμερικανιστούν.

Σήμερα ο όρος «αφομοίωση» έχει αντικατασταθεί από τον όρο «ενσωμάτωση» που δεν σημαίνει πια την εγκατάλειψη της κουλτούρας προέλευσης των μεταναστών, αλλά προβλέπει τη δυνατότητα της προσκόλλησης στην αρχική κουλτούρα, ενώ παρουσιάζει την ευκαιρία της λίγο έως πολύ εσωτερίκευσης των προτύπων συμπεριφοράς μιας κοινωνίας. Οι προσδοκίες του έθνους για τους μετανάστες φαίνονται φυσικές: οι μετανάστες καλούνται να μάθουν την επίσημη γλώσσα, να σεβαστούν τον πολιτισμό και τις αξίες και να συμμορφωθούν με τον τρόπο ζωής της πλειοψηφίας. Αλλά οι θιασώτες της μη ενσωμάτωσης, της πολυπολιτισμικότητας, θεωρούν αυτό το σχήμα υπερβολικά βίαιο και αντίθετο στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Σήμερα σε πολυεθνικές χώρες όπως ο Καναδάς και οι ΗΠΑ, όπου εφαρμόζεται πολιτική πολυπολιτισμικότητας, η ένταξη δεν απαιτεί την απώλεια της ταυτότητας των νεοφερμένων, των αρχικών τους χαρακτηριστικών, της μητρικής και πολιτιστικής τους γλώσσας. Ως εκ τούτου, οι μετανάστες καλούνται να διατηρήσουν τον πολιτισμό προέλευσής τους, χωρίς αυτό να θέτει υπό αμφισβήτηση τη συμμετοχή τους στην κοινωνία. Η ένταξή τους αξιολογείται μέσω μιας σειράς παραμέτρων που συνδέονται με την κοινωνική, οικονομική και επαγγελματική του κατάσταση, οι οποίες βασίζονται στην ιδέα ότι η ένταξη είναι μια αμοιβαία κίνηση που αφορά τόσο την κοινωνία υποδοχής όσο και τις κοινότητες που φιλοξενούνται. Σε τέτοιες κοινωνίες που έχουν χτιστεί από τη μετανάστευση το κράτος προσπαθεί να διαχειριστεί τους πολιτισμούς που υπάρχουν στο έδαφός του με τη μεγαλύτερη δυνατή αμεροληψία ώστε να αποφευχθεί η προκατάληψη προς ορισμένες ομάδες.

Στον Καναδά η πολυπολιτισμική πολιτική που χρονολογείται από το 1971 οφειλόταν στο ότι ο Pierre-Elliott Trudeau φοβόταν πως ο ανταγωνισμός μεταξύ των δύο ιδρυτικών λαών θα οδηγούσε στη διαίρεση του Καναδά: έτσι κι αλλιώς, αποσχιστικές τάσεις υπήρχαν. Η πολυπολιτισμικότητα ήταν μια τακτική που θα μπορούσε να ενισχύσει την καναδική ενότητα εφόσον θα δημιουργούσε μικρότερες κοινότητες ανάμεσα στις δύο κυρίαρχες. Όμως πολλά έχουν αλλάξει από το 1971. Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1980, η πολυπολιτισμικότητα βασίστηκε σε μια σειρά προγραμμάτων για τη διαφύλαξη των πολιτισμών των μεταναστών χωρίς να εξετάζονται οι συνέπειες στην κοινωνική ενότητα. Σε δεύτερη φάση, από το 1991, έγινε προτεραιότητα η μάχη για την καταπολέμηση του ρατσισμού — ο οποίος οφειλόταν εν μέρει στο ότι οι μετανάστες διατηρούσαν ανέπαφη την κουλ-

τούρα της χώρας προέλευσης — και συνέπεσε με τη συνειδητοποίηση ότι η εξύμνηση της διαφοράς δεν αρκούσε για να άρει τα εμπόδια στην ένταξη. Στην τελευταία φάση, από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, η πολυπολιτισμικότητα στράφηκε στην έμφαση σε μια περιεκτική καναδική ταυτότητα και στις κοινές αξίες: με λίγα λόγια, ο Καναδάς, αν και επιτρέπει στους νέους πολίτες να διατηρήσουν την κουλτούρα προέλευσής τους, απαιτεί να μιλούν τουλάχιστον μία από τις δύο επίσημες γλώσσες, είτε γαλλικά είτε αγγλικά, και να έχουν γνώση για το πώς λειτουργεί η καναδική κοινωνία, τους νόμους του και τις ευθύνες του πολίτη. Αυτή η γνώση αξιολογείται μέσω ενός τεστ που περνούν όσοι φιλοδοξούν να πάρουν την καναδική υπηκοότητα.

Η Ελβετία είναι, θεωρητικά, ένα διαφορετικό παράδειγμα, αν και όπως είπα, τα μοντέλα ενσωμάτωσης τείνουν να συγκλίνουν. Η Ελβετία είναι μια ένωση κοινοτήτων: η κάθε κοινότητα έχει τα σχολεία της και τα έθιμά της, αλλά το σύστημα ένταξης της όσον αφορά τους αλλοδαπούς μετανάστες είναι η «αφομοίωση». Παρότι πολυγλωσσική κοινωνία, η Ελβετία είναι έθνος-κράτος με έναν και μοναδικό πολιτισμό: πλουραλιστική και χωρίς πολυπολιτισμικό πρόγραμμα.

Πράγματι, η έννοια της ενσωμάτωσης και το σχήμα που παίρνει εξαρτάται από την ιστορία και τον τύπο του πολιτικού συστήματος. Και παρότι ο κανόνας μεταβάλλεται στο πέρασμα του χρόνου, μπορούμε να συγκρίνουμε ακόμα τα δύο κύρια μοντέλα ενσωμάτωσης — το μοντέλο της «αφομοίωσης» με το μοντέλο της «πολυπολιτισμικότητας» — τα οποία αντιστοιχούν εντέλει στις δύο μεγάλες πολιτικές παρατάξεις. Το μοντέλο της αφομοίωσης, γνωστό και ως «κοσμικό» ή «ρεπουμπλικανικό», βασίζεται στον παραμερισμό των πολιτιστικών και θρησκευτικών διαφορών και με βάση την αρχή της αξιοπρέπειας για όλους τους πολίτες, αποδίδει τα ίδια δικαιώματα σε όλους, ανεξάρτητα από τις διαφορές τους: σήμερα το στηρίζουν οι συντηρητικές παρατάξεις, ενώ, στο παρελθόν αποτελούσε εμπνευση της αντικληρικής αριστεράς. Αντιθέτως, το μοντέλο της πολυπολιτισμικότητας βασίζεται σε μια πολιτική διαφοράς που οδηγεί σε μια καθολική αξίωση: όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα να ζουν σύμφωνα με τον πολιτισμό και τη θρησκεία τους. Και καθώς ο αντίκτυπος των καθολικών νόμων που υιοθετεί η πλειοψηφία μπορεί να θεωρηθεί «κοινωνική διάκριση» για άτομα που ανήκουν σε μια μειονότητα και σε μια θρησκευτική κουλτούρα, υπάρχει η δυνατότητα της προσαρμογής των νόμων με σκοπό την αποκατάσταση της ισότητας. Αυτή είναι περίπου η ιδέα της διεθνούς αριστεράς.

Ο στόχος αυτών των δύο πολιτικών είναι ο ίδιος — η διασφάλιση της ισότητας — αλλά διαφέρουν ως προς τον τρόπο που τον προωθούν. Στην πρώτη περίπτωση, η ισότητα διασφαλίζεται με αυστηρή ίση μεταχείριση, ανεξάρτητα από τις διαφορές, ενώ στη δεύτερη περίπτωση η ισότητα αναφέρεται στην ισότητα των ατομικών ευκαιριών οι οποίες εξαρτώνται από τις ιδιαιτερότητές τους. Σύμφωνα με την πολιτική της πολυπολιτισμικότητας χρειάζονται νομικές διαφοροποιήσεις, με στόχο την αποκατάσταση της ισότητας: η εμπειρία όπως εκτιμάται σήμερα ήταν μάλλον αποτυχημένη και οι προσαρμογές που έγιναν στο πολυπολιτισμικό μοντέλο αποδεικνύουν την υπόρρητη παραδοχή του φιάσκου.

[In συνέχεια την επόμενη εβδομάδα] **A**

ΟΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΦΥΣΙΚΕΣ. ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΓΛΩΣΣΑ, ΝΑ ΣΕΒΑΣΤΟΥΝ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΘΟΥΝ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Τώρα και Φυσικό Αέριο από τη ΔΕΗ.

 myHomeGasBenefit

Φυσικό Αέριο στο σπίτι στις πιο ανταγωνιστικές τιμές.*

- Με 30% έκπτωση στις χρεώσεις ενέργειας και 30% έκπτωση στο πάγιο για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου.
- Με 24μηνιαία διάρκεια σύμβασης.

Και για ακόμα μεγαλύτερο όφελος στο ρεύμα σου, άλλαξε σε ΔΕΗ myHome Enter μέχρι τις 31 Μαρτίου και κέρδισε έκπτωση 50 ευρώ στον 1^ο λογαριασμό.

Μάθε περισσότερα στο dei.gr, με ένα τηλεφώνημα στο 800-900-1000 χωρίς χρέωση ή με ραντεβού σε ένα κατάστημα.

* Η σύγκριση γίνεται με τα υφιστάμενα προϊόντα Φυσικού Αερίου. Όροι και προϋποθέσεις στο dei.gr Αρμόδιος Ρυθμιστής ΡΑΕ.

Ένα με
το μέλλον
dei.gr

ΤΟ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ ΡΗΓΜΑ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Στις αρχές Δεκεμβρίου γράφαμε σε αυτή εδώ τη στήλη ότι οι μήνες που θα ακολουθούσαν θα είναι μια πολύ κρίσιμη περίοδος για την πρωθυπουργία Μητσοτάκη· μια κρίσιμη καμπή που μπορεί μεν να μην αποσταθεροποιήσει εμφανώς την κυβέρνηση, θα καθορίσει όμως το κατά πόσον θα κυριαρχήσει μακροπρόθεσμα στον χώρο του πολιτικού κέντρου. Αυτό που τώρα (δηλαδή τις τελευταίες μέρες και εβδομάδες) βλέπουμε να εξελίσσεται, είναι οι απαρχές ενός πιθανού μετασχηματισμού κοινωνικού και πολιτικού – μιας μετακίνησης τεκτονικών πλατών, μιας επανενεργοποίησης ενός ρήγματος – που θέτει σε άμεσο κίνδυνο τη στήριξη της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη από το Κέντρο.

Ο πιθανός αυτός μετασχηματισμός είναι ένα σύνθετο, πολυπαραγοντικό φαινόμενο το οποίο κινούν παράγοντες κοινωνικοί, πολιτικοί και τεχνολογικοί:

- Η κόπωση της κοινωνίας από την πανδημία και τους περιορισμούς, που δημιουργεί έναν φαύλο κύκλο απειθαρχίας, αναποτελεσματικότητας και περαιτέρω αυστηροποίησης των μέτρων. Το ζήτημα αυτό είναι ένα ολόκληρο κεφάλαιο από μόνο του και την ευθύνη έχουν τόσο οι πολίτες που κοροϊδεύουν πρωτίστως τον εαυτό τους (νομίζοντας ότι τηρούν τα μέτρα ή ότι ο εχθρός είναι οι περιορισμοί και όχι ο κορωνοϊός ή η κατάσταση των ΜΕΘ), όσο και η κυβέρνηση, που αντί να επικοινωνήσει με μετριοπάθεια, ειλικρίνεια και αξιοπιστία, παίρνοντας τους πολίτες με το μέρος της, όπως έκανε στην αρχή της πανδημίας, έχει πάρει τον ρόλο του χωροφύλακα.

- Η ανάπτυξη από δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής και αναρχικής Αριστεράς ενός «πολιτισμικού πολέμου» (*culture war*) που σκοπό έχει να αφυπνίσει τα εμφυλιοπολεμικά και αντιδεξιά αντανακλαστικά της κοινωνίας: από την εργαλειοποίηση της υπόθεσης Λιγνάδη μέχρι την καλά οργανωμένη περφόρμανς της υπόθεσης Κουφοντίνα, και από τον ανταρτοπόλεμο στα πανεπιστήμια μέχρι τον ανταρτοπόλεμο στους δρόμους της Αθήνας, οι γνωστές δυνάμεις που πρωταγωνίστησαν στα Δεκεμβριανά του 2008, αλλά και σ' όλη τη διάρκεια της κρίσης, καλλιεργούν συνθήκες επιστροφής της πολιτικής βίας. Μόνο έτσι ξέρουν να παίζουν το πολιτικό παιχνίδι: εξωθεσμικά, με προβοκάτσιες, προπαγάνδα, υστερία και βία. Δυστυχώς, μέχρι στιγμής, αυτή η υβριδική καμπάνια φαίνεται να έχει την υποστήριξη της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Εάν ο Σύριζα συνεχίσει να λειτουργεί ως enabler αυτής της όξυνσης – για τους δικούς του λόγους, αφού κάποιοι στο κόμμα αυτό θεωρούν ότι η πώληση Αριστεράς/Δεξιάς τους ευνοεί – τότε με μαθηματική ακρίβεια θα καταλήξει να έχει αίμα στα χέρια του.

- Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, που λειτουργούν ως ενισχυτής αυτών των φαινομένων: η αρχιτεκτονική του διαδικτύου και ειδικά των ΜΚΔ ευνοεί ούτως ή άλλως την αυτόματη, ενστικτώδη, συναισθηματική αντίδρασή μας στις εξελίξεις και στα όσα γράφουν, λένε και κάνουν οι άλλοι. Ταυτόχρονα, παρακάμπτονται σοβαρά κανάλια ελέγχου των ειδήσεων με αποτέλεσμα να θριαμβεύουν διάφοροι μεσοίσις (π.χ. που ηγούνται της «επανάστασης» κατά των εμβολίων ή των μέτρων) ή αυτόκλητοι δικαστές, που μοιράζουν «ψόφο» και θανατικές ποινές αριστερά-δεξιά.

Το γεγονός όμως ότι τα φαινόμενα αυτά παραμένουν στην επικαιρότητα και βρίσκουν θεσμικό και κοινωνικό πάτημα, οφείλεται (και αποκαλύπτει) τις πολιτικές, δομικές και επικοινωνιακές αδυναμίες της κυβέρνησης: την αδυναμία έγκαιρης και έμπρακτης αναγνώρισης λαθών, την έλλειψη ακαριαίας αντίδρασης σε μεμονωμένα περιστατικά που γρήγορα εξελίσσονται σε πληγές, τα χρόνια προβλήματα αδιαφάνειας και παραβίασης της νομιμότητας στον κρατικό μηχανισμό· όλα αυτά θρέφουν τη δυσaráεσκεια και την κρίση εμπιστοσύνης. Μπορεί να μην ευθύνεται η υπουργός Πολιτισμού για τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει ένας υφιστάμενός της για την ιδιωτική του ζωή· ευθύνεται όμως για τον τρόπο που χειρίστηκε το θέμα. Μπορεί να μην ευθύνεται ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη για τη συμπεριφορά μιας ομάδας αστυνομικών· ευθύνεται όμως τόσο για τον τρόπο που χειρίστηκε το θέμα, όσο και για τις πολλαπλές ελλείψεις σε δομές και διαδικασίες ελέγχου και περιορισμού της αστυνομικής βίας. Μπορεί να μην ευθύνεται ο πρωθυπουργός για μεμονωμένα λάθη επικοινωνίας ή ουσίας των υπουργών του ή για τις διάφορες δηλώσεις των βουλευτών του – όπως αυτή του αντιπροέδρου της Βουλής, Χαράλαμπου Αθανασίου, περί κατάργησης της «παρά φύση ασέλγειας»· θα είναι όμως αυτός που εντέλει θα εισπράξει τη δυσaráεσκεια των ψηφοφόρων, γιατί ειδικά αυτή η κυβέρνηση λειτούργησε από την αρχή επιτελικά.

Ο πιθανός μετασχηματισμός που περιγράψαμε είναι, ίσως, πολύ νωρίς για να αποτυπωθεί στις δημοσκοπήσεις, όπου η κυβέρνηση εξακολουθεί να διατηρεί ξεκάθαρο προβάδισμα. (Άλλωστε, οι ίδιες δημοσκοπήσεις έδειξαν ότι μεγάλο μέρος της κοινωνίας αποδοκίμασε π.χ. τον τρόπο με τον οποίο διεκδίκησε την υπόθεσή του ο Κουφοντίνας).

Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΚΕΡΑΙΣΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ. ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΟΜΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΣ ΜΕ ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ ΝΑ ΧΑΣΕΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ.

Η κυβέρνηση έχει καταφέρει να διαχειριστεί επιτυχώς μείζονα ζητήματα υπαρξιακής σημασίας για την Ελλάδα: το πρόγραμμα εμβολιασμού, που είναι ούτως ή άλλως ένα από τα πιο απαιτητικά πρότζεκτ διαχείρισης κρίσεων στην ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας, προχωράει με πρωτοφανή συστημικότητα και επιτυχία παρά τα προβλήματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ οι σχέσεις με την Τουρκία παραμένουν υπό έλεγχο. Στο ένθετο των Sunday Times για τον τουρισμό η Ελλάδα είναι ο No 1 προορισμός, με

εκτεταμένες αναφορές στον πρωθυπουργό και την Ιωάννα Δρέττα του Marketing Greece, λόγω της εθνικής επιμονής στο θέμα του διαβατηρίου εμβολιασμών και του συντονισμένου λόμπινγκ σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρά τις επιτυχίες αυτές, παρατηρούμε τις απαρχές μιας κρίσης εμπιστοσύνης στη σχέση κράτους-πολιτών. Τέτοιες κρίσεις εμπιστοσύνης είναι συνήθως αμφίδρομες: το κράτος αντιμετωπίζει τους πολίτες με δυσπιστία και αυταρχισμό, ενώ οι πολίτες αντιμετωπίζουν τους μηχανισμούς του κράτους με δυσπιστία, απειθαρχία και αμφισβήτηση της επάρκειάς τους. Εάν η κρίση αυτή συνεχιστεί και ευθυγραμμιστεί με τους παλιούς διχασμούς Αριστεράς/Δεξιάς, εάν δηλαδή επανενεργοποιηθεί το ρήγμα στο κέντρο του πολιτικού φάσματος, τότε αυτό θα δημιουργήσει μεγάλο πολιτικό πρόβλημα στην κυβέρνηση. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης δεν πρόκειται ποτέ να κερδίσει την υποστήριξη της Αριστεράς. Βρίσκεται όμως αντιμέτωπος με το ενδεχόμενο να χάσει το Κέντρο. **Α**

Διπλωματικό «τρίγωνο των Βερμούδων» στο Αιγαίο

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ένας δημοσιογράφος που δεν ανήκει στο φιλοκυβερνητικό στρατόπεδο ξυλοκοπείται ανελέητα στη μέση του δρόμου, μέρα μεσημέρι, από αστυνομικούς. Στην Time Square αναρτώνται για πρώτη φορά γιγαντιαία διαφημιστικά πανό με το σύνθημα «Σταματήστε τον Ερντογάν». Στην Ουάσιγκτον 170 κοινοβουλευτικοί και γερούσιαστές υπογράφουν ανοιχτή επιστολή διά της οποίας ενημερώνουν την κοινή γνώμη, τον Λευκό Οίκο και το πολιτικό κατεστημένο της αμερικανικής πρωτεύουσας για τη βάνουση παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία. Στην Άγκυρα αλλά και στο στενό περιβάλλον του Ντόναλντ Τραμπ τρέμουν τις επερχόμενες δηλώσεις αποκαλύψεις για την εμπλοκή του Ερντογάν και της οικογενείας του καθώς και του πρώην προέδρου των ΗΠΑ στο σκάνδαλο ξεπλύματος μαύρου χρήματος αλλά και παραβίασης του αμερικανικού εμπάργκο στο ΙΡΑΝ. Το σκάνδαλο «Halk Bank» στοιχειώνει το προεδρικό περιβάλλον στην τουρκική πρωτεύουσα. Απειλεί όμως το άμεσο περιβάλλον και του Ντόναλντ Τραμπ. Στην υπόθεση εμπλέκονται άμεσα και οι δύο προεδρικοί γαμπροί.

Στις λαϊκές συνοικίες της Πόλης και της Άγκυρας οι πολίτες προμηθεύονται μαγιάτικο ψωμί γιατί είναι φθηνότερο. Λόγω της νέας οικονομικής πολιτικής ο πληθωρισμός καλπάζει, οι τιμές ανεβαίνουν, τα επιτόκια σκαφαλώνουν στα ύψη και η ανεργία αγγίζει το κόκκινο. Το επιτελείο του Ερντογάν βελτιώνει τα μακροοικονομικά μεγέθη της Οικονομίας εξισορροπώντας την ισοτιμία της τουρκικής λίρας με τα σκληρά νομίσματα αλλά σε βάρος της κοινωνικής πολιτικής. Όλα αυτά πληρώνονται κάποια στιγμή στην κάλπη. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν κάμψη στα ποσοστά μεγέθη που αφορούν το στρατόπεδο του Ερντογάν.

Ο ίδιος ο Ταγίπ μπένς, όπως το συνθίζει, άλλαξε πολιτικό κοστούμι επιχειρώντας να διασκεδάσει τις εντυπώσεις και να εκτονώσει τις διεθνείς πιέσεις. Αντιλήφθηκε από τους πρώτους την ποιοτική αλλαγή στην Ουάσιγκτον και απομάκρυνε τον γαμπρό του από το εμφανές επιτελείο του. Άρχισε να φλερτάρει με την Ευρωπαϊκή Ένωση παίζοντας το χαρτί του Βερολίνου. Έκοψε τα θεαματικά σουρτά φέρτα με τους Ρώσους και προσπαθεί να αποκαταστήσει ένα μίνιμουμ επαφών με το Ισραήλ και το Παρίσι. Εσχάτως και με την Αίγυπτο. Ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ θα επιθυμούσε σφόδρα να διατηρήσει την Τουρκία στον δυτικό άξονα επιρροής. Αυτό είναι το μήνυμα προς τον Ερντογάν. Υπάρχει όμως και ένα τίμημα το οποίο καλείται να καταβάλει η Άγκυρα. Το τίμημα κοστίζει, διότι προϋποθέτει μία αισθητή υποχώρηση της τουρκικής επιμονής να διαδραματίζει μείζονα ρόλο στρατηγικού επόπτη στην περιοχή.

Με αυτό το προφίλ πορεύεται η Τουρκία το πρώτο τρίμηνο του 2021 και ενώ εκκρεμούν κυρίαρχα ζητήματα που αφορούν τις σχέσεις της με τη Δύση. Βασικοί σύμμαχοι της Τουρκίας είναι η Γερμανία και η Μεγάλη Βρετανία. Δεν είναι μόνο τα οικονομικά συμφέροντα. Είναι και τα διαχρονικά στρατηγικά συμφέροντα του Βερολίνου αλλά και η ουσία των στρατηγικών επιλογών του Λονδίνου σε αυτή την περιοχή του κόσμου. Είναι προφανές πως η Άγκελα Μέρκελ σε μία από τις τελευταίες κινήσεις στην πολιτική της καριέρα «διέσωσε» τον Ταγίπ Ερντογάν από τη διπλωματική απομόνωση, προφανώς έναντι ανταλλάγματος. Η Γερμανία επιτυγχάνει να «ριζώσει» στην αντίληψη των Τούρκων πως δεν νοείται σύγχρονη Τουρκία χωρίς τη στήριξη της από το Βερολίνο. Στήριξη οικονομική, διπλωματική, αμυντική, τεχνολογική. Παράλληλα η Γερμανία ζυγίζει και αντιλαμβάνεται το ειδικό βάρος που αντιπροσωπεύει στο εσωτερικό της χώρας η ισχυρή πια πολιτικά, οικονομικά και πολιτισμικά (Ισλάμ) τουρκική μειονότητα. Δεν πρόκειται για αστικό

μύθο. Στην ελίτ αυτής της τουρκικής μειονότητας στην Γερμανία εκκολάπεται ένα τμήμα της επόμενης πολιτικής γενιάς το οποίο θα κληθεί να παίξει ρόλο στην πολιτική, οικονομική και στρατιωτική πορεία της Τουρκίας. Στις σχετικές διπλωματικές αναλύσεις οι ειδικοί δεν πολυδίνουν σημασία σε αυτή την παράμετρο. Όμως στη Γερμανία ζει και αναπτύσσεται μία καινούργια γενιά «Νεοτούρκων» δυτικού τύπου με ενδιαφέροντα πολιτισμικά χαρακτηριστικά. Ας αναλογιστούν οι ειδικοί πώς ο στρατηγικός επιστημονικός εταίρος της PFIZER σε αυτή τη γιγαντιαία μάχη με την Πανδημία είναι μία γερμανική εταιρεία δύο τούρκων επιστημόνων πρώτης γενιάς μεταναστών, Αλεβίτικης καταγωγής από την περιοχή της Αλεξανδρέττας. Όχι, δεν πρόκειται για ταϊνιά. Πρόκειται για την BioNTech.

Αυτά τα αντικειμενικά δεδομένα έχει να αντιμετωπίσει η ελληνική διπλωματία σε δύο μέτωπα. Στις 25 Μαρτίου στις Βρυξέλλες και στο πλαίσιο της Συνόδου Κορυφής η οποία θα ασχοληθεί με την Τουρκία, όπου το διπλωματικό παίγνιο είναι ήδη σικέ και η Αθήνα όχι μόνον δεν αναμένει αλλά έχει συμφωνήσει σε μία ελαστική και πάντως εξαιρετικά χαλαρή στάση των Ευρωπαίων έναντι της Άγκυρας. Μόνο αντίβαρο σε αυτή τη γερμανική διπλωματική κυριαρχία είναι η Γαλλία με την οποία ο Ερντογάν εκδηλώνει ένα ιδιότυπο φλερτ.

Προβλήματα με τη Λευκωσία

Το δεύτερο ραντεβού της Αθήνας με την Άγκυρα αφορά την άτυπη τριήμερη σύνοδο για το Κυπριακό σε πενταμερή σύνθεση τον Απρίλιο με ευθύνη του ΟΗΕ. Η συνάντηση αυτή θα διεξαχθεί ενώ επικρατεί χαμηλό βαρομετρικό στις σχέσεις Αθήνας - Λευκωσίας. Η Λευκωσία υποψιάζεται πως η Αθήνα

συμφώνησε να αναπτυχθεί ο αγωγός EastMed μέσω Ισραήλ - Αιγύπτου και από εκεί να περάσει στην Κρήτη αφήνοντας την Κύπρο εκτός σχεδιασμού. Άλλωστε πρόκειται για μία σαφώς καλύτερη εναλλακτική πρόταση προς τον διεθνή - ιδιωτικό ενεργειακό τομέα ο οποίος και αποφασίζει τελικά. Διότι η εναλλακτική θα ήταν να περάσει ο αγωγός από την Τουρκία.

Στο μπέρδεμα αυτό έρχεται να προστεθεί ο αιγυπτιακός παράγων

ο οποίος είναι ο ισχυρότερος σε αυτό το ενεργειακό παζλ λόγω του κολλοσιαίου κοιτάσματος ZOR. Το Κάιρο έθεσε σε διεθνή διαγωνισμό «οικόπεδα» που εφάπτονται του νοτιότερου άκρου της ελληνικής υφαλοκρηπίδας, όπως αυτή ορίστηκε από την ελληνο-αιγυπτιακή συμφωνία. Ένα «οικόπεδάκι» όμως, το περίφημο W18, διαπερνά τον 28ο μεσημβρινό και «μπαίνει» στο νοτιότερο άκρο της τουρκικής υφαλοκρηπίδας, όπως αυτή έχει οριστεί μονομερώς από την Τουρκία. Για τον αναγνώστη πιθανώς όλα αυτά να πχούν παράξενα. Και είναι. Η Αθήνα προσδιόρισε με την Αίγυπτο τις αντίστοιχες εθνικές ΑΟΖ μόνον δυτικά του 28ου Μεσημβρινού, ο οποίος τέμνει τη Ρόδο στη μέση ακριβώς και αφήνει το Καστελόριζο με απροσδιόριστη υφαλοκρηπίδα. Τη λύση επέβαλε η Αίγυπτος η οποία ανέκαθεν δεν αναγνώριζε παρά περιορισμένη υφαλοκρηπίδα στο Καστελόριζο, με αποτέλεσμα να αναγνωρίζει δικαίωμα επέκτασης της τουρκικής υφαλοκρηπίδας προς νότον και νοτιοδυτικά έως και τον 28ο Μεσημβρινό.

Αυτό λοιπόν το «οικόπεδάκι» W18 προκάλεσε μειδιάματα στην Άγκυρα αφού εκ των πραγμάτων σημαίνει αναγνώριση των τουρκικών δικαιωμάτων. Τελικά η εσπευσμένη μετακίνηση του Νίκου Δένδια στο Κάιρο κατέληξε στη διαμόρφωση μίας ενδιάμεσης λύσης. Το «οικόπεδάκι» θα «μικρύνει» λίγο και δεν θα ξεπερνά το θαλάσσιο σύνορο και άρα δεν θα φαίνεται η διάθεση της Αιγύπτου να αναγνωρίσει τουρκικά δικαιώματα ανατολικά του 28ου Μεσημβρινού. Όλα αυτά μέχρι νεωτέρας.

Και τώρα τι κάνουμε;

Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΩΝ ΗΠΑ ΘΑ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΕ ΣΦΟΔΡΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΟΝ ΔΥΤΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΕΠΙΡΡΟΗΣ. ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΝΤΟΓΑΝ.

Η ψευδοστροφή του Ερντογάν προς μία κάποια αποκατάσταση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι φωτογραφίες με τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο δεν θα πρέπει να αποπροσανατολίσουν. Ο αυταρχικός ηγέτης της Τουρκία ούτε τα ανθρώπινα δικαιώματα σέβεται ούτε συνειδητοποιεί σε τι αυτά συνίστανται. Στη χώρα σκοτώνουν τις γυναίκες τους στα σπίτια τους, τις αδελφές τους στους δρόμους και σφάζουν τις κόρες τους στο γόνατο. Οι δημοκρατικοί δημοσιογράφοι είναι στη φυλακή ή στην εξορία. Οι δικαστικοί που αντιστάθηκαν σπαίζουν στα κελιά τους. Οι στρατιωτικοί που έδρασαν καταδικάστηκαν σε ισόβια. Για να υπάρξει χώρος στις φυλακές ο Ερντογάν αποφυλάκισε χιλιάδες καταδικασμένους του ποινικού δικαίου. Στην Τουρκία έχεις το δικαίωμα να είσαι εγκληματίας. Όχι όμως δημοκρατικός άνθρωπος.

Η στροφή λοιπόν του Ερντογάν είναι άλλο ένα τέχνασμα για να διατηρηθεί στο παιγνίδι επιρροής

που διαδραματίζεται στην περιοχή μας. Επιθυμεί να κερδίσει χρόνο ώστε να ξεκαθαρίσει το τοπίο με τη διακυβέρνηση Μπάιντεν. Επιχειρεί να παρακάμψει τα όποια εμπόδια θέτει η ευρωπαϊκή διπλωματία ώστε να συνεχίσει να παίζει στα ίσα στη Λιβύη και τη Συρία. Εφαρμόζει την τακτική του «θλιμμένου και μονίμως ριγμένου» μιλώντας για προκλητικές κινήσεις της Αθήνας και εκτεταμένους εξοπλισμούς, όταν ο αμυντικός προϋπολογισμός της Τουρκίας ξεπερνά κάθε προηγούμενο. Η Αθήνα προς στιγμήν περιορίζεται στην καλλιέργεια των συμμαχιών της, με την Αμερική πρωτίστως και με τη Γαλλία δευτερευόντως χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των χρυσών ανταλλαγμάτων. Ποτέ στο παρελθόν, εκτός από την περίοδο αμέσως μετά τον Εμφύλιο, η Ελλάδα δεν παραχώρησε τόσα ανταλλάγματα στις ΗΠΑ συμπεριλαμβανομένων και των παραχωρήσεων χρήσης στρατιωτικών βάσεων (κατά αποκλειστικότητα ή σε συνεργασία με τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις) ή τέλος κατ' επέκταση υφισταμένων συμφωνιών (Σούδα).

Ως προς την ουσία. Απέχουμε πολύ από το σημείο που είχαμε φθάσει το 2003 επί Σημίτη ως προς τον προσδιορισμό της υφαλοκρηπίδας, ένθεν κακείθεν, στο Αιγαίο. Τότε δεν τόλμησαν λόγω συσχετισμών στη Βουλή. Τώρα διαχειρίζονται ένα διαχρονικό ανορθολογισμό στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Δυστυχώς η ιστορία αποδεικνύει πως δεν φταίνε πάντα οι απέναντι. Ούτε το διεθνές δίκαιο ισχύει μόνον για τα ημέτερα συμφέροντα. Ούτε η λογική εξυπηρετεί τις έμμονες ιδέες και τους εθνικούς μύθους. Όταν ο καθηγητής Ροζάκης μίλησε έξω από τα δόντια για την περιορισμένη επιρροή του Καστελόριζου ως προς την υφαλοκρηπίδα έπασαν να τον ισοπεδώσουν. Η αλήθεια, όσο αληθινή (και εθνική) και να είναι, πονάει. **Α**

Φτιάξε το e-Shop σου σε 5 μέρες με 100% επιδότηση!

Αξιοποίησε το πρόγραμμα e-λιανικό έως 23 Μαρτίου

NM STORE
NETMECHANICS

Μάθετε περισσότερα για τη λύση
www.netmechanics.gr

Powered by
Info Quest
TECHNOLOGIES

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΠΑ

Η Ελληνική Επανάσταση στην Εποχή των Επαναστάσεων (1776-1848) Επαναξιολογήσεις και Συγκρίσεις

Διαδικτυακά στις 12 & 13 Μαρτίου

Με την ευγενική χορηγία της Τράπεζας Πειραιώς

Το σπουδαίο διεθνές συνέδριο με θέμα «Η Ελληνική Επανάσταση στην Εποχή των Επαναστάσεων (1776-1848). Επαναξιολογήσεις και Συγκρίσεις», οργανώνει διαδικτυακά το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στις 12 και 13 Μαρτίου, με αφορμή την επέτειο των διακοσίων χρόνων από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης (1821-2021) με την ευγενική χορηγία της Τράπεζας Πειραιώς.

Η ένταξη της Ελληνικής Επανάστασης στην κρίσιμη περίοδο πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής, που αποκρυσταλλώθηκε στη Δυτική ιστοριογραφία ως «Εποχή των Επαναστάσεων» (1776-1848), αποτελεί στόχο του συνεδρίου. Η επαναξιολόγηση της ελληνικής επαναστατικής εμπειρίας και η σύγκρισή της με άλλα επαναστατικά κινήματα ανά την Ευρώπη, αλλά και διεθνώς, εκείνης της περιόδου, αναδεικνύει τις όψεις του επαναστατικού φαινομένου και του χαρακτήρα της «Εποχής των Επαναστάσεων», οι οποίες μπορούν να αποδειχθούν χρήσιμες και ενδεικτικές για την κατανόηση παράλληλων μορφών της συλλογικής κινητοποίησης και

της αλλαγής σε παγκόσμια κλίμακα.

Στο συνέδριο συμμετέχουν ορισμένοι/ες από τους σημαντικότερους/ες διεθνώς ειδικούς της ιστορίας των επαναστάσεων του 18ου και 19ου αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, στο συνέδριο συμμετέχουν οι: Χρήστος Αλιπράντης, Νίκος Κ. Αλιβιζάτος, David A. Bell, Christopher Clark, John Davis, Simon Dixon, Μαρία Ευθυμίου, Κατερίνα Γαλάνη, Τζελίνα Χαρλαούτη, Ευάνθης Χατζηβασιλείου, Harald Herpner, Şüküllüoğlu, Annie Jourdan, Δημήτριος Καραδήμας, Άννα Καρακατσούλη, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Όλγα Κατσαριδούλη-Hering, Πασχάλης Κιτρομηνίδης, Παρασκευάς Κονόρτας, Κώστας Κωστής, Αναστασία Παπαδία-Λάλα, Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου, José Maria Portillo Valdé, Anna Maria Rao, Francesco Scalora, Miroslav Sedivy, Βάσω Σειρηνίδου, Σπύρος Βλαχόπουλος, Νάσια Πακωβάκη. Τις εργασίες του Συνεδρίου θα χαιρετίσουν ο Πρύτανης του Ε.Κ.Π.Α., καθηγητής κ. Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος και ο Πρόεδρος Δ.Σ. της Τράπεζας Πειραιώς, κ. Πύργος Χαντζηνικολάου.

Τα κείμενα των συμμετεχόντων και συμμετεχουσών στο συνέδριο θα συγκροτήσουν τη βάση για τον συλλογικό τόμο που θα δημοσιευθεί το 2021 από τις εκδόσεις Routledge, κορυφαίες εκδόσεις παγκοσμίως στο πεδίο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, και θα αποτελέσει μια από τις κορυφαίες δράσεις του Πανεπιστημίου στον εορτασμό της επετείου.

Η οργανωτική επιτροπή του Συνεδρίου αποτελείται από τους: Μελέτιο-Αθανάσιο Δημόπουλο, Νίκο Αλιβιζάτο, Νάσια Πακωβάκη, Μαρία Ευθυμίου, Άννα Καρακατσούλη, Βαγγέλη Καραμανωλάκη, Όλγα Κατσαριδούλη-Hering, Πασχάλη Κιτρομηνίδη, Παρασκευά Κονόρτα, Αναστασία Παπαδία-Λάλα, Ευάνθη Χατζηβασιλείου.

Το συνέδριο, που πραγματοποιείται με την ευγενική χορηγία της Τράπεζας Πειραιώς, αποτελεί μία από τις πολύπλευρες δράσεις που περιλαμβάνει η συνεργασία του ΕΚΠΑ με την Τράπεζα, στο πλαίσιο της συμμετοχής και των δυο θεσμών στις επετειακές εκδηλώσεις για το 1821.

Πληροφορίες για το συνέδριο στην ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ

www.2021.uoa.gr

Το Συνέδριο θα διεξαχθεί διαδικτυακά
Links

Webex

<https://uoa.webex.com/uoa/j.php?MTID=ma83207443fe55a7e085881b5ebc66780>

Meeting number: 121 654 8045 Password: B3QjV2Tcwf3

Youtube

12-3-2021: <https://youtu.be/ySa-oc8KJwM>
13-3-2021: https://youtu.be/7_q0-q2klyM

1821

200 ΧΡΟΝΙΑ

ελεύθεροι.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΑΥΡΙΟ

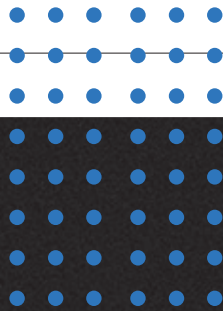
2021

ΕΠΕΤΕΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 1821-2021

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

www.eleftheroi.gr

ιλάμε στο τηλέφωνο με τον **Γιώργο Παπακωνσταντί-νου** γιατί βρίσκεται στη Φλωρεντία, ως καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας και Director of Executive Education της Σχολής Διακρατικής Διακυβέρνησης στο European

University Institute. Καθόλου παράξενο, ο πρώην υπουργός Οικονομικών στην κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου ήταν πάντα ένας «καθαρόαιμος» Ευρωπαίος. Μετά το σχολείο στην Αθήνα ακολούθησαν είκοσι χρόνια σπουδών (Οικονομικά στη Μεγάλη Βρετανία και στις ΗΠΑ, διδακτορικό από το London School of Economics) και δουλειάς στο εξωτερικό (εργάστηκε στον ΟΟΣΑ στη Γαλλία) πριν επιστρέψει στην Ελλάδα και να πολιτευθεί. Πριν από δύο χρόνια κυκλοφόρησε στα αγγλικά το δεύτερο, μετά το «Game Over», βιβλίο του με τίτλο «Whatever it takes», στο οποίο ανιχνεύει τη νέα πολιτική, οικονομική και θεσμική αρχιτεκτονική της Ευρώπης και το τι πρέπει να γίνει ώστε να συνεχίσει να πρωταγωνιστεί στην ταχύτατα μεταβαλλόμενη παγκόσμια οικονομία. Το βιβλίο αυτό κυκλοφόρησε πρόσφατα και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος με τίτλο «*Με κάθε τίμημα - Η μάχη για το μέλλον της Ευρώπης*». Φέτος, που γιορτάζουμε τα 40 χρόνια από την ένταξη της χώρας μας στην τότε ΕΟΚ, εν μέσω της κρίσης της πανδημίας και καθώς ο κόσμος βυθίζεται σε μια νέα πρωτόγνωρη κρίση, μαίνεται πάλι η μάχη για την «ψυχή» και το μέλλον της Ευρώπης με τους επικριτές της να ισχυρίζονται, μεταξύ άλλων, ότι η δημοκρατία δεν λειτουργεί όπως θα έπρεπε και τα ιδεώδη πάνω στα οποία οικοδομήθηκε η Ένωση έχουν προδοθεί. Το ερώτημα λοιπόν είναι εάν υπάρχει ένα νέο, πειστικό αφήγημα που να δίνει απαντήσεις στη μετά covid εποχή και με το οποίο να μπορέσουν και πάλι να συνδεθούν συναισθηματικά οι Ευρωπαίοι, ώστε να προσπαθήσουν με «κάθε τίμημα» να κρατήσουν το ευρωπαϊκό θαύμα ζωντανό.

Στο σημερινό κλίμα συλλογικής αμφισβήτησης του μέλλοντος του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, τι προτείνετε με το βιβλίο σας «Με κάθε τίμημα»;
Ξέρετε, το βιβλίο αυτό αλλιώς ξεκίνησε κι αλλιώς κατέληξε. Ξεκίνησε ως μια προσπάθεια να πιάσω το νήμα εκεί που τελειώνει το προηγούμενο βιβλίο μου για την ελληνική κρίση, το Game Over, και να εξετάσω το πώς η Ευρώπη ολόκληρη βγαίνει από εκείνη την κρίση και ανιχνεύει το μέλλον της, τις μάχες που δίνονται για την πορεία και την ταυτότητά της. Στη συνέχεια βέβαια μας βρήκε ο κορωνοϊός. Για την ακρίβεια, πέρασι το Μάρτιο το βιβλίο ήταν ήδη για εκτύπωση. Το σταματήσαμε και προφανώς χρειάστηκε να ξαναγραφτεί. Ο υπότιτλος «Η μάχη για το μέλλον της Ευρώπης» έχει πάρει πλέον ένα νέο νόημα. Έχει να κάνει με την προοπτική του ευρωπαϊκού εγχειρήματος καθώς αντιμετωπίζει και εντέλει ξεπερνάει τη σημερινή πανδημία. Και πρέπει να σας πω ότι, ενώ η μάχη δεν έχει κερδηθεί, είμαι πιο αισιόδοξος από ποτέ.

Το βιβλίο αυτό, γράφετε, αποτελεί μια απόπειρα να συμφιλιωθούν οι δύο ζωές σας, του ακαδημα-

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Με κάθε τίμημα

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ϊκού οικονομολόγου και του πολιτικού που βρέθηκε στο προσκήνιο σε μία από τις χειρότερες περιόδους για την Ελλάδα. Πείτε μας για αυτή τη διπλή εμπειρία.

Δεν είναι εύκολη πάντα αυτή η συμπίλωση. Όμως στη δική μου περίπτωση, όταν βρισκόμουν στην ενεργό πολιτική, με χαρακτήριζε συχνά η έκφραση «τεχνοκράτης» (για πολλούς αυτό αποτελούσε κριτική, για εμένα όμως ήταν τίτλος τιμής). Συνεπώς ίσως μου ήταν πιο εύκολο να συνδυάσω αυτές τις δύο ματιές! Το Game Over ήταν βιωματικό – η ανάγκη του πολιτικού να διηγηθεί σε πρώτο ενικό τα όσα έζησε. Το «Με κάθε τίμημα» αντλεί αναγκαστικά από τις εμπειρίες μου ως πολιτικός στην περίοδο της κρίσης για τη χώρα μας και για την Ευρώπη. Προσπαθεί όμως να πάρει μία μεγαλύτερη απόσταση από τα γεγονότα. Να απαντήσει στα ερωτήματα για το μέλλον συνδυάζοντας τη ρεαλιστική και σκληροτράχηλη (ελπιζώ όμως όχι κυνική) εμπειρία του πολιτικού και την πιο διεισδυτική και ανοιχτή ματιά του ακαδημαϊκού οικονομολόγου.

Είναι γεγονός ότι η ΕΕ έχει αντέξει οξείες κρίσεις και στο παρελθόν. Εσείς ειδικά ζήσατε την κρίση της ευρωζώνης. Βλέπετε ομοιότητες με τη σημερινή υγειονομική κρίση ή να περιμένουμε τεκτονικές αλλαγές;

Εάν έχει αποδείξει κάτι η Ευρώπη όλα αυτά τα χρόνια, είναι η ανθεκτικότητά της. Πόσες φορές ακούσαμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση περνάει υπαρξιακή κρίση, ότι η ευρωζώνη θα διαλυθεί, ότι η αποχώρηση της Μεγάλης Βρετανίας θα οδηγήσει σε αποχώρηση και άλλων; Όλες οι Κασσάνδρες έχουν τελικά διαψευστεί. Βέβαια κάθε νέα κρίση διαφέρει από την προηγούμενη και δημιουργεί νέες προκλήσεις. Άλλο μία τραπεζική και δημοσιονομική κρίση όπως αυτή της ευρωζώνης, και άλλο μία «εξωτερική κρίση» όπως η πανδημία του κορωνοϊού με τις τεράστιες οικονομικές επιπτώσεις που φέρνει. Έχουν εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά, γίνονται σε τελείως διαφορετικό πολιτικό περιβάλλον, και ευτυχώς έχουν και μία πολύ διαφορετική αντιμετώπιση από πλευράς ευρωπαϊκών αποφάσεων και εργαλείων πολιτικής.

Το περίφημο «με κάθε τίμημα» ήρθε μετά από πολλές καθυστερήσεις και οι αμφιταλαντεύσεις έβγαλαν την Ευρώπη από την οικονομική κρίση αργά και διχασμένη. Πήραμε το μάθημα; Ρωτώ γιατί η διαχείριση των εμβολίων κλονίζει πάλι το αφήγημα μιας Ευρώπης που δρα ακαριαία, συλλογικά, ισότιμα και προστατεύει τους πολίτες της. Θα υπάρξει και κάποια θετική κληρονομιά της πανδημίας;

Και όμως, η Ευρώπη μαθαίνει. Σίγουρα όχι τόσο γρήγορα όσο θα θέλαμε, συχνά με μεγάλο κόστος, αλλά πάντως μαθαίνει. Δείτε την ακαριαία για ευρωπαϊκά δεδομένα αντίδραση από πλευράς οικονομικής πολιτικής σε αυτή την κρίση σε σχέση με την κρίση της ευρωζώνης. Αποφασίστηκαν πράγματα που θεωρούνταν αδιανόητα: κοινή ανάληψη χρέους, μεταβιβάσεις από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, αναστολή δημοσιονομικών κανόνων... Έχουν μπει τα θεμέλια για μία νέα θεσμική αρχιτεκτονική. Θα δούμε βέβαια την προθυμία των κρατών να προχωρήσουμε σε αυτή την κατεύθυνση. Στο ζήτημα των εμβολίων βέβαια, πράγματι έγιναν λάθη που κοστίζουν χρόνο και ζωές – λάθη που όμως αναγνωρίστηκαν γρήγορα και ελπίζω ήδη διορθώνονται. Μέρος όμως της καθυστέρησης έχει να κάνει ακριβώς με την απόφαση της Ευρώπης να κινηθεί συλλογικά (σκεφτείτε η Ελλάδα να ήταν αναγκασμένη να κινηθεί μόνη της στην απόκτηση εμβολίων). Όμως και εδώ, στο τέλος θα κάνουμε το λογαριασμό.

Η υγειονομική κρίση μάς αποκάλυψε και όρια της πολιτικής συναίνεσης. Υπάρχει το περίφημο ευρωπαϊκό «περωμένο» στο οποίο πίστεψαν οι ιδρυτές, ή θα υπερισχύσει το εθνικό συμφέρον; Σε κάθε κρίση, το ένστικτο του αυτοπεριορισμού

στο λεγόμενο εθνικό συμφέρον είναι πολύ ισχυρό. Το είδαμε εξάλλου πέρυσι την άνοιξη, όταν αρκετές ευρωπαϊκές χώρες αρχικά απαγόρευαν εξαγωγές υγειονομικού υλικού σε άλλες. Συνήθως όμως αποδεικνύεται ότι όσο δύσκολο και να είναι, οι καλύτερες λύσεις βρίσκονται όταν το εθνικό συμφέρον επαναπροσδιορίζεται στο πλαίσιο ενός συλλογικού ευρωπαϊκού συμφέροντος - ιδιαίτερα για μία μικρή χώρα όπως η δικιά μας. Έχουμε πάντα το πολιτικό κουράγιο να το πούμε αυτό ανοιχτά, πόσο μάλλον να το επιδιώξουμε πραγματικά; Ίσως όχι. Κάθε νέα κρίση αναδεικνύει νέα προβλήματα, ανοίγει όμως και νέους δρόμους. Οι αποφάσεις που πάρθηκαν δείχνουν πιστεύω ότι αυτό το «ευρωπαϊκό περωμένο» εξακολουθεί να αποτελεί τον καμβά πάνω στον οποίο κινούμαστε.

Υπάρχουν χώρες, κάποιοι κοιτούν προς τη Γερμανία, που «προδίδουν» συστηματικά τα ιδεώδη πάνω στα οποία οικοδομήθηκε η Ένωση; Είναι εντέλει οι πολιτικές ηγεσίες προβληματικές ή η ίδια η ιδέα;

Είτε μας αρέσει είτε όχι, η Ένωση οικοδομείται πάνω σε προσεγγίσεις χωρών που διαφέρουν μεταξύ τους – πολύ απλά γιατί ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνονται την ΕΕ είναι απόρροια της δικής τους ιστορίας και πολιτικής κουλτούρας. Συνεπώς δεν νομίζω ότι είναι πολύ χρήσιμο να λέμε ότι κάποια χώρα – η Γερμανία εν προκειμένω – «προδίδει» συστηματικά τα ευρωπαϊκά ιδεώδη. Πόσο μάλλον όταν στη σημερινή κρίση, η Γερμανία έκανε μία εντυπωσιακή στροφή προς την κατεύθυνση μιας κοινής αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης μέσω πραγματικών ευρωπαϊκών εργαλείων. Χωρίς τη Γερμανία δεν θα είχαν αποφασιστεί οι σημαντικοί νέοι πόροι και η κοινή ανάληψη χρέους. Προτιμώ συνεπώς να βλέπω το ποτήρι μισογεμάτο και να ελπίζω σε μία περαιτέρω προσέγγιση.

Ο συνδυασμός των νέων μέσων με τον εν εξελίξει παγκόσμιο οικονομικό μετασχηματισμό έχει αποκαλύψει τις ατέλειες του ευρωπαϊκού οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου. Υπάρχουν 3 βασικά ζητήματα που ζητούν γρήγορες και πειστικές απαντήσεις: η δημοκρατική νομιμοποίηση της ΕΕ, η χρησιμότητά της για τους πολίτες της, ο ρόλος και το ειδικό της βάρος σε έναν νέο κόσμο. Θα δοθούν;

Η πανδημία επιτάχυνε προκλήσεις που προϋπήρχαν, αλλά ταυτόχρονα μετατόπισε τις προτεραιότητες και το επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Ανέδειξε για παράδειγμα τον ρόλο που παίζουν τα εθνικά κράτη και η Ένωση συνολικά σε βασικά ζητήματα ζωής και θανάτου για τους πολίτες όπως η υγεία και η προστασία του κοινωνικού κράτους - άρα και σε εντελώς πρακτικό επίπεδο ανέδειξε τη χρησιμότητα της Ένωσης για τους πολίτες. Στο δε σχεδιασμό της ανάκαμψης ορθά μπήκαν ως προτεραιότητες η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση. Η πρώτη (χώρος πολιτικής όπου η ΕΕ παραδοσιακά υστερεί) έγινε πιο επιτακτική εξαιτίας της ψηφιοποίησης στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα μέσα στην πανδημία. Η δε πράσινη μετάβαση με την ευρεία έννοια γίνεται επιτακτική όσο αντιλαμβανόμαστε ότι πανδημίες θα επαναλαμβάνονται όσο διαταράσσεται η ισορροπία ανάμεσα στο ανθρωπογενές και το φυσικό περιβάλλον. Τέλος, ως προς το μεγάλο ζητούμενο του ειδικού βάρους της ΕΕ σε έναν νέο κόσμο: είναι ποτέ δυνατόν να πιστέψει κανείς ότι αυτό θα αυξηθεί με λιγότερη ενοποίηση ή χωρίς κοινές πολιτικές;

Λέτε οι Ευρωπαίοι πολίτες δελεάζονται από τους λαϊκιστές και συνωμοσιολόγους. Πέρα από τις φιλοσοφικές ή ιδεολογικές προσεγγίσεις, υπάρχουν και τα προβλήματα: η οικονομική και κοινωνική ανισότητα, τα συστήματα κοινωνικής προστασίας που αδυνατούν να ανταποκριθούν, το χάσμα μεταξύ των χωρών Βορά και Νότου (εκφράζονται φόβοι ότι θα βαθύνει με την πανδημία), η ανεργία, η ανασφάλεια, οι εξωτερικές απειλές, το

Και όμως, η Ευρώπη μαθαίνει. Αποφασίστηκαν πράγματα που θεωρούνταν αδιανόητα: κοινή ανάληψη χρέους, μεταβιβάσεις από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, αναστολή δημοσιονομικών κανόνων...

INFO Διαδικτυακή παρουσίαση του βιβλίου: Πέμπτη, 11 Μαρτίου, στις 19.00.

Διαδικτυακή συζήτηση για τις προκλήσεις του ταχύτατα μεταβαλλόμενου 21ου αιώνα και την ευρωπαϊκή προοπτική, με αφορμή το νέο βιβλίο με τίτλο «Με κάθε τίμημα - Η μάχη για το μέλλον της Ευρώπης» του οικονομολόγου, πρώην υπουργού, καθηγητή στο European University Institute Γιώργου Παπακωνσταντίνου οργανώνουν τα Public και οι Εκδόσεις Παπαδόπουλος.

Στη συζήτηση, εκτός από τον συγγραφέα, συμμετέχουν ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής **Μαργαρίτης Σχοινάς**, η πρόεδρος του ΔΙΚΤΥΟΥ, πρώην Υπουργός και Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής **Άννα Διαμαντοπούλου** και ο πρόεδρος ΔΣ ΕΛΙΑΜΕΠ, Καθηγητής στο Sciences Po του Παρισιού, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών **Λουκάς Τσοούκαλης**. Τη συζήτηση θα συντονίσει η δημοσιογράφος **Ξένα Κουναλάκη**.

μεταναστευτικό, ο δικαιολογημένος φόβος για τις αλλαγές που φέρνει η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογία κλπ. Τι τους αντιπροτείνουμε;

Οι λαϊκιστές κάνουν συχνά τα σωστά ερωτήματα, αλλά δίνουν τις λάθος απαντήσεις. Οι δε συνωμοσιολόγοι πάντα ανθίζουν σε περιβάλλοντα μεγάλης αβεβαιότητας και κινδύνου. Θα βγούμε από την πανδημία σίγουρα με μεγαλύτερες ανισότητες, με ευάλωτα κοινωνικά συστήματα και με διευρυμένο χάσμα μεταξύ των χωρών βορρά και νότου. Και αυτό παρά το γεγονός ότι η πολιτική αντίδραση ήταν συλλογικά πολύ πιο γρήγορη και σε πιο σωστή κατεύθυνση από ό,τι στην κρίση της ευρωζώνης. Αυτό λοιπόν που χρειάζεται είναι η εμπάθυνα όλων των πολιτικών μίας Ευρώπης που προστατεύει, αλλά και αυτών που είναι αναγκαίες για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει ακριβώς αυτές τις αλλαγές που φέρνει η παγκοσμιοποίηση και τεχνολογία. Σε αυτή την κατεύθυνση βλέπω δύο θετικά σημεία: το πρώτο, ότι υπάρχει κοινή κατανόηση και βούληση για παρόμοιες πολιτικές. Και το δεύτερο ότι μέσα στην κρίση, στα περισσότερα κράτη, η διακυβέρνηση μετράει: οι πολίτες στρέφονται σε αυτούς που μπορούν να φέρουν απτά αποτελέσματα και γυρίζουν την πλάτη στους λαϊκιστές και στις μεγάλες αλλά κούφια υποσχέσεις. Στο δε επίπεδο της υγείας και των εμβολίων, η επιστήμη φαίνεται να κερδίζει τη μάχη απέναντι στην κάθε παλαβή συνωμοσιολογία.

Οι σημερινοί νέοι δεν μπορούν να συνδεθούν ψυχικά με την ΕΕ, όπως οι παππούδες τους. Θεωρούν δεδομένα την ειρήνη, την ελευθερία, τη δημοκρατία, και ότι δεν τους προσφέρει όσα τους είχε «υποσχεθεί». Πώς θα αγκαλιάσουν και θα ενστερνιστούν ένα «φεντεραλιστικό» όραμα με παλιά υλικά, όταν μάλιστα η παγκόσμια φωνή της ΕΕ παραμένει διχασμένη και αδύναμη;

Δεν συμφωνώ. Πράγματι, ειρήνη, ελευθερία και δημοκρατία θεωρούνται συχνά από τους νεότερους πλέον ως δεδομένα – κακώς βέβαια, γιατί στην πραγματικότητα είναι συχνά πολύ πιο εύθραυστες έννοιες από ό,τι νομίζουμε. Αρκεί να δούμε πόσο εύκολα μπορούν να διαβρωθούν οι σύγχρονες δημοκρατίες με τη βοήθεια των νέων κοινωνικών δικτύων. Όμως οι περισσότεροι σημερινοί νέοι μεγαλώνουν σε ένα ευρωπαϊκό χώρο τον οποίο αισθάνονται όλο και πιο ενιαίο. Ζουν, σπουδάζουν, ταξιδεύουν, συναλλάσσονται και εργάζονται (οκ, όχι κατά τη διάρκεια της πανδημίας) σε έναν «φυσικό χώρο» που ξεπερνά κατά πολύ τα όρια του κάθε εθνικού κράτους. Το κάνουν αυτόματα, χωρίς να το σκεφτούν και χωρίς να προβληματιστούν για την έννοια και το περιεχόμενο της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Πάνω σε αυτή τη νέα πραγματικότητα, με τα νέα της στοιχεία, τη νέα γλώσσα και τη διπλή -εθνική και ευρωπαϊκή- ταυτότητα που την χαρακτηρίζει θα χτιστεί το νέο αφήγημα που θα ενσωματώσει και θα ξεπεράσει το παλιό φεντεραλιστικό όραμα.

Τελικά θεωρείτε ότι μπορεί ένα οραματικό δημιουργήμα μιας ελίτ, που αποφάσισε πριν από 40 χρόνια να ενώσει λαούς με διαφορετική ιστορία, ταυτότητα και οικονομία, να πετύχει; Ή ήταν μια ουτοπία στην οποία θα βάλε ταφόπλακα ένας ιός; Έχει ήδη πετύχει. Νομίζω πρέπει να σταματήσουμε το αυτομαστίγωμα με τις ελίτ που παίρνουν αποφάσεις σε βάρος ή ερήμην των κοινωνιών. Ευτυχώς που πριν από 40 χρόνια βρέθηκαν κάποιοι άνθρωποι με όραμα και σχέδιο ώστε να ξεπεράσει η Ευρώπη τους διχασμούς που οδήγησαν σε δύο παγκόσμιους πολέμους και να οικοδομήσει ένα κοινό μέλλον. Η Ευρώπη είναι το μεγαλύτερο πολιτικό εργαστήριο που έχει ποτέ δημιουργηθεί. Σε αυτά τα 40 χρόνια έχει πετύχει περισσότερα – και με πιο ισορροπημένο, δίκαιο και ελεύθερο τρόπο – από οποιοδήποτε άλλο μέρος στον κόσμο και από οποιοδήποτε άλλο τρόπο κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης. Και σε αυτή την πορεία κανείς δεν μπορεί να βάλει ταφόπλακα – αντίθετα, ακόμα και από τον ιό μπορούμε να βγούμε πιο δυνατοί. **Α**

Κάπου τον 3ο αιώνα π.Χ., ο κινέζος Κουάνγκ Τσέου είπε την περιβόητη φράση

Είναι από αυτές τις φράσεις που είναι οριστικά σωστές για τον άνθρωπο. Μόνο που στη διάρκεια των πολύ μεγάλων κρίσεων, όπως είναι λογικό, οι άνθρωποι που πλήττονται την ξεχνούν. Εκεί ακριβώς κάποιος πρέπει να αναλάβει την ευθύνη είτε να τους το υπενθυμίσει, είτε ακόμα περισσότερο να τους βοηθήσει να το κάνουν πράξη...

Του **ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ**

Η εταιρεία Παπαστράτος, από τον περασμένο Σεπτέμβριο, ανακοίνωσε το πρόγραμμα στήριξης «Συνεχίζουμε Μαζί» που αφορά 21.000 επιχειρήσεις στην Αθήνα και στην περιφέρεια. Αυτό που μου κίνησε το ενδιαφέρον είναι ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως σε μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, αλλά κυρίως ότι κάνει και τα δύο στα οποία αναφέρεται ο Κουάνγκ Τσέου. Δίνει και ψάρι, δηλαδή άμεση παροχή ρευστότητας, μέσω άτοκων πιστώσεων, αλλά το βασικό μέλημα είναι να βοηθήσει τους ανθρώπους να βελτιώσουν τις επιχειρήσεις τους για να τους βρει έτοιμους το μέλλον. Στους ίδιους τους ιδιοκτήτες, τους προτείνει, τους παροτρύνει και τους δίνει τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσουν τις επιχειρήσεις τους και να εκπαιδευτούν. Να ανταποκρίνονται ακόμα και τώρα στις έτσι κι αλλιώς, παρά την καραντίνα, καινούργιες ανάγκες των πελατών τους και να συνεχίσουν να εξελίσσονται ώστε, μόλις τελειώσει η προβληματική περίοδος, το μέλλον να τους βρει χωρίς να έχουν μείνει πίσω.

Για να καταλάβω πώς λειτουργεί όλο αυτό το πρόγραμμα θέλησα να μιλήσω με δύο ανθρώπους που να έχουν μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις και οι οποίοι πήραν αυτή τη βοήθεια από την Παπαστράτος. Βρήκα τη Βάσω, που έχει περίπτερο, και τον Παναγιώτη, που έχει μίνι μάρκετ. Μου άρεσε πολύ η ιδέα να ασχοληθώ με αυτό το θέμα γιατί κι εγώ στα παιδικά μου χρόνια κρατούσα συχνά το ψιλικάτζίδικο της γιαγιάς μου, σε μια γειτονιά της Αθήνας...

Η Βάσω Χαραλάμπους, που έχει περίπτερο στη Νίκαια, και ο **Παναγιώτης Ντουινιάς**, που έχει μίνι μάρκετ στα Εξάρχεια.

«Έχω το περίπτερο επτά χρόνια. Μάλιστα βρίσκεται σε ένα σχετικά προνομιούχο σημείο της Νίκαιας, κοντά στην πλατεία Ελευθερίας»

Ποιο ήταν το κύριο πρόβλημα που σας οδήγησε να συμμετέχετε στο πρόγραμμα «Συνεχίζουμε Μαζί»;

Η μεγάλη πτώση του τζίρου. Οπότε, όταν μας έγινε η πρόταση από τον υπεύθυνο της περιοχής μας, ο οποίος μας ενημέρωσε γι' αυτό το πρόγραμμα της Παπαστράτος, την αποδέχτηκα αμέσως. Το αποφάσισα για να μας βοηθήσει στις δύσκολες στιγμές που περνάμε στον κλάδο, για να βοηθήσει γενικά την επιχείρησή μας. Τελικά αποδείχθηκε ότι έκανα σωστά.

Όταν κάποιος δηλώνει ότι θέλει να συμμετάσχει σε ένα πρόγραμμα με οφέλη οικονομικά, οργάνωσης, εκπαίδευσης, φαντάζεται πάντα τη μεγαλύτερη βοήθεια που μπορεί να πάρει. Τελικά πόσο απέχει από αυτό που φανταζόσασταν;

Ήταν το περισσότερο που φανταζόμουν. Η δική μου επιχείρηση είναι ένα μαγαζί που δεν περίμενα να έχει τέτοια πτώση τζίρου, ειδικά το τελευταίο τρίμηνο. Υπάρχουν παλιοί πελάτες που δυσκολεύονται πλέον να αγοράσουν και την εφημερίδα τους.

Υπάρχουν στιγμές που κάνετε κάποια σημαντικά πράγματα για το περίπτερο και σκέφτεστε ότι χωρίς αυτή τη βοήθεια ίσως δεν θα μπορούσατε να τα καταφέρετε;

Ναι, γιατί ήταν κάποια λεφτά που δεν θα τα είχα για να τα ρίξω στην επιχείρηση και να έχω τον αναμενόμενο τζίρο. Το πρόγραμμα μας βοήθησε πάρα πολύ στη λιανική. Η βοήθεια αυτή ήταν πιο χρήσιμη από ποτέ.

Χωρίς το πρόγραμμα, νιώθετε ότι η κατάσταση θα σας

ΒΑΣΩ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Ιδιοκτήτρια περιπτέρου

δυσκόλευε πολύ περισσότερο ή υπήρχε κίνδυνος να κλείσετε το περίπτερο;

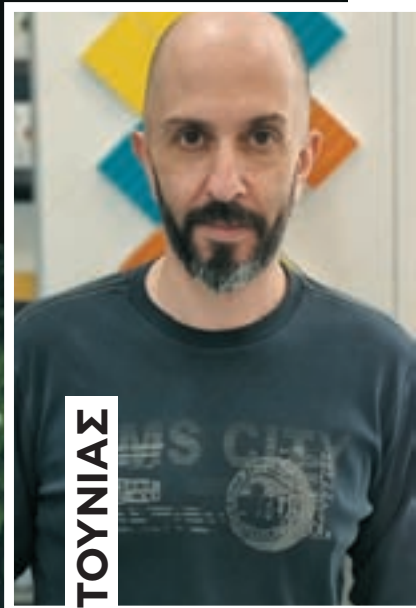
Σίγουρα. Πατί τα έξοδά μου ήταν πολύ περισσότερα από τα έσοδά μου, οι υποχρεώσεις «έτρεχαν». Δούλευα 15 ώρες την ημέρα, και αυτό ήρθε σαν μια μεγάλη βοήθεια. Είναι δύσκολη κατάσταση, και όταν μας είχαν κλείσει περάσαμε πάρα πολύ δύσκολα. Ήταν η απαγόρευση της κυκλοφορίας, η απαγόρευση του αλκοόλ, ο κλάδος μας δυσκολεύτηκε πολύ.

Βλέποντάς το πλέον με μια πιο συνολική ματιά, τι πιστεύετε ότι είναι το σημαντικότερο που σας έδωσε το «Συνεχίζουμε Μαζί»;

Το πιο σημαντικό είναι ότι, εκτός από το οικονομικό κομμάτι, μας δίνει μία βοήθεια τώρα, που θα μπορέσει να φανεί και μετά. Αυτό θα είναι πολύ βοηθητικό.

«ΑΝ ΔΩΣΕΙΣ ΕΝΑ ΨΑΡΙ Σ' ΕΝΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟ, ΘΑ ΦΑΕΙ ΜΙΑ ΦΟΡΑ. ΑΝ ΤΟΥ ΜΑΘΕΙΣ ΝΑ ΨΑΡΕΥΕΙ, ΘΑ ΤΡΩΕΙ Σ' ΟΛΗ ΤΟΥ ΤΗ ΖΩΗ».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΤΟΥΝΙΑΣ

Ιδιοκτήτης mini market

«Ενημερωθήκαμε από την υπεύθυνη της περιοχής για τα καταστήματα. Το κατάστημά μας είναι ψιλικά, μίνι-μάρκετ, λειτουργεί καλά και δεν κλείσαμε στην καραντίνα. Όμως, εφόσον υπήρχε η δυνατότητα και δεν είχε κάποιο κόστος για εμάς, αξιοποιήσαμε τη βοήθεια από το «Συνεχίζουμε Μαζί»»

Πολύ ωραίο αυτό, που ένα μίνι μάρκετ στα Εξάρχεια λειτουργεί καλά όλο το διάστημα της καραντίνας...

Υπάρχουν πολλά μαγαζιά που δεν μπορούν. Εδώ έχουμε και το εξής «ανάποδο»: όσο πιο κεντρικό είναι το μαγαζί τόσο χειρότερα πηγαίνει αυτό τον καιρό. Τα μαγαζιά του Συντάγματος έχουν τεράστιο πρόβλημα. Εμείς, που είμαστε κάπου ενδιάμεσα, λειτουργήσαμε καλά, γιατί βοηθάει πάρα πολύ η γειτονιά.

Παρότι δεν είχε πρόβλημα το μαγαζί, πήρατε αυτή τη βοήθεια. Θελήσατε να προλάβετε ένα πρόβλημα που ίσως ερχόταν στο μέλλον;

Πιθανόν στη ρευστότητα. Αγοράσαμε προϊόντα τώρα και τα πληρώνουμε σε ένα βάθος χρόνου, κάτι που δεν το δέχεται πια ο κλάδος μας, ειδικά στο κομμάτι των καπνικών προϊόντων.

Σε ένα μίνι-μάρκετ μπαίνει ο κόσμος και υπάρχει άλλου είδους επαφή. Υπάρχει κάτι πρωτόγνωρο που να σας κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση, που να λέτε ότι το είδατε εξ αιτίας της καραντίνας;

Κάθε μέρα συμβαίνει αυτό. Το πολύ παράξενο είναι ότι έρχονται και ζητάνε πράγματα που δεν φαντάζεσαι ποτέ ότι μπορεί να έχουν τα ψιλικά. Επειδή όλα τα καταστήματα είναι κλειστά, έρχονται σε απόγνωση και λένε «έχετε ένα ντουί για λάμπα;». Ειδικά τον τελευταίο καιρό είναι πολύ έντονο αυτό το φαινόμενο. Ένα άλλο πολύ χαρακτηριστικό είναι ότι υπάρχει κόσμος που έρχεται απλά για να

εκτονωθεί, σαν βόλτα. Επίσης άνθρωποι μοναχικοί που θα έρθουν για να πούνε μια κουβέντα με κάποιον. Υπήρχε ανέκαθεν αυτό, αλλά τώρα πολύ περισσότερο. Υπάρχουν άνθρωποι που το να έρθουν στο μαγαζί, το βλέπουν ως την καθημερινή τους έξοδο.

Έχοντας μεγαλύτερη άνεση από το «Συνεχίζουμε μαζί», σκεφτήκατε να φέρετε στο μαγαζί πράγματα τα οποία δεν θα σκεφτόσασταν προ καραντίνας;

Όχι, γιατί δεν γνωρίζουμε το βάθος χρόνου της καραντίνας. Θα μπορούσαμε να φέρουμε ντουί, που ζητάνε, εάν την άλλη εβδομάδα σταματήσει η καραντίνα θα έρθει ποτέ ξανά κανείς να ζητήσει ντουί; Αν είχαμε παιχνίδια την περίοδο των Χριστουγέννων ή του Πάσχα που έρχεται, θα πουλούσαμε πάρα πολλά, όμως δεν το κάναμε. Κάτι άλλο αρνητικό σε αυτή την φάση είναι ότι, και να θέλεις να προμηθευτείς πράγματα, υπάρχει η δυσκολία στον χρόνο παράδοσης, όλα τα προμηθεύμαστε πιο δύσκολα απ' ό,τι πριν την καραντίνα. Έτσι κι αλλιώς υπάρχουν ελλείψεις, και ειδικά σε εισαγόμενα προϊόντα.

Τελικά, το «Συνεχίζουμε μαζί» πόσο και πού ήταν σημαντικό για ένα μαγαζί το οποίο πριν δεν είχε τόσα προβλήματα;

Πολύ σημαντικό. Και μόνο ο κατάλογος που μας έδωσαν, και οι προσφορές, μας έβαλαν στη διαδικασία να δούμε τα τιμολογία μας, να σκεφτούμε, να συγκρίνουμε. Και μόνο αυτή η διαδικασία σκέψης στην οποία μας έβαλε, αρκεί.

Να πω ότι και οι δύο άνθρωποι που μου μίλησαν είχαν μια αισιοδοξία, και δεν έβγαλαν κανένα φόβο για το μέλλον τους. Δύο νέοι άνθρωποι που δημιουργούν και βιοπορίζονται μέσα από αυτό που ονομάζεται Μικρή Λιανική. Δεν χρειάζεται να είσαι οικονομολόγος για να καταλάβεις ότι αν αυτό το κομμάτι της οικονομίας δεν είναι όρθιο την επόμενη μέρα της πανδημίας, στην πραγματικότητα δεν θα υπάρχει ελληνική οικονομία. Όλα αυτά που μου είπαν αυτοί οι άνθρωποι με τις μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, κάνουν το «Συνεχίζουμε Μαζί» να είναι ένα πρόγραμμα που θα πρέπει να λειτουργήσει σαν παράδειγμα δράσης και για άλλες μεγάλες ελληνικές εταιρείες. Κανένας δεν θα τους κατηγορήσει για μίμηση... απλά ο Παπαστράτος θα το έχει κάνει πρώτος. ●

INFO

Το «Συνεχίζουμε Μαζί» είναι πρόγραμμα στήριξης της Παπαστράτος για τις 21.000 επιχειρήσεις – ως επί το πλείστον οικογενειακές – της Μικρής Λιανικής με περισσότερους από 43.000 εργαζόμενους. Βασίζεται σε τρεις άξονες: την **άμεση ενίσχυση ρευστότητας** μέσω της χορήγησης άτοκων πιστώσεων έως και 10 εκατ. ευρώ, τη **μείωση λειτουργικού κόστους** και τον **εκσυγχρονισμό του κλάδου**.

Μέχρι σήμερα, **περισσότερες από 5.000 επιχειρήσεις** συμμετέχουν στο πρόγραμμα με 3.500 να βρίσκονται στην περιφέρεια και 1.500 στην Αττική. Περισσότερα από **6 εκατ. ευρώ** έχουν ήδη διατεθεί στις επιχειρήσεις. Μέσω συνεργασιών που έχει συνάψει η Παπαστράτος με μεγάλες εταιρείες, προσφέρεται **προνομιακή τιμή σε τηλεφωνία και ηλεκτρικό ρεύμα, αναβάθμιση της τεχνολογίας και ειδικές προσφορές** σε πληθώρα προϊόντων για τις επιχειρήσεις. Στην ενίσχυση του πυλώνα του εκσυγχρονισμού του κλάδου, χρηματοδοτεί υποτροφίες για **3 μεταπτυχιακά** προγράμματα, διατίθεται **μόνιμη στήλη ενημέρωσης για φορολογικά θέματα** στην πλατφόρμα papastratos.open, προσφέρεται – σε συνεργασία με γνωστό website ανεύρεσης εργασίας – πρόγραμμα αναζήτησης, επιλογής και ανάπτυξης εργαζομένων και **μεγιστοποίησης παραγωγικότητας** και, σε συνεργασία με πανεπιστημιακό ίδρυμα, πλούσιο **εκπαιδευτικό υλικό** όσον αφορά την **ψηφιακή προώθηση** της επιχείρησης.

Φιλοδοξία του προγράμματος, η έμπρακτη και ουσιαστική στήριξη για το βιώσιμο αύριο – του μεγαλύτερου συμβαίου στην 90 χρόνων ιστορία της Παπαστράτος – της Μικρής Λιανικής.

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΑ ΠΟΥ ΒΓΗΚΑΜΕ

Ενας χρόνος ακριβώς πέρασε από την τελευταία φορά που κατέβηκα ορμητικά τα σκαλιά στέλνοντας 11 η ώρα, Σάββατο βράδυ, sms «Babe, ξεκίνησα τα λέμε εκεί». Σε αυτή την περίεργη επέτειο βρεθήκαμε, από κυνική σύμπτωση στον δρόμο, με τον φίλο που το βράδυ αυτό επέλεγε τη μουσική στην Cantina Social, αγαπημένο μπαρ που συνθιζάμε να επισκεπτόμαστε για το «σβήσιμο» – άλλη μια σύμπτωση. Ωστόσο δεν ήταν ένα ακόμη ανέμελο βράδυ. Τα πρώτα κρούσματα corona είχαν ανακοινωθεί και νιώθαμε ένα απροσδιόριστο μούδιασμα. Όμως τα ποτά κατέβαιναν, χαρούμενος ο κόσμος πηγαινόερχονταν στον στενόμακρο χώρο και οι αγκαλιές, τα φιλιά, το λίκνισμα ακολουθούσαν το γκρουβ της μουσικής των Diskotekken με πείσιμα. Μέχρι τη στιγμή που εμφανίστηκε η πρώτη μασκοφορεμένη κοπέλα. Μετά από plus και βάλτε Baltica, μέσα στο μισσοκόταδο, νόμιζα πως έβλεπα τον Χάρο από την «7η σφραγίδα» να περιφέρεται ανάμεσά μας και τα πλακάκια των τοίχων να θυμίζουν σκακιέρα. Την επομένη ανακοινώθηκαν τα πρώτα μέτρα και τα υπόλοιπα είναι ιστορία. Για όλους εκείνους που αναπνέουν πιο ευχάριστα το βράδυ, το night life της Αθήνας είναι ψυχαγωγία. Κυρι-

Τι θα γίνει άραγε όταν
φρωτιστούν ξανά
οι νύχτες μας;

Κείμενο-Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

λέ, λουξάτα και μπαρουτοκαπνισμένα στέκια, μέθυσοι και σοδάκκηδες, χίπστερ ήχοι, βαριά λαϊκά, μπίτια, πριόνια, γκοθ, ίντιδες, μουζουκάτοι, όλοι. Μπαρ ολ ντί, απογευματινά, άφτερ, στριπτιτζάδικα, υπόγες και ταράτσες. Ούλτρα κλάσικς και νέα όπενινγκς. Μούρες κατεβασμένες σαν αφρικανικές μάσκες, δίπλα σε φρέσκα δροσερά πρόσωπα, τα λένε, ανταλλάζουν, κάνουν σχέδια, γνωρίζονται, συνεργάζονται, φλερτάρουν, ερωτεύονται, τσακώνονται, μετριούνται στο μπόι, πίνουν, χορεύουν, τραγουδάνε ή απλώς απολαμβάνουν ήσυχοι. Τα μέρη που προσφέρονται είναι ετερόκλητα και ατελείωτα, όπως και το ωράριο. Όταν βγαίναμε, κάποιος είχαμε –για κάθε περίπτωση– γυαλιά ηλίου στην τσέπη.

Το παράδοξο είναι ότι, παρά το ξέχειλο της νύχτας, μας χαρακτηρίζει μια κομψή κουλτούρα στο αλκοόλ. Συγκριτικά με άλλες χώρες, δεν μεθάμε ηλιθιωδώς. Το διευρυμένο ωράριο μάς χαλαρώνει και πίνουμε με το πάσο μας. Που μαζί με το –ανεκτίμητο– να μπορείς να διασχίσεις με τα πόδια όλο το κέντρο απ' άκρη σ' άκρη, κά-

νει την Αθήνα μοναδική, βολική και ωραία, σαν αγαπημένο blue jean. Έτσι το bar hopping αναδεικνύεται ως το τοπικό σπορ. Και οι επισκέπτες από άλλες μεγαλουπόλεις του κόσμου, το λατρεύουν περισσότερο από εμάς που το έχουμε δεδομένο. Όπως δεδομένο είναι ότι ταβέρνες, κουτούκια και εστιατόρια, που περισσότερο λειτουργούν σαν night clubs, σερβίρουν φαγητό και μετά τις 12. Ναι τι; Αφού ξενυχτάμε. Πεινάμε ξανά εκεί, στην ίδια ταβέρνα, μετά από πέντε ώρες.

Σε ενεστώτα χρόνο. Ακόμη ονειρευόμαστε αυτές τις βραδιές και δεν μπορούμε να πιστέψουμε αυτό που ζούμε τώρα. Όμως η αλήθεια είναι ότι μάλλον μια ολόκληρη εποχή έκλεισε, όπως την ξέραμε. Και για τους παλιότερους γλετζέδες των 60s, 70s, 80s, 90s παίζει να ήμασταν και φλώροι, σαν τα memes για το Πασόκ. Σίγουρα, όμως, θα έρθει μια άλλη, καινούρια εποχή. Διαφορετική, μετα-Covid, που θα την αγαπήσουμε και αυτή. Αναμένουμε να δούμε τι θα γίνει όταν ανοίξουν ξανά η εστίαση και τα μπαρ, όταν φωτιστεί η νύχτα με κόσμο λαμπερό και ξαναμμένο. **A**

«Εγώ, ως Καρναβάλι»

Ένα ντοκιμαντέρ
για το πατρινό
καρναβάλι

Με αφορμή την παρουσίαση του ντοκιμαντέρ του Παναγιώτη Φαφούτη με θέμα το Καρναβάλι και τους ανθρώπους του, ένας Πατρινός θυμάται τους λόγους που το κάνουν μοναδικό.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Φωτό: ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (@g_mitropoulos_)

Για κάθε Πατρινό, κάθε καρναβάλι είναι ένα διαφορετικό ορόσημο: ένας έρωτας που ήρθε στα παιχνίδια, μια παρέλαση που έβρεχε κι άλλαξε τα όνειρα, οι φίλοι που κατφορίζατε τη Γούναρη και πλέον δεν υπάρχουν, ούτε εκείνοι, ούτε η κατφόρα της Γούναρη

Μάρτιος 2020,
Πάτρα.
Η τελευταία
παρέλαση πριν
ο Covid ρίξει
ακύρωση στη
γιορτή

Οι χάρτινες φωτογραφίες (πιθανότατα τυπωμένες στον Ανθόπουλο) διατηρούν τη μνήμη μου ενταγμένη: η ξαδέρφη μου, Χριστίνα, μωρό στο πέζοδρομιο στη συμβολή των οδών Κορίνθου και Παπαφλέσσα το 1984 και πίσω της να περνά ένα γκρουπ καρναβαλικό με αιθέριες στολές. Θυμήθηκα όλη τη σειρά φωτογραφιών, όταν είδα ένα post στη σελίδα «ζωάρε κι από τον χρόνο μπαούλες». Κι έπειτα το μισό ταξίδεψα και χώρισε τη ζωή μου σε καρναβάλια: σε γκρουπ, σε φίλους, σε πάρτι, σε παρελάσεις που συμμετείχα και σε εκείνες που αρνήθηκα. Στην επόμενη μέρα της κάθε μεγάλης γιορτής που έβρισκα την πόλη καθαρή και εμάς μελαγχολικούς.

Όλα αυτά μου ήρθαν στο νου γιατί παρακολούθησα το πρώτο επεισόδιο του ντοκιμαντέρ «Εγώ, ως καρναβάλι», που μελετά τη σχέση μεταξύ καρναβαλιού και τέχνης. Το παρακολούθησα με συγκίνηση: δημιουργικοί άνθρωποι που εκτιμώ έφτιαξαν (μια σειρά από) ιστορίες που αποτελούν τον καρμό του Καρναβαλιού, του εφήμερου ή έστω ολιγοήμερου γλεντιού που οι δημιουργοί συστέλλονται να παραδεχτούν ότι πρόκειται για τέχνη. Ο σκηνοθέτης **Παναγιώτης Φαφούτης** με τον δημιουργικό **Κωνσταντίνο Μάγνη** και την αρωγή του συγγραφέα **Τηλέμαχου Τσαρδάκα** γέμισαν την οθόνη μας αναμνήσεις, αρώματα, φιλία κι αγκαλιές. Το καρναβάλι είναι κοινωνικοποίηση, έκφραση, είναι μοίρασμα. Από τα θρυλικά πάρτι (Λευκός Κόκκινος Χορός, All Star Party) στον κρυμμένο θησαυρό και τις παρελάσεις, κάθε στιγμή του είναι αφορμή για χαρά, για γνήσια χαρά. Είτε είσαι πρέ-

σβεστής του αστικού καρναβαλιού, του Κομιτάτου και του πιο Commedia dell'arte, είτε του λαϊκού, ο δρόμος είναι πάντα ένας: η Κορίνθου.

Το καρναβάλι περιλαμβάνει τα πάντα: είναι το γαλακτομπούρεκο σε κάθε σπίτι, τα πάρτι στο σαλόνι, οι Αθηναίοι που μας εβγάζαν από τα κρεβάτια μας και περιμέναμε πως και πως την άφιξή τους. Είναι τα μεγάλα πάρτι, οι συναυλίες των μεγάλων star και η επέλαση των DJ. Είναι η παρέλαση, ο χορός ενώ περπατάς, ο χορός ενώ πετάς. Για κάθε Πατρινό, το καρναβάλι σημαίνει κάτι διαφορετικό. Για κάθε Πατρινό, κάθε καρναβάλι είναι ένα διαφορετικό ορόσημο: ένας έρωτας που ήρθε στα παιχνίδια, μια παρέλαση που έβρεχε κι άλλαξε τα όνειρα, οι φίλοι που κατφορίζατε τη Γούναρη και πλέον δεν υπάρχουν, ούτε εκείνοι, ούτε η κατφόρα της Γούναρη. Για κάθε Πατρινό το καρναβάλι είναι μια σφραγίδα που γδέρνει την ύπαρξή του: μπορεί να είναι το πάθος ή άπωση του, το φως ή η σκιά, το πάρτι ή το απωθμένο του. Καρναβάλι είναι τα μεγάφωνα που παίζουν ενοχλητική μουσική ή μια μπάντα που του αφιερώνει τις πιο όμορφες καντσονέτες. Είναι τα γκρουπ του Φάκαλου, οι κατασκευές της Όλγας Μοσχόβου, οι βραδιές στο Bara, η υψηλή ζωγραφική του Μπογδανόπουλου. Διαχρονικά είναι η σφοδρότητα του Λοταάρη, η φωνή της Ζακελίνας Κυρούση σε οποιοδήποτε context αλλά και οι περιήμιες στολές που φτιάχνει με τα χεράκια της για τα πάρτι, οι σοκολάτες που ούτε μια φορά στη ζωή μου δεν έπιασα. Είναι οι χοροεσπερίδες που πηγαίνουν οι γονείς ντυμένοι Κινέζος και κυρία επί των τιμών και μου έφερναν και μια σοκολατίτσα. Είναι τα κέρνα αυγά που έφτιαχνε η αγαπημένη μου θεία Μαργαρίτα και που «σπάγαν» σε κεφάλια

με αγάπη. Καρναβάλι είναι οι ευχές, οι ματαιώσεις, η δημοκρατία της εκπροσώπησης: όλοι μπορούν να συμμετέχουν στην τη γιορτή.

Προσωπικά, έχω περάσει όλα τα στάδια: από την πρώτη μου συμμετοχή στο καρναβάλι στο γκρουπ Latin Lovers δίπλα μου το ζήτησε η Στεφανία, ο παιδικός έρωτας, και είπα ναι κι ως μη μιλήσαμε στην παρέλαση ποτέ, στα καρναβάλια με τον Αργύρη και τη Χαρίκλεια, τον Αντρέα, την Ανθή και την Ξένη (ξεχωρίζοντας ως μαγικό εκείνο του 2000 που είχαμε ντυθεί φοινικές κι είχε ανοίξει και ο Mojo – τότε λεγόταν Life), στα επικά πάρτι με τη Μάρω και τα ξημερώματα σε Λούμπεν εστιατόριο, στο κάψιμο του βασιλιά Καρναβάλου που έβλεπα με τον πατέρα μου στην ταράτσα κι έπειτα στην ταράτσα του Sud του Χαράλαμπου και στην ενόχληση κι απαξίωση: η δυνατή μουσική, οι τουρίστες, οι στολές που ήταν χάλια, η κίνηση στους δρόμους, Δικαιολογίες, Χαμένα τα χρόνια που δεν ήμουν εκεί. Τώρα πια, υπάρχει ο Άρης: από πέρσι αδημονούσα να τον πάμε στο Καρναβάλι των μικρών καθώς από πολύ μωρό έδειξε πως αγαπά τον χορό. Δεν τα καταφέραμε. Εφέτος, ξέραμε ότι δεν πρόκειται να γίνει καρναβάλι. Μέχρι του χρόνου που θα επιστρέψει, όλοι οι πρωταγωνιστές της μεγάλης φιέστας που μιλούσαν στο ντοκιμαντέρ, με την ανάσα των δυο χρόνων που πήρε το καρναβάλι λόγω Covid, θα έχουν πια τον χρόνο και το θάρρος να δηλώσουν ότι δεν τολμούν: ότι το καρναβάλι είναι τέχνη. Εφήμερη, αμφιλεγόμενη, εύφλεκτη, αλλά σίγουρα τέχνη. Τα λέμε του χρόνου, ή μάλλον, αγαπημένε δήμαρχε και πάντρε φίλε μου, Κώστα Πελετίδης, τον Σεπτέμβριο. Τα λέμε τον Σεπτέμβριο. **A**

Η Μάρω Κοντού και ο Γιώργος Κωνσταντίνου

Της ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΜΑΣΟΥΡΗ

«Το καπελάκι μου. Ποιο καπελάκι, τη μασκούλα μου», λέει ο Γιώργος Κωνσταντίνου την ώρα που ετοιμάζεται να φύγει από το σπίτι, κλείνοντας το μάτι στην πιο αναγνωρίσιμη φράση της ταινίας του 1965 «*Η δε γυνή να φοβήται τον άνδρα*», «παίρνω το καπελάκι μου και φεύγω!». Οι δύο πολυαγαπημένοι ηθοποιοί πρωταγωνιστούν αυτές τις μέρες στο τηλεοπτικό σποτ για τον εμβολιασμό. Εμφανίζονται στα σπίτια τους να ετοιμάζονται για το ραντεβού τους. Συναντιούνται, αλλά δεν αγκαλιάζονται. «Οχι αγκαλιές, την επόμενη φορά», λέει η Μάρω Κοντού και προχωρούν μαζί προς το εμβολιαστικό κέντρο. «Το ραντεβού για εμβολιασμό είναι ραντεβού ζωής» είναι το μήνυμα στο τέλος του σποτ με τίτλο «*Το Ραντεβού*». Έκαναν αίσθηση, συγκίνησαν και μας θύμισαν μια από τις πιο πετυχημένες ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου. Τους ζητήσαμε να μας μιλήσουν για το εμβόλιο, τη σχέση τους, το μέλλον.

Μάρω Κοντού

Είναι ένα διαφημιστικό σποτ που έχει μια αισθητική και ποιότητα. Αισθάνομαι πολύ ωραία διότι προτείνουμε στον κόσμο να κάνει το εμβόλιο. Η συνεργασία με τον Γιώργο Κωνσταντίνου είναι πετυχημένη, με την έννοια ότι το σποτ θυμίζει την ταινία που έχει μείνει στον χρόνο, το κάναμε με την καρδιά μας και πέτυχε το σκοπό του.

Όποτε συναντιόμαστε με τον Γιώργο Κωνσταντίνου επικυρώνεται αυτό το ταίριασμα, η σύμπτωση που υπήρξε και τότε που γυρίσαμε την ταινία. Ένα διεθνές βραβείο για τον σκηνοθέτη της Γιώργο Τζαβέλλα αποδεικνύει ότι δεν ήταν καθόλου τυχαία. Εκείνη την εποχή με τον Κωνσταντίνου είχαμε κάνει ένα θεατρικό μαζί, λεγόταν «*Δημοκρατία αλά ελληνικά*» και θυμάμαι ότι παίζαμε όλο τον χειμώνα με ουρές. Μετά καθίκαμε, εγώ ταίριαξα με τον Λάμπρο Κωνσταντάρα, οι προτάσεις που γίνονταν ήταν με τον Κωνσταντάρα και στο θέατρο και στο σινεμά, αλλά έχουμε κρατήσει τη φιλία μας με τον Γιώργο από το 1962 που γνωριστήκαμε στην «*Οδό Ονειρών*». Μεγαλώνοντας οι άνθρωποι, εάν ο γάμος δεν διακοπεί, οι σχέσεις μαλακώνουν. Η «*Μαύρη Φορντ*» από την «*Οδό Ονειρών*» έγινε το σύμβολο ενός προοδευτικού κοριτσιού. Ο Μάνος Χατζιδάκις είχε την έμπνευση για τη «*Μαύρη Φορντ*» την οποία εγώ ούτε συμμερίστηκα ούτε κατάλαβα εξαρχής. Μεταγενέστερα διαπιστώνω πως αυτά που έγραψε, θα μείνουν. Δεν έχει αλλάξει αυτό που έλεγε τότε ο Χατζιδάκις.

Σήμερα είναι όλα τα κορίτσια προοδευτικά. Οι νέες γενιές έχουν απαλλαχθεί από τα πολλά ταμπού που κράταγαν δέσμια τη δική μας γενιά. Στην εποχή μας μια κοπέλα με έναν δεσμό μπορεί να κάνει ένα παιδί και να είναι ανύπαντρη, εκείνη την εποχή αν συνέβαινε κάτι τέτοιο θα ήταν ένα τρομερό και καθοριστικό γεγονός. Μάλλον ήμουν μπροστά από την εποχή μου και χαίρομαι για τις αλλαγές που έχουν συμβεί υπέρ μας. Δεν έπαιρνα χαμπάρι το πώς με έβλεπε το αντίθετο φύλο. Ως νέα ήμουν πολύ κλειστή και στα πρώτα χρόνια της θεατρικής μου καριέρας θα έλεγα ότι κυκλοφορούσα με ασπίδα σε ένα χώρο που δεν τον ήξερα καλά. Σιγά-σιγά αγάπησα το επάγγελμα και σήμερα λέω με σιγουριά ότι δεν έχω καμία κακή ανάμνηση από κανένα συνάδελφο, σε όλες τις συνεργασίες μου υπήρξε χαρά και επιτυχία. Μια γυναίκα όταν τη φλερτάρουν το αντιλαμβάνεται μόνο αν επιθυμεί η ίδια να τη φλερτάρουν. Συναντώ ανθρώπους μεγάλους σε ηλικία που μου λένε «εγώ ήμουν ερωτευμένος μαζί σας και προσπαθούσα να σας το δείχνω, αλλά όχι μόνον δεν καταλαβαίνατε, ούτε και μου ρίχνατε μία ματιά».

Όταν γίναμε φίλοι, ο άντρας μου μού εξομολογήθηκε ότι από τότε που έκανε σχέση μαζί μου άρχισε να ανεβαίνει η αξία του και οι γυναίκες να τον βλέπουν διαφορετικά. Αγαπούσα, θαύμαζα τον Γιώργο το Τζαβέλλα και σαν σκηνοθέτη, αλλά πάνω από όλα σαν άνθρωπο. Ήταν πολύ ταλαντούχος, ευγενής, μια άλλη κατηγορία ανθρώπου και κάτω από τις οδηγίες του η ταινία ολοκληρώθηκε μέσα σε μία ατμόσφαιρα γέλιου και φοβερής οργάνωσης για την εποχή της, χωρίς καν να το καταλάβουμε. Έγινε διαχρονική αν κρίνω από το ότι συνήθως στις συναντήσεις μου οι συνομιλητές μου αναφέρονται σε δύο ταινίες μου. Σε αυτή και στην «*Ιταλίδα από την Κυψέλη*».

Το '60 και το '70 ήταν εποχές ακμής στη μουσική, στο θέατρο, στον κινηματογράφο διεθνώς. Σήμερα που περνάμε εποχές δύσκολες ανασύρουμε στιγμές ευχαρίστες του παρελθόντος. Βιώνοντας ένα περίεργο παρόν και αβέβαιο μέλλον για να απαλύνουμε τη μιζέρια και την υποβάθμιση που συμβαίνει, το παρελθόν, εγκεφαλικά οικείο, μας προσφέρει ελπίδα.

Είμαι αισιόδοξη, νομίζω ότι μέσα στο καλοκαίρι θα έχουμε κάνει πολλά βήματα σε σχέση με την πανδημία. Χρειάζεται προσοχή, εμβολιασμό και ατομική ευθύνη. Είχαμε με τον Γιώργο Κωνσταντίνου προγραμματίσει τον χειμώνα που μας πέρασε να παίξουμε μαζί τη «*Φθινοπωρινή ιστορία*» του Αρμπούζωφ, που είναι μία ερωτική ιστορία τρίτης ηλικίας. Όλοι μας στο θέατρο βρισκόμαστε πλέον σε φάση αναμονής, δεν έχουμε σχεδιάσει τι θα συμβεί θεατρικά τον χειμώνα. Ομολογώ ότι σε προσωπικό επίπεδο είμαι μια χαρά και χωρίς θέατρο. Μπορώ να επιζήσω, έχω πολλά χόμπι, λουλούδια, φίλες, θεατρικές και μη.

Γιώργος Κωνσταντίνου

Τον καιρό που γυρίσαμε την ταινία δεν είχε την ανάλογη επιτυχία που συνάντησε τα επόμενα χρόνια όπως σήμερα που από τη στιγμή που προβλήθηκε στην τηλεόραση, προβάλλεται συνέχεια. Ο χρόνος ξεκαθάρισε το τοπίο με στον αναρίθμητο κυκεώνα και κάποιες ταινίες αποτελούν μέρος της ιστορίας. Τη δεκαετία του 1960 ταινίες που δεν είχαν επώνυμους σταρ ηθοποιούς όπως η Βουγιουκλάκη, ο Κωνσταντάρας, ο Βέγγος, ο Βουτσάς, περνούσαν απαρατήρητες όσο αξιόλογοι και να ήταν κάποιοι δημιουργοί. Εγώ ήμουν στις αρχές της καριέρας μου, η Μάρω ήταν αρκετά γνωστή, αλλά ο κόσμος πηγαίνοντας σινεμά προτιμούσε να βλέπει τα μεγάλα ονόματα. Η ταινία βέβαια, αν και πολύ όμορφη, δεν έκανε την εμπορική επιτυχία που της άξιζε. Ήρθε 15η στη λίστα της σεζόν. Συμπεριλήφθηκε στις γνωστές με την πάροδο των χρόνων, όταν ο κόσμος έβλεπε στην τηλεόραση τη μία ταινία μετά την άλλη και τα τελευταία χρόνια πέρασε στις κλασικές ταινίες. Αλλά δεν ήταν μόνο αυτή, ήταν και το «*Ξύπνα Βασίλη*», το «*Χτυποκάρδια στο Θρανίο*» με το περίφημο προφιτερόλ, ο «*Γάμος αλά Ελληνικά*», ταινίες που είχαν την τύχη να είναι ξεχωριστές και τα τελευταία 20 χρόνια δικαιώθηκαν. Είκοσι χρόνια πριν ξανασημίσαμε με τη Μάρω στην ταινία «*Αν*» του Χριστόφορου Παπακαλιάτη, για να παίξουμε τον Αντωνάκη και την Ελεντίτσα μετά από 40 χρόνια. Τότε πήρε την άδεια ο Παπακαλιάτης από τη σύζυγο του Σακελλάριου. Φαίνεται να δικαιωνόμαστε, εν ζωή πλέον.

Αλλά αυτό το διαφημιστικό που γυρίσαμε πρόσφατα δεν το φαντάστηκα ότι θα έχει τόσο μεγάλη ανταπόκριση. Όταν βγήκε με πήραν χίλια τηλεφώνω, φαίνεται ότι άγγιξε τον κόσμο πάρα πολύ. Εκτιμώ τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των επιστημόνων αλλά παραμένω σκεπτικός όταν ακούω για 2.400 κρούσματα ημερησίως. Παρόλη την αστυνόμευση και την προσπάθεια των περισσότερων μας, αντί να πέφτει, ανεβαίνει. Ίσως μικροί κύκλοι δημιουργούν εστίες αναμετάδοσης. Αν συνεχιστεί έτσι θα πάρει χρόνια. Το ανησυχητικό είναι ότι στο μεταξύ η οικονομία δεν θα αντέξει. Προς το παρόν λόγω των μέτρων της κυβέρνησης είμαστε σε μία ημιλιπόθυμη κατάσταση. Αλλά φοβάμαι ότι όταν τελειώσει η πανδημία ο κόσμος θα βρεθεί στο μηδέν, γιατί αυτή τη στιγμή εκατοντάδες μαγαζιά κατεβάζουν τα ρολά και γράφουν απέξω πωλείται, υπάρχουν πάρα πολλοί άνεργοι και στη συνέχεια, αν κοπούν τα επιδόματα, ο κόσμος πραγματικά θα γυρίσει στα σκουπίδια όπως τότε στον πόλεμο. Σαν έθνος ήδη είμαστε πληγέντες πολίτες από τη μακροχρόνια κρίση, πόσα δάνεια να πάρουμε; Φοβάμαι ότι το κοινό δεν θα έχει τη δυνατότητα να πληρώνει. Στο μακρύ ελληνικό καλοκαίρι που βιώνουμε πλέον λόγω κλιματικής αλλαγής, ο τουρισμός θα ωφελήσει μία τάξη των ανθρώπων αλλά τι θα συμβεί με το θέατρο, τη μουσική, πράγματα απαραίτητα που κρατούν το πνεύμα σε μια εγρήγορση, πώς θα συντηρηθούν; Ο τουρίστας είναι περαστικός, θα φύγει. Θα καλύψει κάποιους τομείς που δεν μπορούν να είναι για όλους.

Δεν συμφωνώ καθόλου με την ψηφιακή αναμετάδοση παραστάσεων η οποία βλέπω ότι αρχίζει να φθίνει παρόλο της προσπάθειας που έγιναν. Έχω την αίσθηση ότι αυτό δεν θα περάσει, ήταν μία διέξοδος με ήδη υπάρχον υλικό. Δεν νομίζω ότι θα προχωρήσει, όμως. Όσον αφορά τη σχέση των δύο φύλων η διαφορά υφίσταται αλλά πρέπει να υπάρχει ο σεβασμός του ενός προς τον άλλον. Δεν μου το διδάξε κάποιος αυτό, από μικρός το αντιλήφθηκα. Έτσι μεγάλωνα, αγαπούσα πολύ τη μητέρα μου γιατί ήταν άξια σαν γυναίκα και τη σεβόμουν απεριόριστα. Το παραδοσιακά ασθενές φύλο, η γυναίκα, έχει προσωπικότητα, διαθέτει εσωτερική δύναμη και υπάρχουν φωτεινές προσωπικότητες γυναικών από πολιτικούς και άλλους χώρους. Τη σωματική δύναμη που διαθέτει το αντρικό φύλο, ας τη χρησιμοποιήσει για να προφυλάξει και να υπερασπίσει το κατά παράδοση ασθενές φύλο. Το ότι οι γυναίκες είναι πιο ευαίσθητες από τον άντρα μπορεί να είναι και προσόν, οφείλουμε να υπερασπιζόμαστε την ευαισθησία τους και να μην την εκμεταλλευόμαστε.

Όσο για τους αρνητές του κορωνοϊού που αντιδρούν και κοροϊδεύουν τα μέτρα προστασίας, δεν έχω δει προσωπικά την καταστροφή που λένε ότι δημιουργεί αυτός ο ιός στον κόσμο και στον άνθρωπο, παρόλα αυτά έχω ακούσει κάποιους που έχουν μιλήσει επειδή τον έχουν περάσει. Νομίζω ότι είναι λάθος οι αντιδραστικές συμπεριφορές, όχι μόνο γιατί δεν υπάρχει άλλη λύση αλλά και γιατί η ιστορία απέδειξε ότι όλες οι επιδημίες περνάνε με τον εμβολιασμό. Φεύγουν μόνο με αυτό τον τρόπο, καμία επιδημία δεν έχει φύγει μόνη της. Η φυματίωση ήτανε τρεις φορές χειρότερη από τον κορωνοϊό, διακόσια χρόνια ταλαιπωρούσε τον κόσμο με πολλά αποτραβηγμένα από την κοινωνική ζωή θύματα και σανατόρια παντού. Αν δεν έδινε το ινστιτούτο Παστέρ τη λύση παρασκευάζοντας και εφαρμόζοντας το εμβόλιο πιθανότατα δεν θα είχαμε τελειώσει. Πολλές ακόμα περιπτώσεις εμβολίων έχουν εξηγηρητήσει και σώσει τον άνθρωπο. Πιστεύω ότι είναι μονόδρομος, δεν καταλαβαίνω τον αρνητισμό. Έκανα και τα δύο εμβόλια και τελείωσε η ιστορία, δεν αισθάνθηκα τίποτα, είμαι μια χαρά, δεν έχει αλλάξει τίποτα, αλλά αισθάνομαι κάπως πιο ασφαλής και πιο προστατευμένος πλέον. Πιστεύω ότι όλοι θα περάσουν αυτή την εμπειρία, τελικά. Ακόμα και οι αρνητές, είμαι σίγουρος. ■

μας κάνουν εμβόλιο αγάπης

Οι δημιουργοί
της συγκινητικής
διαφήμισης για τον
εμβολιασμό

Ηθοποιοί: Μάρω
Κοντού - Πύργος
Κωνσταντίνου

Τραγούδι: Σοφία
Βέμπο - «Καινούργια
τώρα ζω»

**Διαφημιστική εται-
ρεία:** The Newtons
Laboratory

**Εταιρεία παραγω-
γής:** Stefi & Lynx
productions

Σκηνοθέτης:
Χρήστος Κανάκης
D.o.P. Θεωρήης
Ζαχαράκης

Ήχος: Musou

Editor: Λάμπης
Χαραλαμπίδης

DELIVERY

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ

Της **Κατερίνας Καμπόσου**

Είναι διανομέας εδώ και 2 χρόνια στο κέντρο της Αθήνας σε κατάσταση με καφέ και κουλούρια, συγκεκριμένα στο Street kuluri. Σπούδασε λογιστική αλλά πάντα του άρεσε να κάνει βόλτες και να ανακαλύπτει την πόλη με μηχανάκι και πατινι. Τελικά κατάφερε να συνδυάσει τα ενδιαφέροντά του με μια full time δουλειά που προς το παρόν τον καλύπτει. Μας λέει...

Ο πιο ενοχλητικός πελάτης «Είναι αυτός που δεν θα σε χαιρετήσει, δεν θα σε κοιτάξει, θα σε αντιμετωπίσει σαν ρομπότ που μεταφέρει καφέ. Ένα χαμόγελο δεν βλάπτει. Παρόλα αυτά ο πελάτης έχει πάντα δίκιο. Αν δεν του αρέσει κάτι στην παραγγελία, θα του προτείνω να φέρω άλλη. Στην περίπτωση που πάρει τηλέφωνο να παραπονεθεί, τα παιδιά στο μαγαζί πρώτα εξετάζουν αν είναι λογικός άνθρωπος γιατί υπάρχουν και πολλοί με ευαισθητα νεύρα που απλά ξεσπούν στον ντελιβερά. Από άλλους θα ακούσεις: «Πες στο παιδί, όπως έρχεται, να φέρει τσιγάρα και προφυλακτικά».

Οι απολαβές «Είναι σταθερές. Ο μισθός είναι ανάλογος του deal που έχεις κάνει με τον εργοδότη. Εγώ κυκλοφορώ με δικό μου πατινι, όπως και το μεγαλύτερο μέρος των διανομέων χρησιμοποιούν τα δικά τους μηχανάκια. Σχετικά με την πληρωμή της βενζίνης γίνεται στο μιλπτό, συνήθως όμως επιβαρύνονται οι διανομείς. Το ίδιο και σε κλήσεις που μπορεί να φάνε, ευτυχώς οι αστυνομικοί δείχνουν κατανόηση στους ντελιβεράδες με μηχανάκια. Εγώ έχω ένα οικολογικό πατινι, επομένως έχω γλιτώσει από τέτοιες κακοτοπιές, σε περίπτωση όμως φθοράς θα κάνω μια συζήτηση με το αφεντικό μήπως μοιραστούμε τα έξοδα».

Τα μεγαλύτερα tips «Τα παίρνω σε δικηγορικά γραφεία από δικηγόρους που έχουν νεύρα! Κάθε φορά που τους διακόπτω, ενώ έχουν έναν καβγά π.χ. στο τηλέφωνο, μου δίνουν αρκετά παραπάνω και κάνουν νόημα να φύγω χωρίς να δώσω ρέστα γιατί εκείνη την ώρα πραγματικά δεν έχουν διάθεση για

πολλά-πολλά. Υπάρχουν και κάποιοι που σου φτιάχνουν τη μέρα με τη στάση τους χωρίς να δώσουν μεγάλα tips. Θυμάμαι μια ηλικιωμένη που της έκανα ποδαρικό(ήμουν ο πρώτος που μπήκα σπίτι της τον Μάρτιο) μου έδωσε γλυκό για τον δρόμο. Συμβαίνει συχνά να έχουν κάποια γιορτή την ώρα που πας και σε κερνούν κανονικά. Αυτό σαν κίνηση το εκτιμώ πιο πολύ από τα tips. Οφείλω να πω πως παρά τα στενεμένα οικονομικά, σχεδόν όλοι οι πελάτες μου δίνουν tip ενώ δεν είναι υποχρεωμένοι».

Οι εκπλήξεις του επαγγέλματος

«Μου έχει ανοίξει κοπέλα με μπουρνούζι και όχι μόνο μία φορά. Επίσης έχει τύχει να διακόψω την ώρα του σεξ. Αν και ακούγονταν οι ήχοι, αναγκάστηκα να χτυπήσω. Μου άνοιξε ο άνδρας μισογυμνός και αμήχανος. Αμήχανη στιγμή και για τους δυο μας. Μια άλλη διαπίστωση είναι ότι πολλά περισσότερα σπίτια στην Αθήνα απ' όσα νομίζουμε μυρίζουν μπάφο. Η μυρωδιά σε λούζει από τον διάδρομο, πριν καν χτυπήσεις το κουδούνι. Επειδή κινούμαι στην ίδια γειτονιά με τους ίδιους πελάτες και με ξέρουν, συχνά μου εξομολογούνται ιστορίες από τη δουλειά ή τα προσωπικά τους».

Το φλερτ μέσα από παραγγελίες

«Συμβαίνει... Συνήθως αγόρια παραγγέλνουν μπισκότα ή γλυκά και γράφουν στο σχόλιο ότι αυτό πάει στην τάδε ως δώρο με αφιέρωση. Μια τέτοια κίνηση δίνει στις παραλήπτριες μεγάλη χαρά. Γίνονται κι από τη δική μας πλευρά γνωριμίες. Μου έχει τύχει να της πηγαίνω καθημερινά την παραγγελία ώσπου ανταλλάξαμε social και βγήκαμε ραντεβού».

Ένα ατύχημά μου στον δρόμο

«Ήταν όταν με παρέσυρε αυτοκίνητο μια μέρα που έβρεχε αρκετά. Ευτυχώς δεν τραυματίστηκα και ο τύπος κατέβηκε να με δει. Γενικά έχω ακούσει για πολλούς συναδέλφους που έχουν χτυπήσει σοβαρά σε τροχαίο. Όσο πιο πολύ δουλεύεις στον δρόμο τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες να κινδυνεύσεις. Προτιμώ, λοιπόν, διανομέας στην covid εποχή γιατί έχει κάπως λιγότερη κίνηση. Οι κίνδυνοι δεν είναι μόνο αυτοί. Κάποιους συναδέλφους τους έχουν κλείψει. Έχω δει ύποπτες κινήσεις προς το μέρος μου γύρω από την Ομόνοια».

Το χειρότερό μου ντελίβερι «Είναι με καύσωνα μέσα στην κίνηση και μάλιστα έπαθα ηλίαση, ήμουν τρεις μέρες εκτός. Και η χειρότερη παραγγελία είναι η πάστα, γιατί σίγουρα δεν θα σου έρθει σε καλή κατάσταση. Νωρίς τις Δευτέρες, που ξεκινά η εβδομάδα, καιγόμαστε επειδή σερβίρουμε πρωινό. Την Παρασκευή και το Σάββατο, που έχει ματς, καίγονται όσοι δουλεύουν τα σουβλατζίδικα. Μετά από μια μεγάλη κουραστική μέρα, πάντως, όλοι οι διανομείς θέλουμε να παραγγείλουμε κι εμείς ντελίβερι».

Το ντελίβερι έσωσε πολύ κόσμο αυτούς τους μήνες των περιορισμών και των απαγορεύσεων. Από μια ώρα και μετά τα μηχανάκια με το χαρακτηριστικό κουτί από πίσω είναι τα μόνα οχήματα που κυκλοφορούν στις γειτονιές. Κι ο ντελιβεράς, για πολλούς, είναι ο μόνος άνθρωπος που θα δουν από κοντά και θα πουν μια κουβέντα στη διάρκεια της ημέρας. Η ATHENS VOICE ζήτησε από τρεις ανθρώπους οι οποίοι εργάζονται ως ντελιβεράδες να μας διηγηθούν τις ιστορίες τους. Κάποιες είναι αστείες, κάποιες μπορεί να σε κάνουν να θυμώσεις, αλλά είναι όλες αληθινές και καθημερινές. Κι εσύ, κύριε, που διαμαρτύρεσαι ότι άργησε η παραγγελία σου, χαλάρωσε, έχει φύγει το παιδί, το λέει πια και το τραγούδι.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ έχει φύγει το παιδί

Φωτό: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΓΑΛΙΟΣ (@konOs)

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Της Κατερίνας Καμπόσου

Είναι φοιτητής μάρκετινγκ στην ΑΣΣΟΕ και κάνει διανομές ρούχων και εξοπλισμού υπαίθριων δραστηριοτήτων με ποδήλατο σε όλη την Αθήνα, από το κέντρο στα βόρεια προάστια και από εκεί μέχρι το Ελληνικό. Τη διανομή με ποδήλατο την πρότεινε ο ίδιος στο Αιραμαγο όπου δουλεύει ως υπάλληλος, στο πρώτο lockdown, επειδή θεώρησε ότι οι πελάτες θα πρέπει να έχουν άμεση παραλαβή των προϊόντων τους και προσωπική επαφή με το κατάστημα. Σκέφτεται να το συνεχίσει και μετά την άρση της απαγόρευσης.

Τι πουλάει περισσότερο στο ντελίβερι αθλητικών «Ο εξοπλισμός για πεζοπορίες στα βουνά της Αττικής. Ποτέ άλλοτε ο κόσμος δεν το έριξε τόσο στις αθλητικές δραστηριότητες και στη γυμναστική στη φύση. Ήμουν χρόνια ποδηλάτης, οπότε σκέφτηκα γιατί όχι να τους πηγαίνω εγώ μόλις την επόμενη μέρα τις παραγγελίες τους οπουδήποτε στην Αττική με το πλεονέκτημα να τους εξηγήσω κατά την παράδοση και τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με το προϊόν που παράγεται».

Η περιοχή με τους πιο κουραστικούς δρόμους «Το Πολύγωνο και το Κουκάκι. Η Αθήνα είναι ένα δράμα, αν είσαι διανομέας. Υπάρχουν λακκούβες στο οδόστρωμα, όταν βρέξει έχει πολλά νερά παντού, πολλά στενά, έχει σπαστικές ανηφόρες, συχνά μποτιλιάρσματα στο κέντρο, έργα που γίνονται και πορείες κλείνουν συνέχεια την κυκλοφορία. Επίσης πολλά ΙΧ, ταξί, λεωφορεία, περισσότερη αστυνομία από ποτέ στους δρόμους και απρόσεκτες γιαγιάδες. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα μπω αναγκαστικά ανάποδα σε μονόδρομο για να πάω πιο γρήγορα. Όταν έχει κόκκινο συνεχίζω ως πεζός. Τον πελάτη δεν τον νοιάζουν αυτά, όταν περιμένει την παραγγελία του».

Ο τύπος πίσω απ' την παραγγελία «Η αγαπημένη μου συνήθεια όσο είμαι καθοδόν είναι να προσπαθώ να φανταστώ τον άνθρωπο πίσω από την παραγγελία. Μπορεί να είναι παιδάκια που χαίρονται, κάποιος που ανυπομονεί και πέφτει με τα μούτρα να ανοίξει το δέμα, άλλος που βαριέται και είναι σε φάση "φέρ' το να τελειώνουμε". Μπορεί να μένουν σε μικρό διαμέρισμα ή σε σουπερ βίλα. Στην πλειοψηφία τους είναι ευγενικοί, λένε ευχαριστώ με την καρδιά τους, κι αυτό είναι που σου μένει στο τέλος. Το μεγαλύτερο φιλοδώρημα που μου έχουν δώσει ήταν 15 ευρώ, για παράδοση 3,5 ευρώ».

Η συζήτηση που σπάει τον πάγο «Η φράση "Πότε λες να μας αφήσουν ελεύθερους;" είναι η πιο κοινή για να αρχίσει μια σύντομη κουβέντα. Οι πελάτες προσέχουν, τηρούν αποστάσεις. Πα να νιώσουν άνετα τους ρωτάω αν θέλουν να κρεμάσω στην πόρτα την παραγγελία ή να την αφήσω στο πατάκι».

Ο αγαπημένος μου αθηναϊκός δρόμος «Η λεωφόρος Αμαλίας με διαφορά και ειδικά στο σημείο στους Στύλους του Ολυμπίου Διός. Μου αρέσει και ο περιφερειακός του Λυκαβηττού».

ΠΟΣΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΝΑ ΠΑΣ;

Η δουλειά που όσο και να τρέξεις, εννιά φορές
στις δέκα θα σου πουν ότι άργησες

Του Τάκη Σκριβάνου

Ο Στάθης Δ. είναι 45 χρόνων και έχει δουλέψει πεντέμισι χρόνια ως διανομέας, σε σουβλατζίδικο, σε οδοντοτεχνίτη και τώρα σε ένα καφέ. Τι είναι αυτό που σου έρχεται πρώτα στο μυαλό για τη δουλειά σου; «Είναι μια δουλειά που έχει πίεση. Μπορεί να ξεκινήσεις και στην αρχή να είσαι ήρεμος, να είσαι ζεν, και χωρίς να το καταλάβεις να έχεις βρεθεί να τρέχεις σαν τον τρελό μέσα στους δρόμους». Πρόσφατα, τις μέρες του χιονιά, το Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων της ΓΣΕΕ δέχτηκε περισσότερες από 80 κλήσεις από εργαζομένους, οι οποίοι κατήγγειλαν ότι υποχρεώθηκαν να βγουν να δουλέψουν με το ζόρι, σε συνθήκες που όχι να οδηγήσει κανείς μηχανάκι, αλλά ούτε και να περπατήσει με τα πόδια μπορούσε. Πολλοί αναγκάστηκαν να μεταφέρουν καφέδες, τυρόπιτες και πίτσες ακόμη και με τα πόδια για εκατοντάδες μέτρα, ενώ viral έγινε η φωτογραφία ενός διανομέα που είχε κολλήσει με το μηχανάκι του στο χιόνι κι ένας συνάδελφός του τον έσπρωχνε από πίσω για να ξεκολλήσει. Είναι η πίεση για την οποία μιλούσε νωρίτερα ο Στάθης, ο οποίος έχει κάμποσες ιστορίες να διηγηθεί, άλλες αστείες, άλλες τραγικές, αλλά όλες τους καθημερινές. «Να σου πω για τους πελάτες και τα φιλοδωρήματα; Είναι και το πρώτο που με ρωτάει όποιος γνωρίζω και του λέω ότι είμαι διανομέας. Γενικά οι πελάτες είναι όπως οι άνθρωποι και στη ζωή ακριβώς, μοιρασμένοι. Είναι κάποιοι πάρα πολύ ευγενικοί, ανοιχτοχέρηδες, που εκτιμάνε αυτό που κάνεις, που τους πας στην πόρτα του σπιτιού τους τον καφέ τους ή το φαγητό τους. Υπάρχουν και οι άλλοι οι οποίοι δεν καταλαβαίνουν, ίσως επειδή δεν έχουν κάνει αυτή τη δουλειά. Στην αρχή έδινα σημασία στον τρόπο συμπεριφοράς των πελατών αλλά όχι πια. Κοιτάω μόνο να κάνω εγώ σωστά τη δουλειά μου. Τα φιλοδωρήματα, λοιπόν. Από 10 σεντς μέχρι 5 ευρώ, εκεί κυμαίνονται. Αλλά μη νομίζεις ότι αφήνουν όλοι φιλοδώρημα, περίπου οι μισοί θα σου έλεγα, είναι πολλοί αυτοί που νομίζουν ότι το "πουρμπούαρ" είναι πόλη της Γαλλίας. Ίσως, όμως, θα είναι καλό να θυμούνται κι αυτοί ότι ο διανομέας έχει κι αυτός ένα σπίτι να συντηρήσει, οικογένεια, παιδιά να μεγαλώσει, περιμένει κι από αυτό, και από τα φιλοδωρήματα, για να ενισχύσει το εισόδημά του». Με το νόμο 4611/2019, από τις 20 Μαΐου 2019 οι εργοδότες είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στους διανομείς: Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), δηλαδή κράνος, μπουφάν μηχανής, αδιάβροχα, γάντια και ανακλαστικό γιλέκο. Επίσης, εταιρικό δίκυκλο ή 15% αποζημίωση για έξοδα συντήρησης δίκυκλου (τουλάχιστον επί του βασικού μισθού, που για πενήντημερο δωρο αντιστοιχεί σε 97,50 ευρώ/μήνα). Ακόμη, τα έξοδα για βενζίνες, τα οποία καταβάλλονται εξτρά και δεν αφορούν την αποζημίωση 15% για τη συντήρηση του δίκυκλου.

με τον μήνα, που λέμε. Οι περισσότεροι είναι με την ώρα, που κι αυτό κυμαίνεται ανάλογα με τη δουλειά, από 3 έως και 4,50 ευρώ την ώρα. Και πληρώνεσαι κάθε φορά στο τέλος της βάρδιας σου. Αλλά οι πιο πολλοί είναι είτε "μαύροι", είτε με ένα ένσημο την ημέρα», λέει ο Στάθης. Στην κουβέντα μας και ο Γιώργος Στεφανάκης, πρόεδρος του σωματείου Επισιτισμού - Τουρισμού Αττικής: «Να ξεκαθαρίσουμε πρώτα ότι οι διανομείς είναι μια ειδικότητα που εξυπηρετεί πολλούς κλάδους. Είναι οι κούριερ, οι διανομείς στον επισιτισμό, τώρα τελευταία στις επιχειρήσεις με e-shop, συν τις πλατφόρμες delivery. Οι καταγγελίες που δεχόμαστε είναι για τη μη καταβολή δεδουλευμένων, για τη μη καταβολή του ποσοστού του εργοδότη για τη συντήρηση του οχήματος, για ανασφάλιστη εργασία. Συνήθως οι διανομείς δηλώνονται ότι εργάζονται 4-5 ώρες την εβδομάδα, αλλά στην πραγματικότητα δουλεύουν πολύ περισσότερο. Η είναι δηλωμένοι για τετράωρη καθημερινή απασχόληση και δουλεύουν 8, 10 και 12 ώρες τη μέρα. Και κανείς δεν ξέρει πόσοι είναι πραγματικά. Η εκτίμηση του σωματείου είναι ότι στην Αττική, στον επισιτισμό, δηλαδή στη διανομή καφέ και φαγητού, εργάζονται περίπου 5.000 άνθρωποι. Έχουμε ζητήσει επανειλημμένως από το υπουργείο Εργασίας να μας πει αναλυτικά πόσοι είναι οι διανομείς, οι ωρομίσθιοι, οι μειωμένης απασχόλησης, οι πλήρους απασχόλησης, για να έχουμε μια εικόνα, αλλά δεν έχουμε καμία απάντηση. Είναι πολλά τα θέματα που θα πρέπει να λυθούν. Δεν υπάρχει ρύθμιση που να επιβάλλει την απαγόρευση της εργασίας σε καιρικές συνθήκες που "ενοούν" τα εργατικά ατυχήματα. Την ημέρα του χιονιά ένας διανομέας τραυματίστηκε στο κέντρο της Αθήνας και είναι ακόμη στο νοσοκομείο. Το 2020 περισσότεροι από 15 εργαζόμενοι είχαν ατυχήματα και χρειάστηκε να νοσηλευτούν σε νοσοκομείο, ενώ το 2019 είχαν σημειωθεί 7 θάνατοι σε όλη την Ελλάδα. Αλλά τι να λέμε, εδώ δεν λύνονται ούτε τα αυτονόητα, ούτε το θέμα της χιλιόμετρικής απόστασης που μπορεί να καλύψει ένας διανομέας. Το καλοκαίρι είχαμε καταγγελίες από εργαζόμενους στη Γλυφάδα να μεταφέρουν πίτσες και σουβλάκια μέχρι το Λαγονήσι και την Αγία Μαρίνα. Μέχρι πού να φτάσει ένα παπάκι;».

Άργησες, πάλι άργησες

«Κοίτα, δεν είναι καθόλου εύκολη η δουλειά», λέει ο Στάθης. «Ο καιρός παίζει πολύ μεγάλο ρόλο. Αν βρέξει, ειδικά το βράδυ, μπορεί να πέσεις και να χτυπήσεις. Αν κάνει κρύο είναι πολύ δύσκολο, κι επίσης αν κάνει πολλή ζέστη. Ειδικά τα καλοκαίρια με τη ζέστη κυκλοφορείς στην πόλη σαν ζαλισμένο κοτόπουλο. Υπάρχει και το άγχος. Μπορεί το αφεντικό να μη σου πει με λόγια ότι καθυστερήσες να πας την παραγγελία, αλλά κάποιες φορές το καταλαβαίνεις από τη συμπεριφορά, το βλέπεις στο βλέμμα, σε κοιτάει και διαβάξεις στα μάτια του "άργησες, αργείς". Υπάρχουν, βέβαια, κι εκείνοι που σου λένε ότι άργησες κι εσύ δεν έχεις αργήσει, αλλά θέλουν να στείλουν κι άλλες, κι άλλες παραγγελίες, όσες μπορούν περισσότερες». **A**

Δουλειά με ένα ένσημο την ημέρα
«Είναι σπάνιο κάποιος διανομέας να εργάζεται με καθεστώς σταθερής απασχόλησης,

Έχει φύγει το παιδί

Ήταν ένα από τα ωραιότερα και πιο έξυπνα τραγούδια που ακούσαμε με την έλευση του 2021, ένας ύμνος για τον Αθηναίο ντελιβερά, σε μουσική και στίχους του Θέμου Σκανδάμη. Αν δεν το έχετε ήδη ακούσει, αναζητήστε το στο Youtube.

Παττισίων 31 και Στουρνάρη 100
Αραχώβης 15, Τιμισκή 18
Πρώτος όροφος Γεωργίου,
Αγγελόπουλος στον έκτο,
ρετιρέ Αντωνακάκης,
ημιυπόγειο Ζερβός

Με τον Χάρο ρίχνω ζάρι
για το επόμενο φανάρι,
αν κερδίσει δώρο η πίτσα
και μαζί ο οδηγός

Και ονειρεύομαι τα βράδια πως πετάει
στους ουρανόους αυτό το γέρικο παπί,
και μια φωνή πάνω απ την πόλη τραγουδάει

«Έχει φύγει! Έχει φύγει το παιδί!»

Τζουμαγιάς 25, Ευκαλύπτων 17,
Μελετίου 10Α, Επτανήσου 37
δέκα πίτες, δέκα μπίρες
δέκα ανάποδα στενά
βλέπουν μπάλα βλέπουν τσόντα
βλέπουν αστυνομικά

Μες στην άσφαλο σαλτάρω,
σαν πυγμάχος μες στο ρινγκ,
και γαμώ τις γιουρβίζιον
και γαμώ τα τσάμπιους λινγκ

Η εκτίμηση του σωματείου είναι ότι στην Αττική, στον επισιτισμό, δηλαδή στη διανομή καφέ και φαγητού, εργάζονται περίπου 5.000 άνθρωποι

Ξέρει ότι υπάρχει
«μια εποχή
ή ένας τόπος
που όλα να είναι
ξένοιαστα
και γεμάτα
νοιάξιμο».
Μπορείς να της
αντισταθείς;

BILLY NOMATES

Δεν Ντύνομαι Όπως Εσύ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Μπορείς να το πεις punk ή μπορείς να το πεις no wave. Εκείνη δεν νοιάζεται για ταμπέλες.

Η ιδιόρρυθμη και μοναχική αγγλίδα μουσικός που τα 'σπασε με το ντεμπούτο της, μιλάει αποκλειστικά στην ATHENS VOICE για το καινούργιο της ep, «Emergency Telephone».

Nιώθω ότι η Tor Maries είναι ένα μοναχικό, ντροπαλό κορίτσι, που δύσκολα βγαίνει από το καβούκι του. Το alter ego της, όμως, η Billy Nomates, δείχνει στα video clip εξωστρεφής, δυναμική, σχεδόν άγρια, και την ίδια στιγμή αρκετά μπλαζέ. «Δεν φοράω τακούνια», λέει στο τραγούδι που οδηγεί το ολοκαινούργιο ep της. «Άσε που το κλίμα έχει χαλάσει τα τελευταία χρόνια». Κάνει παρέα με τον Geoff Barrow των Portishead, των Beak και της Inada, και με τους Sleaford Mods. Γράφει απίθανα τραγούδια κι είναι έτοιμη «να σπάσει την πόρτα σου, έτσι, για να δείχνει απρόσεκτη κι αυθόρμητη». Παρ' όλα αυτά ξέρει ότι υπάρχει «μια εποχή ή ένας τόπος που όλα να είναι ξενοιαστα και γεμάτα νοιάξιμο». Μπορείς να της αντισταθείς;

Γεια σου, Billy! Πού σε βρίσκω τώρα; Στο Bristol; Στο Southampton; Στο Isle Of Wight; Τι βλέπεις από το παράθυρό σου; Γεια σου, Γιώργο! Είμαι στο Isle Of Wight κι είναι σκοτεινά. Βλέπω τους νάνους του κήπου του γείτονα, φωτισμένους.

Πώς νιώθεις με το lockdown κι όλα αυτά; Κράτησαν πολύ καιρό. Ζήσαμε μια σκληρή εποχή. Αλλά φαίνεται ότι όλα αυτά ήταν αναγκαία.

Πώς αποφάσισες να πάρεις το όνομα «Billy»; Και γιατί «Nomates»; Το «Billy Nomates» είναι ολόκληρο μια αγγλική έκφραση που λέμε για κάποιον που δεν έχει φίλους κι είναι συχνά μόνος του. Υιοθέτησα το όνομα, σε σχέση με τον τρόπο που έγραφα τη μουσική μου εκείνη την εποχή.

Πώς αποφάσισες να μη φτιάξεις μια μπάντα; Έστω μια backing μπάντα για τη Billy; Έχω παίξει σε πολλές μπάντες, καλές και κακές. Για να είμαι ειλικρινής, πάντα

ήθελα να είμαι σε μια μπάντα. Απλώς δεν έκατσε. Γυροφέρνει στο μυαλό μου συνέχεια, όμως.

Τι διαφορές έχει η Tor από τη Billy; Υπάρχουν αρκετά κοινά στοιχεία. Νιώθω ότι η Billy δείχνει στην Tor τον δρόμο να γίνεται πιο δυναμική απ' όσο είναι.

Το ντεμπούτο σου πήρε εξαιρετικές κριτικές, πούλησε αρκετά καλά και το επαινέσαν πολλοί μουσικοί. Το περίμενες; Για να πω την αλήθεια, δεν το περίμενα, ειδικά μέσα στην πανδημία. Όμως πίστευα πολύ σ' αυτό από την αρχή.

Πώς αποφάσισες να κυκλοφορήσεις ένα ep, τόσο κοντά στην κυκλοφορία του album; Ήθελα να βγάλω κι άλλη μουσική. Έτσι κι αλλιώς έγραφα κι ήθελα να πω κάτι θετικό στον κόσμο. Την ίδια στιγμή, δεν ήμουν έτοιμη να κυκλοφορήσω ένα ολοκληρωμένο δεύτερο album.

Για την ώρα έχω ακούσει μόνο το «Heels» κι είναι φανταστικό τραγούδι. Τι διαφορές θα ακούσουμε στο επ σε σχέση με τον πρώτο δίσκο; Νιώθω ότι το ep είναι αρκετά μακριά από τον πρώτο δίσκο αλλά και αρκετά μακριά από τον δεύτερο. Είναι αυτόνομο, εκφράζει τη δική του στιγμή.

Στο κέντρο της προβληματικής του «Emergency Telephone» είναι η επικοινωνία. Τι ακριβώς σε σχέση μ' αυτήν; Είναι οι όλο και πιο έντονες σκέψεις μου για τα πράγματα που είναι επιτακτικά, πιο πολύ αυτή η κατάρρευση της επικοινωνίας.

Στο εξώφυλλο είναι ένας τηλεφωνικός θάλαμος μπροστά στη θάλασσα. Υπάρχει πραγματικά; Ναι, είναι εδώ κοντά. Στην παραλία. Ένας τηλεφωνικός θάλαμος κωμένος στη γωνία ενός τοίχου. Δεν είναι συνδεδεμένος πια.

Ποιες βρίσκεις να είναι οι διαφορές ανάμεσα στο punk των seventies και σ' αυτή την καινούργια μορφή του punk ή –τέλος πάντων– όπως μπορούμε να το ονομάσουμε... Δεν ξέρω ποιες μπορεί να είναι οι διαφορές. Εμείς σήμερα θα μπορούσαμε να πούμε ότι το punk των seventies ήταν λιγότερο εμπορευματοποιημένο, αλλά οι πάνκηδες εκείνης της εποχής λένε ότι είχε εμπορευματοποιηθεί αρκετά.

Νιώθεις κομμάτι κάποιας σκηνής; Όχι, δεν νιώθω να ανήκω σε κάποια σκηνή. Βλέπω εδώ κι εκεί να ξεπετάγεται ο όρος «no wave» γύρω από το όνομά μου αλλά δεν είμαι σίγουρη ότι με καλύπτει απόλυτα. Ξέρεις, τελικά δεν μπορώ να δω τον εαυτό μου μ' έναν συγκεκριμένο τρόπο.

Νιώθεις να είσαι μία punk μουσικός κατά κάποιον τρόπο; Όχι, δεν νιώθω έτσι. Από την άλλη, καταλαβαίνω γιατί κάποιος θα μπορούσε να με βλέπει έτσι.

Πώς είναι να δουλεύεις με τον Geoff Barrow; Είναι πολύ καλός, έχει πολύ καλή ψυχή. Δεν προσπάθησε ούτε στιγμή να οδηγήσει τον ήχο μου στα δικά του μονοπάτια. Δεν προσπάθησε να τον ντύσει πιο όμορφα. Αντίθετα, κάποιες φορές βγάλαμε πράγματα έξω. Ξέρει πολύ καλά τι κάνει. Είναι δυναμικός και πολύ ενδιαφέρων.

Και πώς είναι να δουλεύεις με τους Sleaford Mods; Περάσαμε πολύ καλά μαζί. Το χάρηκα που συνεργαστήκαμε. Είναι εύκολο άνθρωποι να δουλεύεις μαζί τους, να περνάς χρόνο μαζί τους και να συζητάς. Έχουν πολύ ταλέντο και κάνουν κάτι πραγματικά πολύ καλό. Ήταν σπουδαία εμπειρία η συνεργασία μας.

Ηχογραφείς στο σπίτι, έτσι δεν είναι; Τι μηχανήματα χρησιμοποιείς; Ναι, ηχογραφώ στο σπίτι. Κιθάρα, μπάσο, πλήκτρα και κάτι αλλόκοτα παλιά software ηχογράφησης. Πρόσφατα πήρα μερικά καινούργια παιχνιδάκια αλλά δεν έχω ακόμα ανακαλύψει όλες τις λειτουργίες τους.

Έχεις μιλήσει σε συνεντεύξεις σου για ταξικά εμπόδια. Πόσο εύκολο είναι για έναν μουσικό που προέρχεται από την εργατική τάξη να ασχοληθεί με τη μουσική, σήμερα, στη Βρετανία; Είναι πολύ δύσκολο για όσους μουσικούς δεν έχουν αρκετά μεγάλη οικονομική επιφάνεια αλλά και για όλους τους καλλιτέχνες. Δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου ευκαιρίες. Με ενοχλεί πολύ αυτή η ανισότητα γιατί δεν έχει σε τίποτα να κάνει με το ταλέντο και την αυθεντικότητα της τέχνης.

Ακούω από μουσικούς στην Αγγλία να λένε ότι οι Tories βάζουν πολύ μεγάλα εμπόδια στην ανάπτυξη της DIY αισθητικής. Τι ακριβώς συμβαίνει; Έχουν κάνει τα πράγματα πολύ δύσκολα για κάθε μορφή τέχνης. Έχουν βάλει τεράστιους φόρους για όσους θέλουν να κάνουν συναυλίες στο εξωτερικό και δίνουν ελάχιστες αποζημιώσεις σε μουσικούς, καλλιτέχνες και χώρους συναυλιών και τέχνης, σε σχέση με τα χρήματα που δαπανώνται γενικά μέσα στην πανδημία. Μας έχουν χαντακώσει. Απίστευτα κοντόφθαλμοι. Κάνουμε μουσική –και τέχνη γενικότερα– με παγκόσμια αναγνώριση και η κυβέρνηση μας δεν θα μπορούσε να νοιάζεται λιγότερο.

Ποιος δίσκος είναι στα ακουστικά σου αυτή τη στιγμή; Ακούω συνεχώς το «Black Terry Cat» της Xenia Rubinos. Έχει βγει εδώ κι αρκετό καιρό και είναι καταπληκτικός δίσκος.

Ποιο βιβλίο έχεις στο κομοδίνο σου; Δεν έχω βιβλίο. Έχω ένα σημειωματάριο γεμάτο μουτζούρες. Δεν βγάζω άκρη εκεί μέσα.

Τι να περιμένουμε μετά το «Emergency Telephone»; Θα ξεκινήσω να ηχογραφώ το δεύτερο album μου, κάποια στιγμή μέσα στο 2022. Θα είναι μια ενδιαφέρουσα εποχή αυτή που έρχεται... **A**

ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Η Θεοπούλα
διηγείται
συγκινητικά
τη ζωή της

Επιμέλεια-Φωτογραφίες: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΜΑΣΟΥΡΗ

Γεννήθηκα τον Αύγουστο του '38 στην Τριχωνίδα. Ο πατέρας μου ήταν γιατρός. Πριν τον πόλεμο εγκατασταθήκαμε στην Αθήνα, στην Πατσίων. Με θυμάμαι στα πρώτα μου χρόνια σαν ένα πολύ παχουλό παιδάκι. Μετά το '40 φύγαμε και πήγαμε στην Παραλίμνη, στην Τριχωνίδα, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε την πείνα. Ο πατέρας μου επισκεπτόταν πολύ συχνά το Μεσολόγγι ως γιατρός. Για αρκετά χρόνια πήγαινε με άλογο από χωριό σε χωριό, κάποιες φορές μέσα στον πόλεμο με κίνδυνο να τον σκοτώσουν οι Γερμανοί και μετά οι Ιταλοί. Κάναμε σχολείο στο Αγρίνιο και πηγαίναμε καλοκαιρινές διακοπές στην Τριχωνίδα, στις όχθες μιας πεντακάθαρης λίμνης μέσα σ' ένα πανέμορφο περιβάλλον με 600 πορτοκαλιές. Το Αγρίνιο ήταν μία μεγάλη κωμόπολη με αρκετή πνευματική ζωή, είχε θέατρο και κινηματογράφο. Θυμάμαι τους γονείς μου να διαβάζουν πολύ και να μας χαρίζουν συνεχώς βιβλία. Τα καλοκαίρια έξω από το Αγρίνιο στήναμε σκηνές και περνούσαμε μια ανέμελη ζωή. Υπήρχαν όμως και κάποιες μαύρες σελίδες, μετά την κατάρρευση του ΕΛΑΣ, όταν έδειραν τον πατέρα και τη μητέρα μου μπροστά στα μάτια μας κι ήταν έτοιμοι να τον σκοτώσουν. Έζησα την ιστορία της Ελλάδας και αυτό περιέγραψα στο βιβλίο μου «*Πώς γλυκαίνουν οι τσουκνίδες*», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Αίολος και έγινε ταινία από τον Παπαηλιού.

» Ένα άλλο βιβλίο που εξέδωσα ήταν το «*Μωρό-σκλαβο*», ιστορίες από το παλιό χωριό Σιταράλωνα, γεμάτο πέτρινα σπίτια που ο θρύλος έλεγε ότι ο προπάππος, που ήταν παπάς, είχε κρύψει θησαυρό και για το οποίο τιμήθηκε με έπαινο καλύτερου παιδικού βιβλίου. Θυμάμαι ένα χωριό γεμάτο αλώνια που ξεφλούδιζαν το καλαμπόκι και το στούμπιζαν για να ξεχωρίσει ο καρπός από το κοτσάνι, τα σιτάρια που δεν τα πατούσαν πια στα αλώνια αλλά τα πήγαιναν στο μεγαλύτερο χωριό και τα λίκνιζαν στις μηχανές. Θυμάμαι τα παραμύθια της γιαγιάς μου κάτω από τα άστρα που έλαμπαν σαν τα φλουριά πριν ανεβούμε στο μπαλκονάκι να κοιμηθούμε, τα λιανοτράγουδα, τα γέλια και τις φωνές, τα κλαρίνα, τα βιολιά, τα τούμπανα, τα λυχνάρια πριν το ηλεκτρικό, το ασκί, το ταγάρι, τη ραβανή, τις φουρκέτες και τη γάστρα της βάβως μου, τη σκόνη που σήκωνε το παλιό λεωφορείο που μας πήγαινε και μας έφερνε στο χωριό.

» **Ήμασταν τρεις αδελφές.** Όταν ρωτήσαμε τον μπαμπά μας αν μας έστειλε η Παναγίτσα τον αδερφούλη στη γέννηση της μικρότερης αδελφής μας, ο πατέρας απάντησε ότι τον κράτησε για λόγους της! Οι τρεις μας αποτελούσαμε την τελευταία τριάδα στο μάθημα της γυμναστικής και στις παρελάσεις γιατί ήμασταν κοντοστούπισσες. Όταν όμως διέτασε η γυμνάστρια μεταβολή γινόμασταν οι πρώτες! Τις κούκλες που θυμάμαι

της έφτιαχνε η μαμά μόνη της, πάνινες με όμορφα προσωπάκια, καπελάκια και δαντέλες.

» **Ο Θείος Αντρέας, που έμοιαζε με τον Μπαλζάκ** και έγραφε συμβόλαια, μου είχε εξομολογηθεί κάποτε «*Ανψούλα, ο άνθρωπος είναι γεννημένος για το μεγαλείο*» εννοώντας την πρόοδο, τη μόρφωση και όλα τα όνειρα εκείνης της γενιάς για τους απογόνους της. Ο δάσκαλος πολλές φορές με σήκωνε να γράψω έκθεση στον πίνακα, γιατί είχα μεγάλη ευκολία να αραδιάζω φράσεις ενώπιον όλης της τάξης. Όλες οι εκθέσεις μας, άσχετα με το θέμα, ξεκίναγαν με τη ροδοδάχτυλη Αυγούλα που άγγιζε τα βουνά και τους κάμπους. Στα αθώα αυτά χρόνια φορούσαμε στο μάθημα της γυμναστικής κάτι φούστες με τεράστιους πλισέδες, οι οποίες στην ουσία ήταν σαν βράκες νησιώτικες με λάστιχο, και αυτό το κακόγουστο ρούχο μάς φαινόταν φυσιολογικό. Και δεν το σχολιάζαμε. Ανάμεσα σε κάτι σκοροφαγωμένα και χιλιογραμμένα θρανία με κουδούνι που σε τινάζει από τη θέση σου, φορώντας την ποδιά, όλοι σε κοιτούσαν με στοργή και σου εύχονταν να μάθεις τα καλά γράμματα και να προοδεύσεις στη ζωή σου. Περιοδικό μας ήταν ο «*Θησαυρός των παιδιών*».

» **Όταν τελειώσε ο πόλεμος,** πηγαίναμε στα έλατα για παραθερισμό πάνω στα ψηλά βουνά. Παραθερισμός στη θάλασσα τότε δεν υπήρχε. Μετά τον πόλεμο η θάλασσα ήταν μόνο ένα γαλάζιο χρώμα στον χάρτη και

το βουνό το ιδανικό μέρος για το οξυγόνο του και τη φυσική ομορφιά. Οι χωματόδρομοι που είχαν χαρακτηρίσει παλιότερα είχα διαπλατυνθεί πρόσφατα για τις ανάγκες του πολέμου και Ιταλοί είχαν σκαλίσει πέτρινες βρύσες και κεφάλια λιονταριών, που το νερό έτρεχε μέσα από το στόμα τους στη θέση των παλιών ξύλινων σωλήνων. Σήμερα, κάθε Χριστούγεννα, η μυρωδιά των κομμένων ελάτων αραδιασμένων στα πεζοδρόμια της Αθήνας για πούλημα, μου φέρνει θλίψη αβάσταχτη και νοσταλγία για εκείνα τα περήφανα βουνά που έζησα μικρή, και πολλές φορές το απόβραδο μόλις ανατείλει ο Αποσπερίτης μου φαίνεται πως ακούω τις μανάδες να φωνάζουν τα παιδιά τους, όπως τότε, μέσα στους κήπους του χωριού και τα σοκάκια της Πολίχνης.

» **Το '52 ήρθαμε ρακένδυτοι στο Αιγάλεω**, οι γονείς μου, γιατρός και καθηγήτρια Γαλλικών, είχαν μείνει απλήρωτοι μήνες. Ξεχωρίζω για το ταλέντο μου και ένας καθηγητής μου στο σχολείο συνιστά στους γονείς μου ότι πρέπει να ασχοληθώ με το θέατρο. Η μητέρα μου και ο πατέρας μου συμφωνούν αμέσως. Στο Εθνικό και στο Τέχνης με απορρίπτουν. Έτσι πηγαίνω στο Ωδείο Αθηνών. Ήταν αποκάλυψη για μένα η διδασκαλία του Ροντήρη. Είδα το δάσκαλο να ερμηνεύει ρόλους, να μας λέει πως τα έργα είναι κόπος και σεβασμός μεγάλος. Η διδασκαλία τους έπεσε σε εύφορο έδαφος,

απομνημόνευσα όλον τον Σολωμό, δοκιμάστηκα στον μονόλογο της Ηλέκτρας. Μπήκα στο πνεύμα της τραγωδίας πηγαίνοντας σαν κορυφαία του χορού στο εξωτερικό με την *"Ηλέκτρα"* και τους *"Πέρσες"*. Είχαμε τη Λουκία για δασκάλα χορογραφίας, αλλά ήταν τόσο μεγάλος ο κόπος που κατέβαλα κάτω από τις αυστηρές προδιαγραφές που όριζε, που από τότε χρονολογείται η πτώση στομάχου που έκτοτε κατά περιόδους πληρώνω ακριβά.

» **Έφυγα για τον Καναδά**, όπου σπούδαζαν οι άλλες δύο αδερφές μου. Εκεί σπούδασα Αγγλική Φιλολογία, έζησα στο πανεπιστήμιο με φοιτητές από όλο τον κόσμο και ήταν καταπληκτική εμπειρία.

» **Ογδόντα χρόνια έχω ζήσει πολλούς χωρισμούς**. Τα παλιά χορταριασμένα γήπεδα σε περιπάτους μου βλέπω να έχουν μετατραπεί σε κέρσες αλάνες, υπαίθρια θέατρα που παίζαμε κάποτε. Πόσο μακριά είναι εκείνα τα χρόνια, όπως το θεατάκι της πρώτης μου τουρνέ. Δεν μπορώ να συγκρατήσω εκείνη τη νοσταλγική μελωδία που μου έφερνε δάκρυα κάθε φορά που έμπαίνα στο θέατρο το βραδάκι, ενώ μύριζαν γύρω-γύρω τα δειλινά και ο κυρ-Πέτρος ο μηχανικός της σκηνής κατάβρεχε το χώμα για να έχει δροσιά, όταν θα έμπαινε ο κόσμος. Πού πήγαν εκείνα τα χρόνια; Πού πηγαίνουν τα χρόνια που ζούμε; Και αν δεν πάνε πουθενά γιατί λέμε πως περνάνε; Θα έπρεπε να

βρούμε μια άλλη λέξη για τον χρόνο, δεν περνάει ο χρόνος. Εμείς περνάμε! Περνάμε μέσα στον χρόνο σαν πθοποιοί, και όχι πάντα οι πρώτοι, χανόμαστε μέσα στις κουίντες και ζήτημα είναι να μας θυμούνται! Και γιατί να μας θυμούνται; Η σκηνή ζητάει συνεχώς καινούργια πρόσωπα. Μία μικρή σκηνή βγαίνουμε να πούμε. Ίσως να είναι ένα μάθημα, ένας χωρισμός που έπρεπε να τον ζήσω για κάποιον μελλοντικό ρόλο που μπορεί και να μη μου δοθεί ποτέ η ευκαιρία να παίξω.

» **Έχω ζήσει τον αποχαιρετισμό** πριν πέσει η αυλαία της σεζόν, που οι θεατρίνοι υποκλίνονται και ευχαριστούν το πλήθος. Το κοινό, αυτό το ακέφαλο τέρας, όπως το ονόμασε ο μέγας Τσάρλι Τσάπλιν, που ή τους αποθεώνει ή τους γιουχαρεί, και ύστερα η αλυσίδα, ο θίασος, σπάει και ο κάθε κρίκος της, ο πθοποιός σαν μονάδα, μοναχικός, ξαναγυρίζει στη ρουτίνα του. Η τελευταία παράσταση είναι σαν ένας μικρός θάνατος ή και μια αναβολή, μια άλλη συνάντηση σε ένα άλλο θέατρο ή τυχαία στον δρόμο. Ποιος ξέρει το πότε και το πάντα, είναι μονάχα του Θεού και ο Θεός Διόνυσος είναι πάντα μισό-μεθυσμένος, δεν θυμάται τι έκανε ή τι τους υποσχέθηκε μέσα στη μέθη του. Όταν όλα τελειώνουν γινόμαστε κοινωνοί μιας αποκαθής. Ακούμε την ηχώ από τα στοιβαγμένα χαμόγελα, ενώ στο πεζοδρόμιο βρίσκονται πεταμένες οι ξεχαρβαλωμένες πια μαρ-

Όταν τελειώσει το "Παρά Πέντε" όλοι κλαίγαμε. Υπήρχε απίστευτη αγάπη και δέσιμο μεταξύ μας. Έκτοτε δεν έχω σταματήσει να δουλεύω.

Η Ειρήνη Κουμαριανού,
ο Γιώργος Καπουτζίδης
και η Έφη
Παπαθεοδώρου

κίζες, αφίσες με μισά χαμόγελα από τις φωτογραφίες των ηθοποιών, καρτέκλες για το κοινό, σκόρπια μπουκάλια, υπολείμματα από λουλούδια και από πασατέμπο, απομεινάρια μιας αυταπάτης, φανταστικής ζωής στη σκηνή σε μια αποκαθήςωση, σαν σε παρομοίωση θανάτου χωρίς ταφή και ανάσταση φυσικά!

» **Τελειώνοντας με τον θίασο** και μπαίνοντας σε πρωτόγνωρες καταστάσεις, σαν η μικρότερη του θιάσου σε ρόλους ενζενί, γυρίσαμε όλη την Ελλάδα. Με τον γιο του Πυθαγόρα, τον Προύσαλη, τη Στυλιανοπούλου, επισκεφθήκαμε χωριά με δρόμους γεμάτους λάσπη, παίξαμε σε αυτοσχέδιες σκηνές όπου κάθε λίγο κοβόταν το ρεύμα και ώσπου να ξαναέρθει και να ξαναπαίζουμε ο κόσμος τραγουδούσε. Δεν έχανε την ψυχραιμία του, αν συγκρίνω με την τουρνέ που έκανα αργότερα στο ΔΗΠΕΘΕ Αγρινίου. Έπαιξα και με τη Λαμπέτη στο θέατρο Διονύσια, το μεταγενέστερο Χορν, στο "Θαύμα της Αννυ Σάλιβαν". Ήθελε δυο-τρεις κοπελίτσες νέες να κάνουν τις τυφλές. Μέσα από αυτό το ρολάκι μου δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσω τη Λαμπέτη από κοντά. Ακόμα και τώρα θυμάμαι τον τρόπο που μιλούσε. Τη βλέπαμε από τα παρασκήνια που έλαμπε στη σκηνή. Σεβόμουν τόσο πολύ τον Χορν που έπαθα σοκ όταν τον συνάντησα και αντί για συγχαρητήρια, μετά από μία παράσταση, του είπα χρόνια πολλά. Ο Κατράκης ήταν πολύ γοητευτικός. Πηγαίναμε με το σχολείο στο θέατρό του και τον βλέπαμε στον "Ηλίθιο" και κλαίγαμε. Μας έλεγε "μην κλαίτε, πουλάκια μου, είναι απλά θέατρο". Είδα όλους τους μεγάλους στη σκηνή, την Παξινοπού, την Αρώνη, τη Συνοδινού, τη Μανωλίδου.

» **Έχω παίξει αρκετά τηλεόραση.** Έπαιξα και στον «Ηνίοχο» του Δαμιανού. Ο Αλέξης ήταν ένας πολύ γλυκός άνθρωπος και μου έλεγε πόσο χαιρέται που είμαι

δασκάλα και όχι μόνο ηθοποιός. Έπαιξα στις "Κρυστάλλινες Νύχτες" της Τόνιας Μαρκετάκη και τη Μαντάμ Ορτάνς σε μία ταινία για τη ζωή του Καζαντζάκη. Από το '63 και για μία εικοσαετία είχα δικό μου φροντιστήριο. Αυτό με βοήθησε στην οικονομική μου ανεξαρτησία και στο να αγαπήσω τα παιδιά. Τους έκανα μάθημα με θεατρικό έργο του Σαίξπηρ απλοποιημένα, κάναμε θέατρο στην ταράτσα του κτιρίου, οι μαθητές μου με λάτρευαν και σήμερα ακόμα με παίρνουν τηλεφώνω για να μου εκφράσουν την αγάπη τους.

» **Την παραμονή του Πολυτεχνείου** στην εφημερίδα "Τα Νέα" στο οπισθόφυλλο δημοσιεύτηκαν κείμενά μου σχετικά με το Πολυτεχνείο μαζί με τους στίχους των τραγουδιών της Φαραντούρη. Λίγο αργότερα, το 1976, σαν ελάχιστο φόρο τιμής στην εξέγερση των φοιτητών του Νοέμβρη του '73 εξέδωσα το "Λειτουργικό για τον Νοέμβρη του 1973". Αιτία υπήρξε η συσσωρευμένη οργή και συγκίνηση από τα χρόνια της τυραννίας. Το επανέκδωσα το 2007, γιατί στη χώρα μας δυστυχώς υποτιμούνται και εύκολα ξεχνάμε τις θυσίες των αγωνιστών για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη.

» **Το '60 διασκεδάσαμε με πάρτι** στα σπίτια των φίλων μας, χορεύαμε με τα πικάπ, κάποιοι έπαιζαν κιθάρα. Ειδικά στο Αιγάλεω ήμασταν γειτονιά και παρέες πολύ αγαπημένες. Ο κόσμος ήταν φτωχός με προσφυγικές καταβολές, μπορεί να μην είχαμε δεύτερο παπούτσι ή δεύτερο ρούχο αλλά δεν μας ένοιαζε. Βέβαια υπήρχαν πάρα πολλές ελλείψεις. Με τον ερχομό του ΠΑΣΟΚ και την ένταξή μας στην ΕΟΚ υπήρξαν τεράστιες αλλαγές, ήρθαν χρήματα. Τώρα μένω Καισαριανή, πάλι σε προσφυγική γειτονιά. Οι πρόσφυγες σε καλούσαν στο σπίτι τους, οι πόρτες τους ήταν ανοικτές, τραγουδούσαν, κάνανε γλέντια και μου θύμιζαν τα

Σεβόμουν τόσο πολύ τον Χορν που έπαθα σοκ όταν τον συνάντησα και αντί για συγχαρητήρια, μετά από μια παράσταση, του είπα χρόνια πολλά. Ο Κατράκης ήταν πολύ γοητευτικός. Πηγαίναμε με το σχολείο στο θέατρό του και τον βλέπαμε στον "Ηλίθιο" και κλαίγαμε.

παιδικά μου χρόνια και τις οικογενειακές μου καταβολές, τα ρομαντικά τραγούδια που τραγουδούσε η μητέρα μου, το μπουζούκι του θείου μου, όλα αυτά τα τραγούδια που αντηχούν μέσα μου και λυπάμαι που δεν τα ακούω σήμερα στο ραδιόφωνο.

» **Τη γοητεία δεν μπορείς να την προσδιορίσεις**, είναι η αύρα. Η μητέρα μου ήταν μια πολύ όμορφη γυναίκα αλλά ήταν και γοητευτική. Έχω γνωρίσει γυναίκες που δεν ήταν πολύ ωραίες αλλά σε τραβούσαν ως προσωπικότητα. Ο Σωτήρης Πυλαρινός ήταν θεός μου και γνωστός ζωγράφος της εποχής και αν και κακάσχημος περπατούσε στον δρόμο και όλες οι κοπελίτσες τον κοιτούσαν. Δεν μπορείς να προσδιορίσεις την έννοια της ομορφιάς. Προσωπικά μου άρεσε η Audrey Hepburn, η Μανωλίδου, η Λαμπέτη, γλυκύτατες, με μία ιδιαίτερη χάρη και σπουδαίες ηθοποιού. Δεν έψαξα ποτέ μέντορες ή δεν έκανα σχέσεις από συμφέρον, ήμουν πλασμένη διαφορετικά, είχα άλλη ψυχολογία. Ερωτεύτηκα συναδέλφους αγνώστους αρκετές φορές, αυτούς αγάπησα, με αγάπησαν, δεν επιδίωκα κάτι, πήγαινα όπου με πήγαινε η καρδιά μου, δεν είχα υστεροβουλία. Μετά τον χωρισμό μπορεί να καταλάβεις ότι έχεις κάνει λάθος επιλογή, αλλά με αρκετούς παραμείναμε φίλοι. Ήμουν λίγο ατίθαση και αυτό ίσως τους τρώμαζε, ήμουν ανεξάρτητη, αλλά αυτό δεν με εμπόδιζε στις σχέσεις, πριν από μερικά χρόνια είχα πάλι ερωτευτεί, αλλά και οι υστερες σχέσεις μου πάλι γύρω από το θέατρο περιστρέφονται.

» **Περιμένω να δω σε απόσταση** τη τελευταία μου συγγραφή "Η σιωπή των διαλόγων". Συνηθίζω να κρατώ χρονική απόσταση από αυτό που γράφω, τα περισσότερα βιβλία μου τα εκδίδω μετά από πέντε-έξι χρόνια, τώρα ίσως να μην έχω και πολλά περιθώρια... Βέβαια πάντα θα υπάρχουν αισιόδοξες απόψεις, όπως αυτή φίλου που μου λέει ότι για τα επόμενα τελευταία 30 χρόνια με έχει καβατζάρι αποκλειστικά!

» **Για την εκφορά του λόγου** και την ορθοφωνία, ο δάσκαλός μου ο Ροντήρης μάς έμαθε να διαβάζουμε σωστά και να διορθώνουμε τη φωνή μας συνειδητά, να δουλεύουμε τα σύμφωνα, αλλά το αποτέλεσμα ήρθε μετά από πολλή δουλειά από μέρους μου. Δεν είναι μόνο χάρισμα. Προσέχω κάθε επιμέρους κομμάτι και μπαίνω στην κατάσταση με τεχνική αλλά και συναίσθημα. Κάποιες φορές που ακούω ραδιόφωνο με εκνευρίζει που τρώνε τις λέξεις. Δεν είναι όλοι για όλα, το ότι γράφουν σωστά ή σκέπτονται δεν σημαίνει ότι μπορούν και να τα πουν και καλά. Ο καθένας στο είδος του. Ας το αναθέσουν, λοιπόν, σε κάποιον που μπορεί.

» **Ο ρόλος της Θεοπούλας μου ταίριαξε.** Υπήρχαν πάρα πολλά κοινά στοιχεία και εγώ πάτησα κάπου και στις αναμνήσεις που είχα από τη ζωή της ηλικιωμένης μητέρας μου, η οποία διέθετε όλο αυτό το χαριτωμένο στοιχείο. Χωρίς να είμαι καρατερίστα είχα παίξει τόσο πολλούς ρόλους σε ελληνικό και ξένο ρεπερτόριο, αρκετά έργα από Μολιέρο. Εξάλλου ήταν πολύ καλογραμμένο από τον Γιώργο Καπουτζίδα και μου πήγε πολύ αυτό το ανάλαφρο της μεγάλης γυναίκας. Λατρεύω τον Γιώργο Καπουτζίδα για το ήθος του, τη σεμνότητά του, την ειλικρίνεια. Είναι κάποια πράγματα που μας καθορίζουν και θεωρώ σημαντικό ένα τυχαίο γεγονός, όταν ένα μήνα πριν στην Αίγινα περιμένοντας το πλοίο με τις αδελφές μου, εκεί που καθόμασταν, πέρασε μπροστά μας μία γυναίκα δυναμική και ακριβώς πίσω της μία άλλη σαν προβατάκι. Αμέσως έπεσε στην αντίληψή μου και είπα στις αδελφές μου ότι αυτός είναι ρόλος. Μετά από λίγες μέρες τηλεφώνησε η φίλη μου Ελένη Κουμαριανού και μου είπε "Έλα να παίξεις τον ρόλο της ζωής σου!". Όταν τελείωσε το "Παρά Πέντε" όλοι κλαίγαμε. Υπήρχε απίστευτη αγάπη και δέσιμο μεταξύ μας.

Έκτοτε δεν έχω σταματήσει να δουλεύω. Στα φετινά μου σχέδια περιλαμβάνονται εμφανίσεις σε σίριαλ και δυο ταινίες. **A**

INFO Η Έφη Παπαθεοδώρου παίρνει μέρος, με τον ρόλο της αρχόντισσας, στο θεατρικό μιούζικαλ «Γοργόνες και Μάγες» του Γιάννη Δαλιανίδη σε μουσική του Μίμη Πλέσσα σε θεατρική διασκευή - σκηνοθεσία του Γιώργου Βάλαρη, που θα δούμε σε online streaming το Σάββατο 13 και την Κυριακή 14 Μαρτίου 2021

Πρωταγωνιστούν: Ζέτα Δούκα, Θανάσης Ευθυμιάδης, Μαρία Κορινθίου, Τάσος Κωστής, Παναγιώτης Πετράκης, Γιώργος Γαλιτής, Αγγελική Λάμπρη, Γιώργος Βάλαρης, Πέτρος Ξεκούκης, Ηρώ Δημητριάδου, τραγουδι Άρτεμις Ματαφιά. **Στον ρόλο του Παναγιώτη, 50 χρόνια μετά, ο Γιάννης Βογιατζής. Τα τραγούδια της παράστασης ερμηνεύει ο Γιάννης Πλούταρχος. Μουσική διεύθυνση:** Αντώνης Γούναρης, **Χορευτές:** Νίκος Γιάννης, Ρομίνα Κωστή, Έλενα Κοτίδου, Έμιλυ Λούμπα, Κλέλια Μενελάου, Δαμιανός Μέτσο, Νικόλας Παπαδάτος, Αθανάσιος Πισανίδης, Μαριφίλια Σκλαβούνου, Κωνσταντίνος Φριγγιάς

Προώθηση εισιτηρίων online: www.ticketservices.gr, τιμή: 9,90 euro, **διάρκεια παράστασης:** 2 ώρες και 10 λεπτά, **Ωρες προβολών:** Από 16:00 έως 24:00

e
y
t
s

Επιμέλεια:
TANIA ΔΕΛΗ

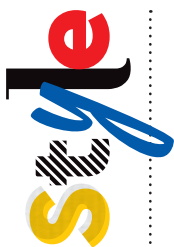
Μοντέρνα Τέχνη από τη **Swatch** και το **MoMA**

► Η Swatch παίζει για άλλη μία φορά με την Τέχνη και δημιουργεί υπέροχα ρολόγια. Η νέα **special edition** συλλογή **Swatch X MoMA** με έργα από το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης (το οποίο έχει συμπεριλάβει στα εκθέματά του και εμβληματικά μοντέλα της Swatch), περιλαμβάνει 6 ρολόγια της συλλογής “**Museum Journey**”. Ρολόγια που τιμούν τον **Vincent van**

Gogh, τον **Gustav Klimt**, τον **Henri Rousseau**, τον **Piet Mondrian** και τον **Tadanori Yokoo**. Τα 6 ρολόγια είναι διαθέσιμα μεμονωμένα ή ως collector's edition σε μία ειδική συσκευασία. Μπορείτε να τα βρείτε online στο swatch.com και στα καταστήματα Swatch παγκοσμίως, καθώς και στα διεθνή **MoMA Design Stores** και στο store.moma.org.

KALOGIROU
Δερμάτινα sneakers
Hogan €370

YAMAMAY
Κορμάκι λεοπάρ από τούλι
και δαντέλα €45

ΤΟ TREND ΤΗΣ ΣΕΖΟΝ

5 στάσεις, αν ψάχνεις ωραίες κάλτσες

Κλασικά και funky σχέδια, με ατάκες, με animal print, μέχρι τη μέση τη γάμπας ή μέχρι το γόνατο, οι κάλτσες ξεπροβάλλουν από τα παπούτσια και κάνουν το δικό τους fashion statement.

Calzedonia

Η ιταλική αλυσίδα διαθέτει πάντα μια πλούσια ποικιλία από σχέδια, χρώματα και υλικά σε κάλτσες και καλσόν. Στη νέα συλλογή μάς άρεσαν τα σχέδια με το κεφαλάκι της Φρίντα Κάλο αλλά και η καρδούλα με τη παγιέτα καθώς και τα όλα τα σχέδια με animal prints που είναι η hot τάση της σεζόν. [Σταδίου 21, Ομόνοια, 2103223145, gr.calzedonia.com](#)

Oysho

Σοσόνια και καλτσάκια σε σετ των πέντε, μονόχρωμα ή με λουλουδάκια και γκλίτερ για να διαλέξεις. Αν θέλεις ένα ζευγάρι κοντρές χουχουλιάρικες για το σπίτι ή ειδικές αθλητικές για γιόγκα και πιλάτες, εδώ έχει επίσης ωραία σχέδια. [Ερμού 56, Μοναστηράκι, 2103210705, oysho.com](#)

Pournara

Όταν μιλάμε για κάλτσες και Αθήνα, δεν γίνεται να μην αναφέρουμε την καλτσοβιομηχανία Πουρνάρα με παράδοση στις ανδρικές κάλτσες από το 1949. Εννοείται πως σήμερα διαθέτει επίσης γυναικείες, παιδικές, ιατρικές και ό,τι γενικά μπορείς να φανταστείς σε κάλτσα, από κλασικά, διαχρονικά σχέδια μέχρι μοντέρνα, pop και διαφορετικά. [Σαρηνδώνος 30, Αθήνα, 2105139076, pournara.gr](#)

Tezenis

Νεανικά, παιχνιδιάρικα σχέδια σε κάλτσες και καλσόν για να συνδυάσεις με τα εσώρουχα ή τα homewear σου αλλά και με τις casual εμφανίσεις σου έξω. Μεγάλη ποικιλία σε σχέδια, τυπώματα, μήκη και χρώματα για να μην ξέρεις ποιο να διαλέξεις. [Σταδίου 28, Αθήνα, 2103225469, tezenis.com](#)

Ode to Socks

Ένθερμοι υποστηρικτές της αργής μόδας (slow fashion), η ομάδα αυτού του brand φτιάχνει κάλτσες από υψηλής ποιότητας ελληνικό βαμβάκι σε pop χρώματα και συμβολικούς χαρακτήρες που εκφράζουν οικουμενικές, παγκόσμιες ιδέες για τη ζωή, την αγάπη, την ανθρωπότητα. [Παλλάδος 24-26, Ψυπρή, odetosocks.com](#)

-ΕΛΕΝΗ ΜΠΕΖΙΡΙΑΝΟΓΛΟΥ

TEZENIS

Βαμβακερή μπλούζα €6,99

TEZENIS

Σορτς από σατέν και δαντέλα €10,99

SISLEY

Clutch τσαντάκι με τύπωμα φιδι €69,95

CALZEDONIA

Καλτσάκια με ροζ λεοπάρ τύπωμα το ζευγάρι €3,95

SWATCH

Ρολόι The Dream by Henri Rousseau, από τη συλλογή Swatch x MoMA €95

CALZEDONIA

Ροζ λεοπάρ κολάν €34,95

GUESS

Λεοπάρ φούστα σε Α γραμμή €129,90

Συνδυάστε το με ένα ωραίο μονόχρωμο φόρεμα και αποφύγετε να φοράτε περισσότερα από ένα κομμάτια με animal prints τη φορά.

ZOUMBOULAKIS GALLERIES

Διακοσμητικό σκυλάκι Snoop Dog €75

TOMS

Λεοπάρ εσπαντρίγιες με διπλή σόλα €90

SOPHIA ENJOY THINKING

Paper Marche πιάτο τοίχου €16

© Alix Kates Shulman Papers, Rubenstein Rare Book & Manuscript Library, Duke University

«ΕΡΕΥΝΑ ΕΔΕΙΞΕ ΠΩΣ ΤΟ 80% ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΕΝ ΦΟΡΑ ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΣΟΥΤΙΕΝ. ΤΟ ΣΟΥΤΙΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΠΙΕΖΕΙ, ΝΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΔΥΣΦΟΡΙΑ, ΝΑ ΣΦΙΓΓΕΙ, ΝΑ ΒΟΥΛΙΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΩΜΟΥΣ, ΝΑ ΓΕΜΙΖΕΙ ΣΗΜΑΔΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΜΟ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΗΘΗ»

Το σουτιέν είναι πολύ-πολύ σημαντικό σε μια καθημερινότητα απαιτητική, ιδίως αν το cup είναι μεγάλο. Αν έχεις μεγάλα και βαριά στήθη, χωρίς σωστή στήριξη, είναι αδύνατον να κάνεις τζόκινγκ ή να αθληθείς γενικώς. Και στο 59% των γυναικών το σουτιέν προκαλεί πόνο στην πλάτη, στο ώμο ή στον αυχένα. Αν είναι τόσο σπουδαία υπόθεση το σουτιέν, τότε γιατί δεν έχει αλλάξει –σχεδόν καθόλου– ο σχεδιασμός του εδώ και 100 χρόνια; Πατί δεν έχει φουσάξει ένα αεράκι ανάνεωσης; Η μπτήρα είναι ίδια και απaráλλαχτη. Αλλάζει το χρώμα, το μοτίβο ή η σύνθεση. Τα σουτιέν δεν έχουν εξελιχθεί –μόνο κάποια υλικά έχουν βελτιωθεί– και οι γυναίκες, μη γνωρίζοντας επακριβώς το σωστό μέγεθος του σουτιέν τους, ουσιαστικά δεν φροντίζουν, όσο θα έπρεπε, τον εαυτό τους. Όσες επιλέγουν να μη φορούν σουτιέν, δεν είναι και τόσο πολλές, έχουν ζυγίσει τα υπέρ και τα κατά.

Γιατί φοράμε σουτιέν; Πατί έχει εγγραφεί στα πολλά «πρέπει». Οι κοινωνικές και πολιτισμικές νόρμες διδάσκουν ότι είναι ντροπή το στήθος να μένει ακάλυπτο και ότι ένα «πεσμένο» στήθος δεν είναι ελκυστικό. Ένα μεγάλο στήθος χρειάζεται στήριξη διότι είναι δύσκολο να κουβαλάς τόσο βάρος και να είσαι συνεπής σε όλες τις καθημερινές δραστηριότητες. Αλλά επιστημονικά δεν έχει αποδειχθεί ότι το σουτιέν αποτρέπει την πτώση του στήθους. Άλλοι παράγοντες ευθύνονται για αυτό, όπως το μέγεθος, η εγκυμοσύνη, το κάπνισμα, η ηλικία, η βαρύτητα. Ενώ υπάρχουν και μελέτες που δείχνουν πως εξαιτίας της στήριξης που παρέχουν τα σουτιέν, ατροφούν οι ιστοί που στηρίζουν το στήθος. Κάτι αντίστοιχο υποστήριξε σε ένα ντοκιμαντέρ το 2000, ο τότε διευθύνων σύμβουλος της Playtex, Τζον Ντίξι. Η Λόρα Τεμπέστα, γκουρού των σουτιέν, η οποία διαθέτει μεταπτυχιακό στον σχεδιασμό εσωρούχων, κάνει μια αποκαλύψη. Οι μπανέλες δεν στηρίζουν το στήθος, έχουν κατασκευαστεί για να δίνουν σχήμα. Αν σας αρέσουν οι μπανέλες, καλώς. Αλλά, αν δεν σας αρέσουν ή νιώθετε άβολα μη φοράτε σουτιέν με μπανέλες επειδή πρέπει να φοράτε. Εξαιρετική στήριξη προσφέρουν, λέει η Τεμπέστα, τα σουτιέν χωρίς μπανέλα, αλλά με ύφασμα το οποίο δεν είναι ελαστικό. Αλλιώς βουλιάζετε σε έναν αφράτο, μαλακό καναπέ και αλλιώς κάθεστε σε μια ξύλινη καρέκλα. Το περίφημο «bullet» του '40 και του '50 δεν διέθετε μπανέλες.

Τα έσοδα της παγκόσμιας αγοράς του σουτιέν ανέρχονται σε 25 δισεκατομμύρια δολάρια. Με δεδομένο ότι το 80% των γυναικών αγοράζει και φοράει λάθος νούμερο, τα 20 δισεκατομμύρια από τα 25 έχουν διατεθεί για την αγορά ενός προϊόντος που δεν είναι σωστό, είναι ακατάλληλο. Τόσο εξοργιστικό. Αυτό που κάνουμε στο σώμα μας. Και αυτή είναι η κύρια αιτία που οι γυναίκες νιώθουν πόνο στην πλάτη. Εξαιτίας του λάθους μεγέθους. Τι προτείνει η Τεμπέστα;

Τα νούμερα να πάψουν να τυραννούν τις γυναίκες και το γυναικείο σώμα. Τόσο πολλά μεγέθη και μεγέθη-αδελφάκια δεν υπάρχουν σε κανένα άλλο ρούχο ή εσώρουχο. Να απλοποιηθούν, καθώς όπως λέει η ίδια το cup είναι το ίδιο, αλλάζει το μέγεθος στην περιφέρεια κάτω από το στήθος, το μήκος του band και το ύφασμα που απαιτείται.

Αν υποθέσουμε ότι το σουτιέν είναι αναγκαίο κακό ή καλό, ζήτημα θεώρησης και άνεσης, θα πρέπει σύμφωνα με την Αμερικανίδα ειδικό να επενδύσουμε στο σωστό μέγεθος. Πρέπει να μας εξυπηρετεί, να μας βολεύει, να μην είναι τόσο περιοριστικό, όσο ο αφόρητος κορσές. Το σουτιέν όταν το δοκιμάζουμε για πρώτη φορά θα πρέπει να κουμπώνει στις πρώτες κόπτιες. Τα λάστιχα χαλαρώνουν. Α, και τα σουτιέν να αντικαθιστούμε κάθε χρόνο. Λυπηρό, αλλά ισχύει. Δεν γίνονται καλύτερα με τον χρόνο. Δεν ισχύει αυτή η «παλαιώση» για το σουτιέν. «Αυτό ισχύει για το καλό κρασί και για την Έλεν Μίρεν», λέει η Λόρα Τεμπέστα σε ομιλία της στο πλαίσιο του Tedx «*Το ερώτημα που τίθεται είναι, σε ποιες άλλες χειρασμένες ιδέες έχουμε κολλήσει; Δεχόμαστε ότι κάτι είναι έτσι επειδή μας έχουν εκπαιδεύσει ότι είναι έτσι. Το σουτιέν είναι σύμβολο status quo*». Άρα; Αν ζούμε με τα στερεότυπα και «αν δεν αμφισβητήσουμε κάτι τόσο μικρό, το οποίο φοράμε κάθε μέρα, πώς θα αμφισβητήσουμε κάτι μεγαλύτερο και πολύ πιο σημαντικό;»

ΤΑ ΣΟΥΤΙΕΝ ΔΕΝ ΚΑΗΚΑΝ ΠΟΤΕ

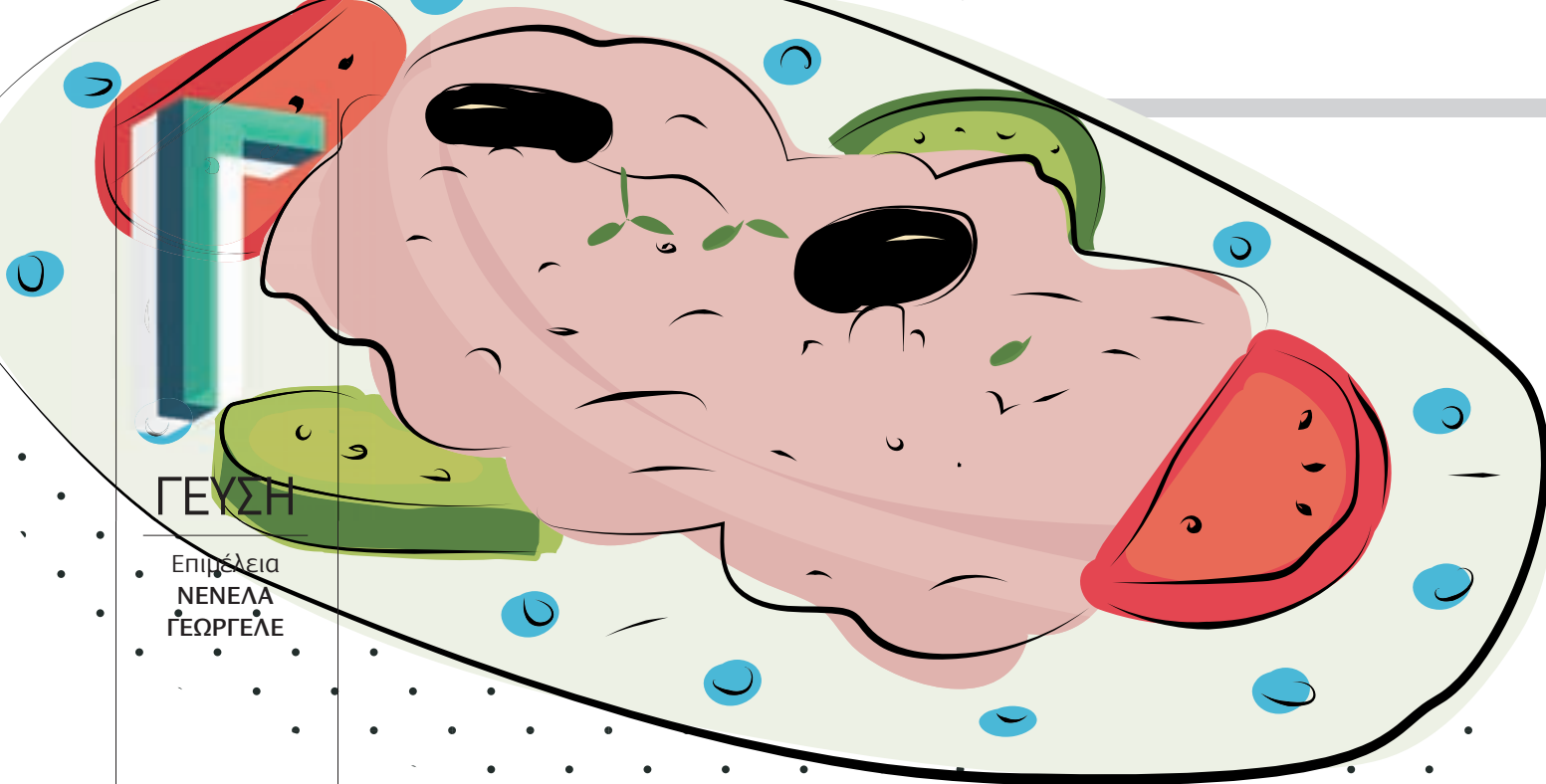
Το 80% των γυναικών δεν φορά το σωστό μέγεθος και υποφέρει από πόνους στην πλάτη, στους ώμους στον αυχένα και εδώ και 100 χρόνια παραμένουν τα ίδια

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τα γυναικεία στήθη πηγαίνουν πακέτο με το σπηθόδεσμο, την ελληνική άχαρη ονομασία του «bra» ή του «soutien gorge». Η πλειονότητα των γυναικών φοράει σουτιέν. Δεν τα έχουμε κάψει όλες ως άλλες «braburners». Αν και αποδείχθηκε αστικός μύθος ότι οι φεμινίστριες που διαδήλωναν την ώρα που διεξάγονταν τα καλλιστεία για την ανάδειξη της Μις Αμερική το 1968, έβαλαν τελικά φωτιά στον «freedom trash can». Μπορεί να φαντάζει περιεργό, αλλά πίστευαν στο σουτιέν και τα αποδέχονταν ως σύμβολο θηλυκότητας. «Το κίνημα δεν ήθελε να ξορκίσει τη θηλυκότητα καίγοντάς την σαν μάγισσα στον Μεσαίωνα, αλλά να αρθρώσει μια κραυγή για όλα τα στερεότυπα που βαραίνουν το γυναικείο κεφάλι περισσότερο από οποιοδήποτε στέμμα καλλιστείων» δήλω-

νε η συγγραφέας και ιστορική μορφή του αμερικανικού φεμινιστικού κινήματος, Σούζαν Μπράουνμιλερ.

Το υπεραιωνόβιο σουτιέν πρέπει να είναι και κομψό και «υποστηρικτικό». Και φοριέται κάθε μέρα, με ή χωρίς μπανέλα, με επένδυση, με μαξιλαράκια τύπου pushup, αθλητικό, δαντελωτό, μεταξωτό, βαμβακερό με ελαστίνα και λίκρα, «αόρατο», ελαφρύ, βαρύ, σέξι, ρομαντικό, ή της θείας. Το σουτιέν μας είμαστε εμείς, με τη σουρεαλιστική έννοια ότι πάνω-κάτω μας μοιάζει. Αν μας καταπιέζει και μας περιορίζει... Έρευνα που έγινε για λογαριασμό της βρετανικής εταιρίας Marks&Spencer, έδειξε πως το 80% των γυναικών δεν φορά το σωστό μέγεθος σουτιέν. Το σουτιέν μπορεί να καταπιέζει, να προκαλεί δυσφορία, να σφίγγει, να βουλιάζει τους ώμους, να γεμίζει σημάδια τον κορμό κάτω από τα στήθη.

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
NENEΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Έρχεται η πιο νόστιμη Δευτέρα του χρόνου. Ας πιούμε σε αυτό!

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

Φρεσκοψημένη, ζεστή λαγάνα βουτάει σε μπολ αφράτης ταραμοσαλάτας. Οι σουπιές σπανάκι κάνουν καλή παρέα με τα τηγανητά καλαμαράκια και τις αρωματικές σαλάτες με τα μαυρομάτικα. Οι γαρίδες ζουμερές περιμένουν υπομονετικά μέσα στην κόκκινη σάλτσα τους, το τρυφερό χταποδάκι σε προκαλεί να σκώσεις το ποτήρι με το ούζο και να τσουγκρίσεις στο όνομα της πιο νόστιμης Δευτέρας του κόσμου! Η φετινή Καθαρά Δευτέρα είναι λίγο διαφορετική από τις υπόλοιπες... Ίσως δεν έχει πολύχρωμους καρταετούς και μεγάλα τραπέζια, αλλά η νοστιμιά δεν θα της λείψει! Εφοδιάσου έγκαιρα με τα απαραίτητα, ψώνισε καλαμαράκια, σουπιές, χταπόδια, μύδια και γαρίδες, παράγγειλε ταραμοσαλάτα από τους καλύτερους και φτιάξε τη δική σου λαγάνα (μην αγχώνεσαι, σου έχουμε την τέλεια συνταγή!). Τι λείπει; Τα ωραία ελληνικά αποστάγματα που τα κάνουν όλα να φαίνονται πιο όμορφα... Στην υγειά μας!

5 εξαιρετικές ταραμοσαλάτες της Αθήνας

...που σου έρχονται έτοιμες στο σπίτι

Ps:Luncheon

Η ταραμοσαλάτα του Σωτήρη Κοντιζά είναι τόσο διάσημη όσο και ο ίδιος! Με λευκό ταραμά και λάδι μυρωδικών (€5) είναι από τις πιο πετυχημένες της πόλης.

Μπαρμπουνάκι

Ταραμοσαλάτα (€4,5) που φημίζεται. Μαζί και πολλές ακόμα λιχουδιές που θα νοστιμήσουν το τραπέζι της Καθα-

Γκουρμέ παράδοση από το Aleria

Ο Γκίκας Ξενάκης και η ομάδα του με το #MezeMenu βάζουν στους παραδοσιακούς μεζέδες της ημέρας μια αλλιώςτική δημιουργική ματιά. Σπίτι σας, μαζί με την παραδοσιακή λαγάνα, θα φτάσουν ντολμαδάκια, χταποδάκι, φάβα, ταραμοσαλάτα και διάφορα άλλα νόστιμα, που συνοδεύονται από την εμφιαλωμένη τσικουδιά 35N. Το μενού είναι για δύο άτομα και παραδίδεται από Σάββατο μέχρι και ανήμερα την Καθαρή Δευτέρα. Αναλυτικά στο www.aleria.gr ή τηλεφωνικά στο 2105222633

Ο Vassilenas επιστρέφει την Καθαρά Δευτέρα

Ο αγαπημένος Vassilenas κάνει δυναμική επανεμφάνιση και μάλιστα πάνω στη γιορτινή ημέρα! Ετοιμάζει menu@home που μοσχοβολάει θάλασσα: χταποδάκι μαρινάτο, σουπιά με χόρτα γιαχνερά, γιουβετσάκι γαρίδας και φυσικά τη διάσημη ταραμοσαλάτα του Vassilenas, η οποία θα είναι διαθέσιμη και μέσω take away σε συσκευασία των 200γρ. την Παρασκευή 12/3, το Σάββατο 13/3 και την Καθαρά Δευτέρα 15/3, 12.00-16.00. Το πλήρες μενού έχει €30/άτομο, μπορεί να συνοδευτεί με ωραία κρασιά, τσίπουρα ή ούζα και διατίθεται με takeaway ή delivery ανήμερα της Καθαράς Δευτέρας (13.00-16.00) μέσω του Mercedes Taxi Club. Προπαραγγελίες μέχρι το Σάββατο 13/3 στο www.vassilenas.gr

ράς Δευτέρας, όπως ντολμαδάκια, γαρίδες, караβίδες, ριζότα, χόρτα και όλα τα θαλασσινά που ονειρεύεσαι.

Ψαροχώρι

Εκτός από ταραμοσαλάτα με λευκό ταραμά (€4,5), παράγγειλε και γαύρο μαρινάτο, χειροποίητη μελιτζανοσαλάτα, φάβα Σχοινούσας, θράψαλο σχάρας και ριζότο σουπιάς!

Φοιτητής

Από τις καλύτερες της Αθήνας (€3,5) και τα άπαντα των ψαρικών.

Ψαρού

Φοβερή ταραμοσαλάτα με €3,50, αλλά και καπνιστά μύδια, χταπόδι ξυδάτο, γαρδιδομακαρονάδα, θράψαλο στη σχάρα με ρίγανη και λαδολέμονο, τσιροσαλάτα.

5 επιλογές σε αποστάγματα

νότα αλμύρας και εξοχής στο ποτήρι

Ούζο Πλωμαρίου. Με αναλλοίωτη συνταγή από το 1894. Μύτη και στόμα ένας πλούτος από αρωματικούς σπόρους και βότανα από τη Λέσβο με πρωταγωνιστές τον γλυκάνισο, το αλάτι Καλλονής, την κανέλα και το μοσχοκάρυδο.

Τσίπουρο Τσιλιλή με γλυκάνισο. Στη μύτη έντονα εσπεριδοειδή –περγαμόντο και λεμόνι–, λευκό ροδάκινο, ανθικές νότες τριαντάφυλλου και βοτανικές νύξεις μέντας.

Τσίπουρο Μπαμπατζίμ με γλυκάνισο. Φτιαγμένο από πολιτικές συνταγές και μυστικά των προγόνων του Ανέστη Μπαμπατζιόπουλου.

Τσίπουρο Μετέωρο χωρίς γλυκάνισο. Μονοποικιλιακό, από στέμφυλα της ποικιλίας Μοσχάτο Αμβούργου.

Τσίπουρο Βασιλεία χωρίς γλυκάνισο. Πολυποικιλιακό, της οικογένειας Σιδη-

ρά στην Αράχωβα. Προϊόν 2πλης απόσταξης με έντονο τον χαρακτήρα ανθέων και βοτάνων.

Λαγάνα από τα χέρια σου!

.....
Τώρα που γίναμε ξεφτέρια στα σπιτικά ψωμιά, στη λαγάνα θα κολλήσουμε; Η Ιωάννα Σταμούλου/sweetly.gr μας δίνει την τέλεια συνταγή.

ΥΛΙΚΑ ΓΙΑ 2 ΜΕΓΑΛΕΣ ΛΑΓΑΝΕΣ

- 350γρ. αλεύρι σταρένιο (για χωριάτικο ψωμί) ή ολικής άλεσης
- 650γρ. αλεύρι για όλες τις χρήσεις
- 2 φακελάκια μαγιά σε σκόνη
- 1 κουτ. σούπας ζάχαρη
- 1 ½ κουτ. γλυκού αλάτι
- 1 φλιτζανάκι του καφέ σπασμέλαιο
- 3 φλιτζάνια χλιαρό νερό (περίπου)
- 1-2 κουτ. σούπας ταχίνι
- 1 κουτ. σούπας ζάχαρη διαλυμένη σε 1/2 φλιτζάνι νερό
- ½ φλιτζάνι σουσάμι

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

1. Βάζουμε τα δύο αλεύρα σε μια λεκανίτσα, προσθέτουμε τη μαγιά, το αλάτι, τη ζάχαρη και ανακατεύουμε με ένα κουτάλι. Περιχύνουμε με το σπασμέλαιο και τρίβουμε μαζί του το αλεύρι.

2. Προσθέτουμε σταδιακά τα δύομισι φλιτζάνια νερό ανακατεύοντας και ζυμώνοντας τα υλικά με το χέρι μέχρι να φτιάξουμε μια ομοιογενή ζύμη ούτε πολύ σφιχτή ούτε πολύ μαλακή, που δεν θα κολλάει στα χέρια μας. Ενδιάμεσα θα προσθέσουμε όσο επιπλέον νερό χρειαστεί μέχρι να επιτύχουμε μια σκληρή και εύπλαστη ζύμη. Βάζουμε τη ζύμη σε μπολ τη σκεπάζουμε με σελοφάν και την αφήνουμε για 1-1.30 ώρα να ξεκουραστεί και να φουσκώσει.

3. Πατάμε τη ζύμη να ξεφουσκώσει, τη χωρίζουμε στα δύο και στρώνουμε με χαρτί ψησίματος 2 ρηκά ταψιά. Πλάθουμε τα δύο κομμάτια της ζύμης σε φρατζόλες οβάλ και μετά με πλάστη στην αρχή και με τα δάχτυλα στη συνέχεια την απλώνουμε να πλατύνει εντελώς πάνω στο ταψί και να πάρει πάχος όσο ένα δάχτυλο. Με τα δάχτυλα ή με αιχμηρό αντικείμενο κάνετε σε όλη την επιφάνεια τρύπες φτάνοντας μέχρι κάτω.

4. Προθερμαίνουμε το φούρνο στους 100°C πάνω-κάτω και τον σβήνουμε στα 3 λεπτά. Αλείφουμε τις λαγάνες από πάνω με το ζαχαρόνερο, πασαλίζουμε με μπόλικο σουσάμι και αφήνουμε τα ταψιά στο φούρνο να φουσκώσουν οι λαγάνες για ένα μισάωρο περίπου.

5. Ανεβάζουμε τη θερμοκρασία στους 190°C και ψήνουμε τα ταψιά μαζί ή ξεχωριστά σε δύο φάσεις, ανάλογα τις δυνατότητες του φούρνου μας. Χρειάζεται ένα μισάωρο περίπου η καθεμία. ●

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΣΚΕΦΤΕΣΑΙ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ;

ΣΚΕΨΟΥ 7 ΘΑΛΑΣΣΕΣ!

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ ΓΕΥΣΤΙΚΑ ΠΙΑΤΑ,
ΑΠΛΑ, ΕΥΚΟΛΑ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΑ!
ΔΟΣΕ ΝΕΑ ΓΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ!

Μόνο με θαλασσινά...

7 ΘΑΛΑΣΣΕΣ

7thalasses.Seafood

7thalasses.seafood

www.7thalasses.com.gr

Βαγγέλης Περρής - Τζένη Μελιτά

Γιάννης Νένες

Στέφανος Τσιτσόπουλος

Μάκης Προβατάς

Ελένη Κολοκοτρώνη

Δημήτρης Αθανασιάδης

Δημήτρης Κοττάκης

**102.5
ATHENS
VOICE
RADIO**

*Ακούτε τη Φωνή
της Αθήνας*

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

BIBΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Τζόνναθαν Κόου,
Ο κύριος Γουάιλντερ
κι εγώ, μτφ. Αλκκιστις
Τριμπέρν, εκδ. Πόλις

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ο Τζόνναθαν Κόου και ο κύριος Γουάιλντερ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Τα πράγματα για τα οποία μιλάει ο Τζόνναθαν Κόου στο τελευταίο του βιβλίο «Ο κύριος Γουάιλντερ κι εγώ» (εκδ. Πόλις) δεν είναι από τα πιο εύκολα, όμως διαβάζουμε μια ιστορία απολαυστική, που μας κάνει να χαμογελάμε. Από την Ευρώπη στην Αμερική, κι από εκεί στην Κέρκυρα, το Μόναχο, το Παρίσι, με αφετηρία τη Βρετανία, παρακολουθούμε τους ήρωες να κάνουν φλας μπακ στα γεγονότα της ζωής τους που τους σημάδεψαν.

Η ελληνοβρετανίδα Καλυψώ αναπολεί τα χρόνια της νεότητάς της, όταν είχε την τύχη να γνωρίσει έναν από τους πιο σπουδαίους σκηνοθέτες του Χόλιγουντ και από το διήμερο της Αχαρνών να βρεθεί στον μαγικό κόσμο του κινηματογράφου. Μέσα από τη δική της ιστορία ενηλικίωσης ανακαλύπτουμε τον Μπίλι Γουάιλντερ, με βραβευμένες ταινίες-σταθμούς όπως «Η γκαρσονιέρα» (1960) με τον Τζακ Λέμον, «Μερικοί το προτιμούν καυτό» (1959), «7 χρόνια φαγούρας» (1956) με τη Μ. Μονρόε και αναρίθμητες άλλες. Όταν τον συναντάει η Καλυψώ είναι 71 χρονών και αναζητά πόρους για να ολοκληρώσει την προτελευταία του ταινία. Η «Fedora» (1978), στα γυρίσματα της οποίας συμμετέχει η Καλυψώ, δεν έχει καλές προοπτικές, είναι όμως πολύ σημαντική για τον ίδιο. Η δύση της καριέρας του σηματοδοτεί την αυγή της επόμενης γενιάς σκηνοθετών, του Σκορτσέζε (με τον «Ταξιδιτή») και του Σπίλμπεργκ (με τα «Σαγόνια του καρχαρία»), αυτούς τους «χίπηδες με τα μουσικά» τους οποίους λατρεύει ένα ολοένα και πιο νεαρό κινηματογράφοφιλο κοινό. Αλλαγή φρουράς, με φρέσκο αέρα σε επίπεδο αισθητικής, τεχνικών δυνατοτήτων, θεματολογίας. Και αλλαγή εποχής. Οι νέοι σκηνοθέτες δεν φέρουν τα τραύματα του Άουσβιτς, όπως ο κ. Γουάιλντερ, που ως εβραϊός Αυστριακός δραπέτευσε το '30 από το Βερολίνο για το Παρίσι κι από εκεί στις ΗΠΑ για να διαπρέψει στο Χόλιγουντ. Ένα βράδυ, στο δείπνο της ολοκλήρωσης των γυρισμάτων, διηγείται τη φυγή του από το ναζιστικό Βερολίνο και την επιστροφή του μεταπολεμικά για να κάνει ταινίες με θέμα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Εξιστορεί πώς παρακολουθώντας τις μπομπίνες με τα ντοκουμέντα του Ολοκαυτώματος ψάχνει στις σωρούς και τους επιζήσαντες τα ίχνη της οικογένειάς του. Κι όταν πολλά χρόνια αργότερα βλέπει τη «Λίστα του Σίντλερ» υποκλίνεται στο μεγαλείο της, εξακολουθώντας να ψάχνει τους δικούς του. Τα φαντάσματα είναι ζωντανά για τη γενιά που αποχωρεί από το προσκήνιο, αλλά και από την ίδια τη ζωή. Ο κύριος Γουάιλντερ θα ζήσει έναν ολόκληρο αιώνα, αλλά εμείς τον συναντάμε όταν εισέρχεται στη θλίψη και τη μελαγχολία των γηρατειών. «Ξέρω καλά πώς είναι να είσαι γέρος και μπορώ να σου πω ότι πρόκειται για μεγάλο μπελάν». Η ταινία του μιλάει για τον χρόνο, τον δικό του χρόνο, που τελειώνει.

Όμως, αν η ζωή είναι άσχημη, η τέχνη, η λογοτεχνία, μπορεί και να την ομορφαίνουν. Ο Κόου γράφει το βιβλίο του όπως ο Γουάιλντερ κάνει τις ταινίες του, μας ψυχαγωγεί με εκλεπτυσμένο τρόπο δείχνοντάς μας κάτι στενάχωρο, που λέει ότι οι άνθρωποι παλιώνουν. Όπως πάλιωσε ο κ. Γουάιλντερ, όπως παλιώνει η μεσήλικη Καλυψώ, ο ίδιος ο συγγραφέας κι ο καθένας από εμάς. Παλιώνουμε επειδή μεγαλώνουμε, παλιώνουν τα πράγματα, αυτά που μάθαμε και όσα έχουμε να προσφέρουμε, όπως κι η ίδια η ιστορία παλιώνει γιατί ο χρόνος περνάει και ο κόσμος αλλάζει. Ο κόσμος μετά το Brexit γίνεται ίσως όλο και πιο ξένος για τον συγγραφέα, που τον κατέγραψε δεισδυτικά στο προηγούμενο σπουδαίο βιβλίο του, τη «Μέση Αγγλία». Κι αν όλα αυτά ακούγονται σοβαρά και μελαγχολικά, η αφήγηση παραμένει ελαφριά και πνευματώδης. «Όσο δύσκολα κι αν είναι αυτά που μας συμβαίνουν, η ζωή δεν θα πάψει ποτέ να έχει κρυμμένες χαρές να μας προσφέρει», διαβάζουμε στο τέλος και ίσως μοιάζει σχηματικό, σαν να βγαίνει εκτός ιστορίας για να μας το πει, όμως είναι συνεπές με το πνεύμα συμφιλίωσης και το μήνυμα που περνάει το βιβλίο. Ένα πραγματικά ωραίο βιβλίο, που σε εποχές δύσκολες, σαν αυτή που ζούμε, δεν περνάει απαρατήρητο. ●

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

Η συνοπτική ιστορία του μεταπολεμικού ευρωπαϊκού μυθιστορήματος

Κωστής Καλογρούλης Το μυθιστόρημα της Ευρώπης

εκδ. Δίαυλος, σελ. 352

Προϊόν πολλών ετών έρευνας, η παρούσα μελέτη του Κωστή Καλογρούλη αποτελεί την ιδανική εισαγωγή για όποιον επιθυμεί να εξερευνήσει το αχανές πεδίο του σύγχρονου ευρωπαϊκού μυθιστορήματος. Κι αυτό γιατί, εδώ, για πρώτη φορά επιχειρείται μια σύντομη ιστορία του μεταπολεμικού ευρωπαϊκού μυθιστορήματος, η οποία προσεγγίζει σφαιρικά ολόκληρη σχεδόν την ήπειρο. Να σημειωθεί ότι ο συγγραφέας εστιάζει σε περισσότερες από είκοσι χώρες, και όχι στις πέντε-έξι μεγαλύτερες όπως πιθανόν να περίμενε κανείς, δίνοντας στον αναγνώστη ένα μεγάλο εύρος γνώσης από χώρα σε χώρα.

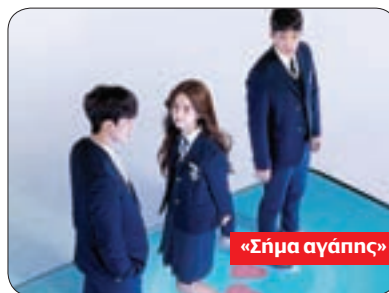
Η ανάλυση του Κωστή Καλογρούλη επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα έργα που συνοψίζουν το όραμα των δημιουργών τους και έχουν αφήσει το σημάδι τους στη σύγχρονη εξέλιξη του πλέον πληθωρικού και ρευστού λογοτεχνικού είδους. Έργα σπουδαίων συγγραφέων, αντιπροσωπευτικά, με σημείο εκκίνησης τον Β' ΠΠ, ο οποίος και διαμόρφωσε πολιτικά, οικονομικά και πολιτισμικά την πορεία της Ευρώπης μέχρι τις μέρες μας.

Ο Κωστής Καλογρούλης έκανε σπουδές συγκριτικής λογοτεχνίας και ιστορίας στα πανεπιστήμια UCL και Κεντ, ενώ είναι διδάκτορας συγκριτικής λογοτεχνίας από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου και διδάξε στο τμήμα Αγγλικής και Αμερικανικής λογοτεχνίας της Φιλοσοφικής Σχολής. Εργάζεται ως κριτικός και μεταφραστής.

Τι παίζει;

11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2021

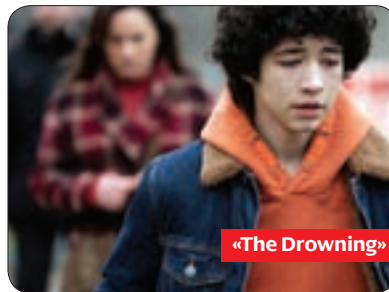
«Σήμα αγάπης»

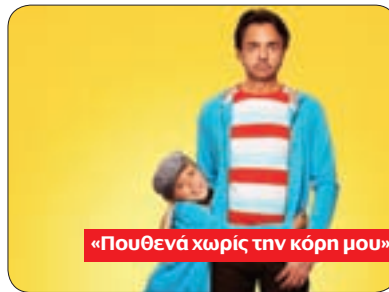
«A Million Little Things»

«Shadowplay»

«The Drowning»

«Πουθενά χωρίς την κόρη μου»

«Fawlty Towers»

► Η δεύτερη σεζόν της κορεατικής δραματικής νεανικής σειράς «**Σήμα αγάπης**» θα είναι διαθέσιμη στο **Netflix** από αύριο, Παρασκευή. Λατάρωντας μια πικρή απόδειξη των συναισθημάτων της, η Τζοτζό προσπαθεί να απεγκαταστήσει την ασπίδα, ώστε να ακούσει από την εφαρμογή τη μοναδική αληθινή της αγάπη.

► Μετά τη διακοπή της στο 4ο επεισόδιο, η 3η σεζόν της δημοφιλούς σειράς «**A Million Little Things**» επιστρέφει σε Α΄ προβολή στην **Cosmote TV**. Στην επανεκκίνηση της 3ης σεζόν, παρακολουθούμε τον Έντι να παλεύει να παραμείνει μακριά από τον εθισμό του στο αλκοόλ, ενώ το πρόσφατο ατύχημά του προκαλεί μεγάλη πίεση στον γάμο του. Την ίδια στιγμή, η Μάγκι συνεχίζει το ταξίδι αυτογνωσίας στην Αγγλία και έρχεται όλο και πιο κοντά στον Τζέιμι. Η δραματική σειρά κάνει πρεμιέρα το Σάββατο στις 23.30, στο **Cosmote Series HD**, 48 ώρες μετά την πρεμιέρα της στην Αμερική.

► Ένας Αμερικανός αστυνομικός φτάνει στο Βερολίνο το 1946, μετά τη λήξη του πολέμου, και η αποστολή του είναι η δημιουργία αστυνομικής δύναμης. Παράλληλα, αλλά κρυφά από όλους, προσπαθεί να εντοπίσει τον αγνοούμενο αδελφό του ο οποίος δολοφονεί πρώην Ναζί και είναι ένα ακόμη πόνι των πολιτικών αντιπαράθεσεων, λίγο πριν την έναρξη του Ψυχρού Πολέμου. Η σειρά «**Shadowplay**» από τους Mans Marling και Bjorn Stein, δημιουργούς της nordic noir σειράς «**The Bridge**» και με πρωταγωνιστή τον Taylor Kitsch, είναι διαθέσιμη στο **Nova On Demand**.

► Δράμα, μυστήριο και αγωνία συνθέτουν το σκηνικό της νέας μίνι τηλεοπτικής σειράς «**The Drowning**», η οποία κάνει πρεμιέρα την Κυριακή στις 18:00 στο **Cosmote Series Marathon HD**. Εννιά χρόνια μετά την εξαφάνιση του γιου της, η Τζόντι (Τζιλ Χάλφρενι) φαίνεται να έχει ξαναβρεί τη ζωή της. Όλα ανατρέπονται, όταν συναντάει έναν έφηβο που πιστεύει ότι είναι ο χαμένος της γιος. Στην πορεία εξιχνίασης της αλήθειας, η γυναίκα βρίσκεται αντιμέτωπη με την καχυποψία του πρώην συζύγου της και της οικογένειάς της. Το καστ πλαισιώνουν οι Τζόνας Άρμστρονγκ («**Troy: Fall of a City**») και Μαρκ Άντι («**Game of Thrones**»).

► Το ανανεωμένο με καινούργιες κατηγορίες **Ertflix** εμπλουτίζεται με 20 νέους τίτλους ταινιών. Μυστηριώδεις, αστειοί ή απλά υπέροχοι, οι ήρωες που μας καλωσορίζουν στην πιο όμορφη εποχή του χρόνου, μπλέκονται σε υποθέσεις για γέλια ή για γερά νεύρα, σε συγκλονιστικές, αληθινές ιστορίες και μας «ξεναγούν» σε μέρη που φέτος, περισσότερο από ποτέ, έχουμε ανάγκη να εξερευνησουμε. Για παράδειγμα, οι θεατές μπορούν να δουν την ταινία «**Όραιο μου διαζύγιο**», για μια γυναίκα που αποφασίζει να αλλάξει τη ζωή της, ύστερα από ένα διαζύγιο. Ένας ισπανόφωνος μπαμπάς, στην ταινία «**Πουθενά χωρίς την κόρη μου**», βρίσκει την κόρη του σε συσκευασία δώρου και αλλάζει άρδην τη ζωή του.

► Η καλύτερη επιλογή, στην πλατφόρμα **Ertflix**, είναι η βρετανική κωμική σειρά του BBC «**Fawlty Towers**», με τον Τζον Κλιζ, των Μόντι Πάιθον, στο πιο παλαβό ξενοδοχείο της βρετανικής κωμωδίας. Το «**Fawlty Towers**» βρέθηκε στην πρώτη θέση της λίστας των 100 σπουδαιότερων βρετανικών τηλεοπτικών προγραμμάτων και κέρδισε δύο βραβεία BAFTA καλύτερου sitcom, το 1976 και το 1980. Ο Μπάτζιλ (Τζον Κλιζ) είναι ένας σκληρά εργαζόμενος υπεύθυνος ξενοδοχείου, του οποίου η ζωή πολιορκείται από... νεκρούς επισκέπτες, επιθεωρητές και εκκεντρικούς τουρίστες. Ο μεγαλύτερος του νοκοκέφαλος και «πηγή των δεινών» του είναι η γοητευτική σύζυγός του, Σίμπιλ (Προυνέλα Σκέιλς). Μαζί διευθύνουν το ξενοδοχείο Fawlty Towers, με λίγη βοήθεια από τη μονίμως ατάραχη Πόλι (Κόνι Μπουθ) και σχεδόν μηδαμινή συμβολή από τον Μανουέλ (Άντριου Σακς), τον εκπαιδευμένο σερβιτόρο από τη Βαρκελώνη, που είναι το ίδιο τρελός με το αφεντικό του.

Nick Cave & Warren Ellis: Λευκός Ελέφαντας

► Η πανδημία φαίνεται ότι έκανε καλό στη δημιουργικότητα του **Nick Cave**. Πριν από μερικούς μήνες κυκλοφόρησε το «**Idiot Prayer**», έναν δίσκο με ζωντανές εκτελέσεις τραγουδιών του στο Alexandra Palace. Ύστερα συνεργάστηκε με τον **Nicholas Lens**—γράφοντας στίχους— για το κλασικό κρόπο «**Litanies**» και τώρα επιστρέφει μαζί με τον **Warren Ellis** για να κυκλοφορήσουν το «**Carnage**», αφηρόντας σχεδόν να εννοηθεί ότι πρόκειται για ένα Bad Seeds album αλλά λόγω πανδημίας χωρίς τους υπόλοιπους Bad Seeds. Αν αγαπάς τον Cave—πόσο μάλλον αν είσαι ερωτευμένος μαζί του— δεν μπορείς παρά να βλέπεις ως τέλεια κάθε κυκλοφορία του. Αν όμως πάρεις μια κάποια απόσταση κι αποφασίσεις να κρίνεις ψυχρά αυτό που ακούς, το πιθανότερο είναι να καταλήξεις στο συμπέρασμα ότι το live στο Alexandra Palace είχε καλές στιγμές αλλά δεν είχε και τόσο πολλά να συνεισφέρει στη συνολική μεγάλη πορεία του Nick Cave. Ακόμη χειρότερα, νιώθεις να σε ζώνουν τα φέδια, αν σκεφτείς ότι και το «**Carnage**», παρά τον ελπιδοφόρο σκληρό του τίτλο, ακούγεται χλιαρό και δεν έρχεται να φέρει κάτι σημαντικό, εκτός ίσως από την αίσθηση ότι ο μουσικός που αγάπησες περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον στα 80s, εξακολουθεί να είναι κοντά σου. Θα χρειαστώ μερικές ακόμη ακροάσεις, πριν γίνω απόλυτος. Για την ώρα, πέρα από το εξαιρετικό «**White Elephant**», ένα τραγούδι κλασικού κείβικου μονολόγου με προσθήκη μιας απίθανης gospel/northern soul αίσθησης, δεν βρέθηκε κάτι άλλο να με αιχμαλωτίσει.

► «Ακόμα κι αν εξαφανιστεί το χαρτί, οι λέξεις θα παραμείνουν. Καπέλο, κορδέλα, πουλί, τριαντάφυλλο...

Σ' ένα νησί χωρίς όνομα, διάφορα πράγματα χάνονται το ένα μετά το άλλο. Αποφασίζεται να εξαφανιστούν από τη ζωή των ανθρώπων και όλοι οφείλουν να τα ξεχάσουν για πάντα. Όσοι δεν συμμορφώνονται, κινδυνεύουν να συλληφθούν από την αστυνομία της μνήμης». Αυτές είναι οι λέξεις που βλέπω τυπωμένες στο οπισθόφυλλο του περσινού βιβλίου της **Yoko Ogawa** με τίτλο «**Η αστυνομία της μνήμης**», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκης σε μετάφραση της **Χίλντας Παπαδημητρίου**. Αγαπώ την Ogawa από τον «**Παράμεσο**» κι από το «**Άρωμα πάγου**», μόνο που φαίνεται ότι αυτός ο υπόγειος προσωπικός τρόμος

στον οποίο αναφερόταν παλαιότερα, έχει πάρει πλέον έναν έντονα κοινωνικό χαρακτήρα, φέρνοντας στον νου δυστοπίες, όπως αυτές του Orwell, του Bradbury και του Dick. Μυρίζεται αριστούργημα.

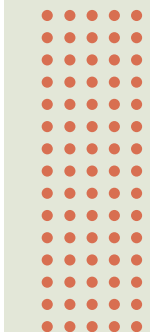
► Πρέπει να έχεις καταπληκτικά μηχανήματα για να παραδοθείς στη μαγεία του ήχου της **Mobile Fidelity**. Πρόκειται για την αμερικάνικη δισκογραφική εταιρεία, που επανακυκλοφορεί σπουδαία albums από την ιστορία της μουσικής με μια νηπιτική επεξεργασία που για να αναλύσουμε, θα χρειάζομασταν μια ολόκληρη εγκυκλοπαίδεια. Μέσα στο καλοκαίρι, ετοιμάζεται να κυκλοφορήσει σε διπλά box set το «**Pearl**» της **Janis Joplin**, το «**Tapestry**» της **Carole King** και το ομώνυμο των **Blood, Sweat And Tears**. Τρία άνευ προηγουμένου albums δηλαδή, σε περιορισμένη έκδοση 7.500 αντιτύπων για το καθένα. Χρειάζεσαι έναν μισθό για να τα πάρεις και τα τρία αλλά παίζει και να μην ξανακούσεις τίποτε άλλο μέχρι το τέλος της ζωής σου, λέμε...

► Ο **Krzysztof Komeda** είναι ένας από τους σημαντικότερους Πολωνούς πιανίστες της jazz αλλά και συνθέτες μουσικής για ταινίες. Επειδή όμως η πολωνική jazz—και τα πολωνικά soundtracks— δεν είναι ιδιαίτερα γνωστά στον κόσμο, μένει κι αυτός σ' ένα είδος ιδιότυπης αφάνειας καθώς, εκτός Πολωνίας, γνωρίζουν την ύπαρξή του κάτι ολίγοι μονομανείς. Παρ' όλα αυτά, αν έρθει κανείς σε επαφή με τη μουσική του αλλά και με ολόκληρη τη σκηνή της πολωνικής jazz, θα βγει πολλαπλά κερδισμένος. Αυτές τις μέρες, κυκλοφορεί από τη Naked Lunch το «**Live And Radio Recordings 1957-1962**» του Komeda. Αξίζει να ρίξετε μια προσεκτική αυτιά...

► **P.S.** Ένας μικρός αποχαιρετισμός στον **Θοδωρή Σαραντή**, έναν άνθρωπο που γνώρισα κάπου στα μέσα των 90s, όταν δούλεψα για λίγο καιρό στη Μίνος-EMI. Λίγες και σύντομες ήταν οι συναντήσεις μας, όμως η ζεστασιά ενός ανθρώπου—όταν υπάρχει— δεν χρειάζεται άπειρες ώρες για να ξεδιπλωθεί. Αγάπη για τη μουσική, αγάπη για το ραδιόφωνο και μια σπάνια σεμνότητα. Ανάμεσα στα πολλά, ήταν ο άνθρωπος που έφερε στη δισκογραφία τον Παύλο Σιδηρόπουλο. Από μόνο του, δεν είναι καθόλου λίγο. Αντίο, Θοδωρή...

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LXXIX

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

ΣΕ είδα...

Κάποιος σε ψάχνει. Ψάξε τον κι εσύ και επικοινωνήσε μαζί του στο www.athensvoice.gr/stiles/se-eida.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ

Σε είδα στην ουρά του Μασούτη στην πλ. Κολιάτσου, φορούσες κόκκινο φούτερ και τζιν παντελόνι. Αν δεις το μίνιμα, στείλε μου, θέλω να σε γνωρίσω καλύτερα...

ΚΟΝΤΟΣ

Παλιά σε έβλεπα στην τηλεόραση. Είσαι κοντός και σε λένε Μάνο. Στείλε μου mail. Μαρούσι.

ΕΤΡΕΧΕΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ, ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΙΣ!

Οδός Αφροδίτης, Ελληνικό. Φορούσες μαύρα, είχες βγει για τρέξιμο, συναντήθηκαν οι δρόμοι μας λίγο πριν τις 11. Σε κοίταξα, με κοίταξες, δεν κοίταξες τον δρόμο καθώς περνούσες απέναντί! Ευτυχώς έκοψες τελευταία στιγμή, πρόσεχε κι ο οδηγός, όλα πήγαν καλά. Κι έμεινα να κοιτάζω τα καστανόξανθά σου μαλλιά καθώς προχώρησες τρέχοντας κι αυτά

ανέμιζαν... Ο διαβάτης με το κυπαρισσί κοντομάνικο.

ΜΕ ΚΟΙΤΑΖΕΣ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΜΕ ΕΒΛΕΠΕΣ

Χαϊδάρι. Έχουμε καιρό να συναντηθούμε. Σου είχα στείλει το καλοκαίρι αίτημα φιλίας στο facebook, αλλά δεν το δέχθηκες. Κάθε φορά που σε είχα απέναντί μου, δεν έπαιρνα τα μάτια μου από πάνω σου. Είσαι το πιο όμορφο και το πιο γλυκό πλάσμα που έχω δει. Δεν έκανα ποτέ κίνηση γιατί βρισκόμασταν μόνο σε επαγγελματικό πλαίσιο και φοβόμουν. Με κοιτούσες και εσύ, αλλά μάλλον δεν με έβλεπες...

ΕΡΩΤΑΣ

Ωρωπός. Σε είδα στην παραλία, έλα να σε πάρω αγκαλιά που σε βρήκα ξανά!!!

ΜΕ ΡΩΤΗΣΕΣ

Αττική, στη στάση του λεωφορείου, με ρώτησες από ποια μεριά να

περιμένεις το B12 για να πας Άνω Λιόσια και με ευχαρίστησες. Δεν φάνηκε να είσαι από την περιοχή και αυτό το κάνει δύσκολο να σε πετύχω πάλι. Θα ήθελα να σε ξαναδώ, φορούσα λευκή μάσκα και γυαλιά μωπιάς Rayban.

ΕΤΡΕΧΕΣ

Κηφισιά. Σε βλέπω που κάνει jogging κάθε πρωί. 07.30 συνήθως τρέχεις στη Χ. Τρικούπη και γω πηγαίνω στη δουλειά. Σου πηγαίνει πολύ το black running outfit...

ΟΜΟΡΦΗ ΞΑΝΘΙΑ

Ήμουν στο περίπτερο στην Ομήρου, φορούσα μπλε φόρμα, πλήρωνα. Στεκόσουν πίσω μου περιμένοντας τη σειρά σου, όμορφη ξανθιά. Φορούσες τζιν παντελόνι, μαύρο ημίπαλο και είχες καφέ τσάντα πλάτης. Κοιταχτήκαμε έντονα δυο-τρεις φορές, θέλω να σε γνωρίσω...

Γεια σου, μανεκέν μου! Έχω δει πόση εμπιστοσύνη σου δείχνουν οι φίλες-μανεκέν και αποφάσισα να σου εξομολογηθώ την ιστορία μου. Είμαι 20 και το αγόρι μου 22. Γενικά, έτυχε να έχω αρκετές σεξουαλικές εμπειρίες, ούσα ταυρίνα, και έχω περάσει πολύ καλά, ομολογώ! Όμως, παρά την έντονη σεξουαλική ζωή, δεν έχω φτάσει στην κορύφωση ποτέ. Το αγόρι μου, λοιπόν, δεν έχει ιδιαίτερη εμπειρία σε αυτά και γενικά ακόμη το ψάχνουμε. Υπάρχει χημεία όμως και έχω αρκετές ελπίδες. Μέσα σε όλα αυτά, εγώ προσπάθησα να τον κάνω να νιώσει όμορφα, άνετα και να ξεδιπλώσει ευκολότερα τον ερωτισμό του. Αλλά, τι γίνεται με τη δική μου ευχαρίστηση; Αγνοείται και δεν ξέρω πού και πώς να τη βρω, ιδιαίτερα όταν βάζω πρώτα την ευχαρίστηση του άλλου...

Γειά σου, φίλη-μανεκέν, και σ' εσένα! Δεν είναι απορίας άξιο (για να μην πω τρομερό) πως εν έτει 2021 τα νέα κορίτσια δεν γνωρίζουν (έστω σε επίπεδο γνώσης, δεν λέω πρακτικά) τα απαραίτητα περί γυναικείου οργασμού και αρκούνται στο «βάζω πρώτα την ευχαρίστηση του άλλου»; Νόμιζα ότι αυτά γίνονταν, άντε, μέχρι την εποχή τη δική μου, δηλαδή 20 χρόνια πίσω. Πίστευα ότι τώρα με το διαδίκτυο, με την όποια πιο μοντέρνα σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, κάτι θα γινόταν. Μπα! Η ερώτησή σου λοιπόν, «τι γίνεται με τη δική σου ευχαρίστηση», έχει την εξής απάντηση. Ενημερώσου (τσέκαρε το βιβλίο της Δρ. Ευτυχίας Λεοντίδου «Γυναικεία Σεξουαλικότητα»). Πειραματίσου. Όλα τα πράγματα θέλουν μια κάποια εκμάθηση, δεν συμφωνείς; Είπαμε, είναι όπως το ποδόσφαιρο. Δεν ξεκινάς από την πρώτη μέρα να κάνεις σουζες. Και τρίτον, μοιράσου με τον αγαπημένο σου τον προβληματισμό σου ώστε να πειραματιστείτε και παρέα. Και κλείνω με αυτό. Θέλουμε και οι δύο σύντροφοι να είναι ευχαριστημένοι.

Τζέν, καλησπέρα! Ο λόγος που σου στέλνω είναι γιατί, κάθε φορά που

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παιδιάρικο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ -Reloaded-
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

βλέπω τα stories σου, χαμογελάω και νιώθω ότι έχεις συνέπεια προς την αισιοδοξία. Εγώ το ακριβώς αντίθετο, ενώ το προσπαθώ πολύ συχνά, πέφτω ψυχολογικά. Πριν από λίγες μέρες με χώρισε ο φίλος μου και ενώ μετά από όσα έχει κάνει θα έπρεπε να τον σιχαινόμουν, πιστεύω ότι θα ξαναείμαστε μαζί κάποια στιγμή. Θα ήθελα να μου δώσεις μια συμβουλή για το πώς να φτιάξω τη διάθεσή μου, να βάζω όριο στους άλλους και να προστατεύω τον εαυτό μου.

Τώρα αυτό με την αισιοδοξία, στο λέω, στο ξεκαθαρίζω, δεν ισχύει. Μπορεί να είμαι κεφάτη, αλλά δε με λες και τον πιο αισιόδοξο άνθρωπο στον πλανήτη. Ρώτα τον Σπάιρους, αν δε με πιστεύεις. Στο θέμα μας όμως, χαίρομαι με όσα γράφεις, γιατί, παρόλο που είσαι θολωμένη από τον χωρισμό, ξέρεις πολύ καλά τι είναι καλό για σένα και άρα τι χρειάζεσαι στη ζωή σου. Καλό για σένα είναι «να βάζεις όρια στους άλλους» και καλό για σένα είναι να «προστατεύεις τον εαυτό σου». Τα είπες άριστα και σου βγάζω το καπέλο. Αυτό χρειαζόμαστε όλοι στη ζωή μας. Οι χωρισμοί είναι χωρισμοί. Και θα πέσει η διάθεσή μας και θα κλάψουμε και θα τον θέλουμε πίσω τον -δεν ξέρω πώς τον λένε-, μα θα το ξεπεράσουμε. Δώσε όμως μια υπόσχεση στον εαυτό σου, πως κάθε μέρα θα είσαι δίπλα του και θα του κρατάς το χέρι, για να περάσετε μαζί και λύπες και χαρές. Ακούγεται απλό. Δεν είναι. Θέλει κάθε μέρα αποδοχή και αγάπη.

Είστε υπέροχο ζευγάρι! Ποιο είναι το μυστικό του να παραμένεις ερωτευμένος σε μια μακροχρόνια σχέση, κατά τη γνώμη σου;

Χαίρομαι που θα απαντήσω σε αυτή την ερώτηση, γιατί πριν μία εβδομάδα κλείσαμε 8 χρόνια μαζί με το αγόρι μου και θα ήθελα να του κάνω, και μέσα από εδώ, ένα είδος ερωτικής εξομολόγησης. Η μακροχρόνια σχέση δεν είναι εύκολη. Για την ακρίβεια, είναι παλούκι. Χρειάζεται (ειδικά αν δεν έχεις μεγαλώσει έτσι) να δώσεις χώρο, να κατανοήσεις, να συμβιβαστείς, να κάνεις υπομονή, να αποδεχτείς τον άλλον. Κι εκείνος εσένα. Χρειάζεται να καταλάβεις πως είστε ομάδα και όχι δυο εκθροί σε κοινή αρένα. Χρειάζεται να νοιαστείς, να φροντίσεις, να υποστηρίξεις, να ενθαρρύνεις. Και όλο αυτό, κάθε μέρα. Άρα, είναι παλούκι. Αλλά είναι τόσο όμορφο παλούκι, όταν πια συνειδητοποιείς ότι έχεις χαράξει τον δικό σας κοινό δρόμο, όταν το χέρι του σε κρατάει σφιχτά ακόμη και όταν

εσύ η ίδια χάνεις τον δρόμο σου. Έτσι είναι οι ομάδες. Πώς να μην είσαι ερωτευμένος με την ομάδα σου;

HOT HOT HOT HOT HOT HOT HOT HOT

ΚΑΥΤΕΣ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ

90 91 92 1144

ΑΚΟΥΣΕ ΤΩΡΑ ΤΙΣ ΠΙΟ ΣΕΞΥ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ!

90 91 92 1949

ΚΑΥΤΗ ΑΠΟΛΑΥΣΗ!

90 91 92 9152

Μην διστάζεις... Τηλεφώνησε τώρα!

90 91 92 1173

Παιχνίδια για όλα τα γούστα!

90 91 92 9127

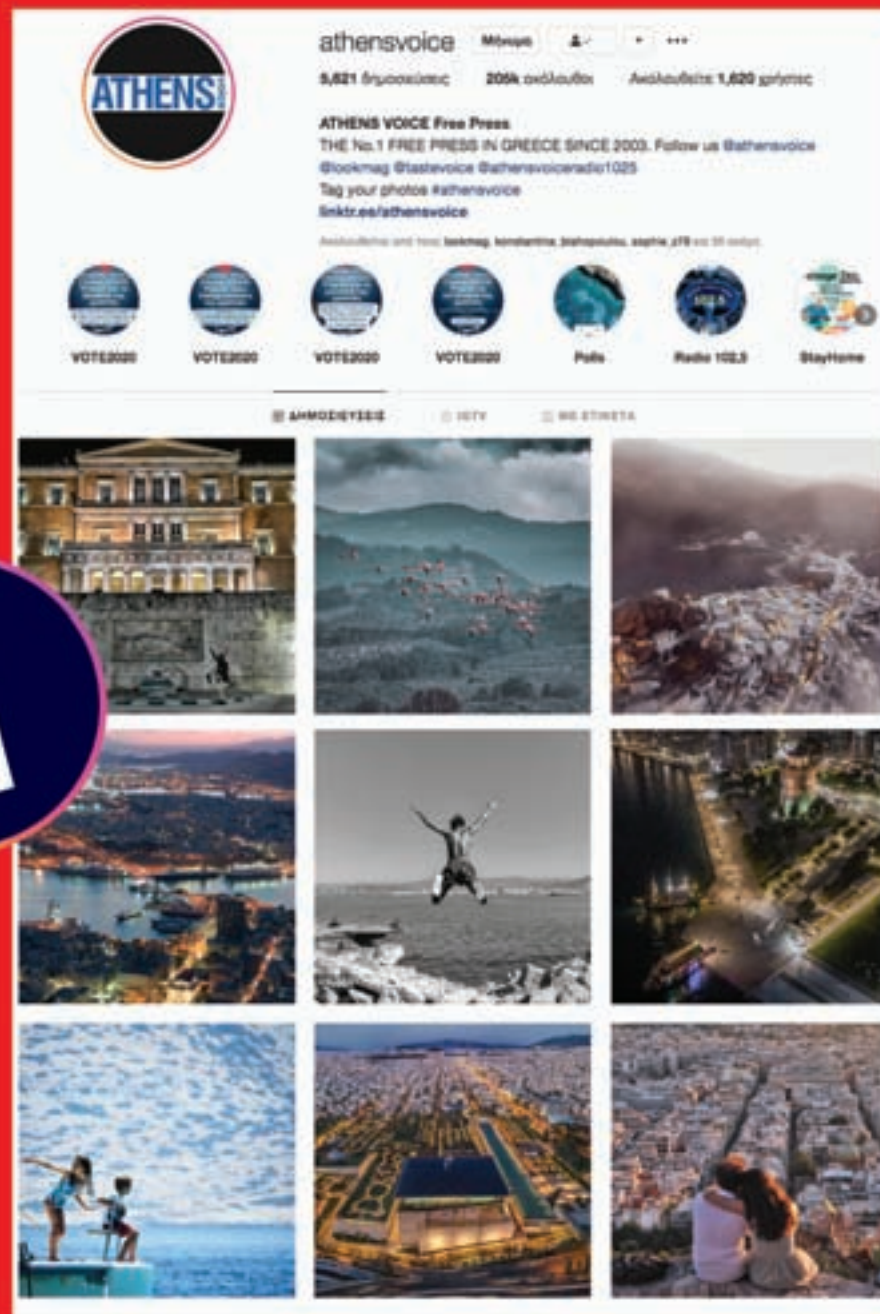
Στενές Επαφές! Μην αργείς!

90 91 92 1162

Οι ωραιότερες στιγμές της ζωής μας

210.000

FOLLOWERS ΣΤΟ INSTAGRAM

Είσαι μαζί μας σ' αυτό το ταξίδι
@athensvoice • #athensvoice

FREE VOICE
YOUR VOICE

ΤΑ ΨΩΝΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

21 υπερτυχεροί
θα κερδίσουν

κάθε μήνα για έναν χρόνο

αγορές αξίας

300€

Έλα στα Lidl, **κάνε αγορές άνω των 25€** και πάρε ένα δελτίο συμμετοχής. **Ξύσε** και δεξ εάν είσαι **ένας από τους τυχερούς** που θα κερδίσουν **τα Ψώνια της Χρονιάς.**

Μάθε αν κέρδισες εδώ:

www.lidl-hellas.gr/ta-psonia-tis-xronias

Ο διαγωνισμός ισχύει

από **01.03.2021** έως και **30.04.2021**

